ANALÝZY

VIDOULE

URBANISTICKO-KRAJINÁŘSKÁ STUDIE

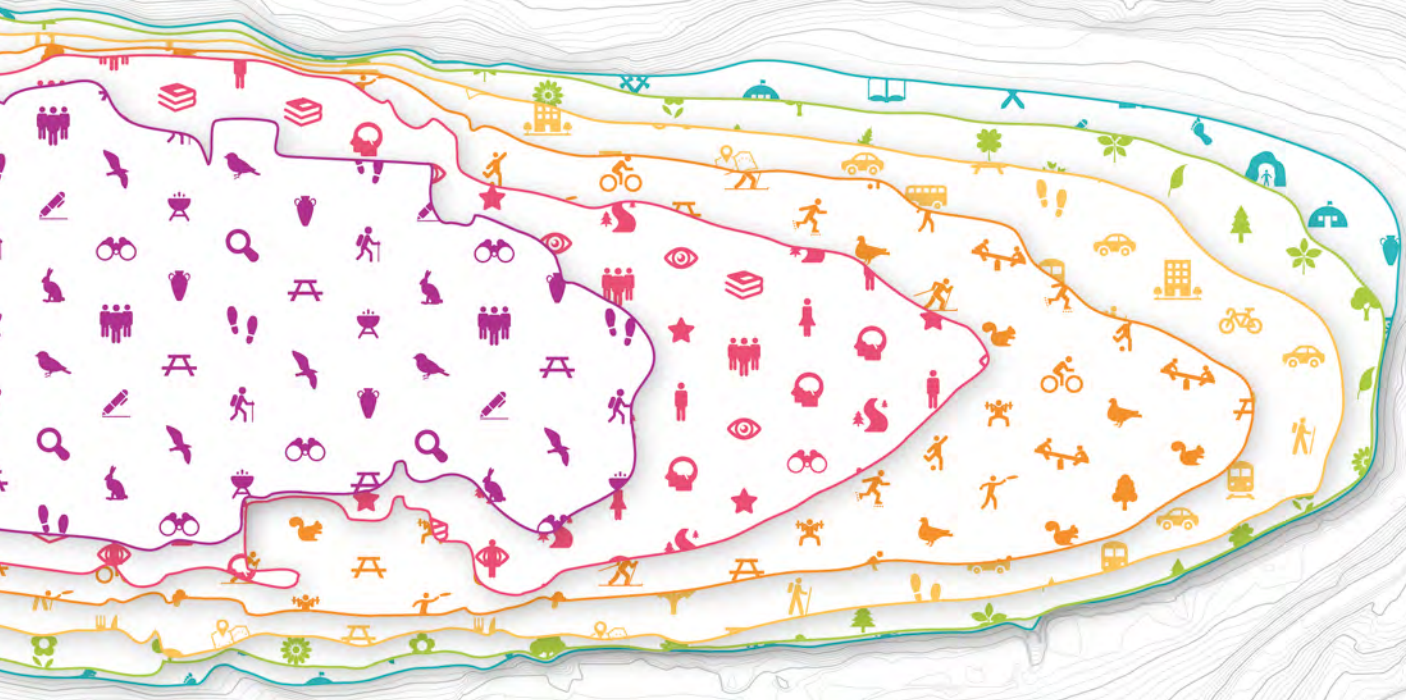

reaktor

VIDO

OULE

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 5

reaktor

ZADÁNÍ

Najít vhodné urbanisticko-krajinářské řešení území Vidoule. Návrh musí prověřit vhodnost funkční náplně rekreačního území. Podmínkou je nalézt takové řešení, které nebude vyžadovat změnu platného územního plánu hl. m. Prahy, tj. vyhoví stávající funkční náplni, a zároveň naplní požadavky ZÚR hl. m. Prahy na SP/4 Vidoule – Cibulka – Motol. To je zejména:

a) Vytvoření podmínek pro udržitelné rekreační využití území

b) Vytvoření podmínek pro zachování a rozvoj přírodních hodnot v území

c) Provést doplňkové průzkumy a rozbory

SLOVO ARCHITEKTŮ

Vidoule je velice zajímavé téměř zapomenuté místo s obrovským potenciálem pro místní i Pražany. Proto budeme hledat takové řešení, aby vznikl reprezentativní a hodnotný přírodní park, který umožní setkávání lidí, trávení volného času a sportovně-rekreační aktivity při zachování hodnot místní přírody.

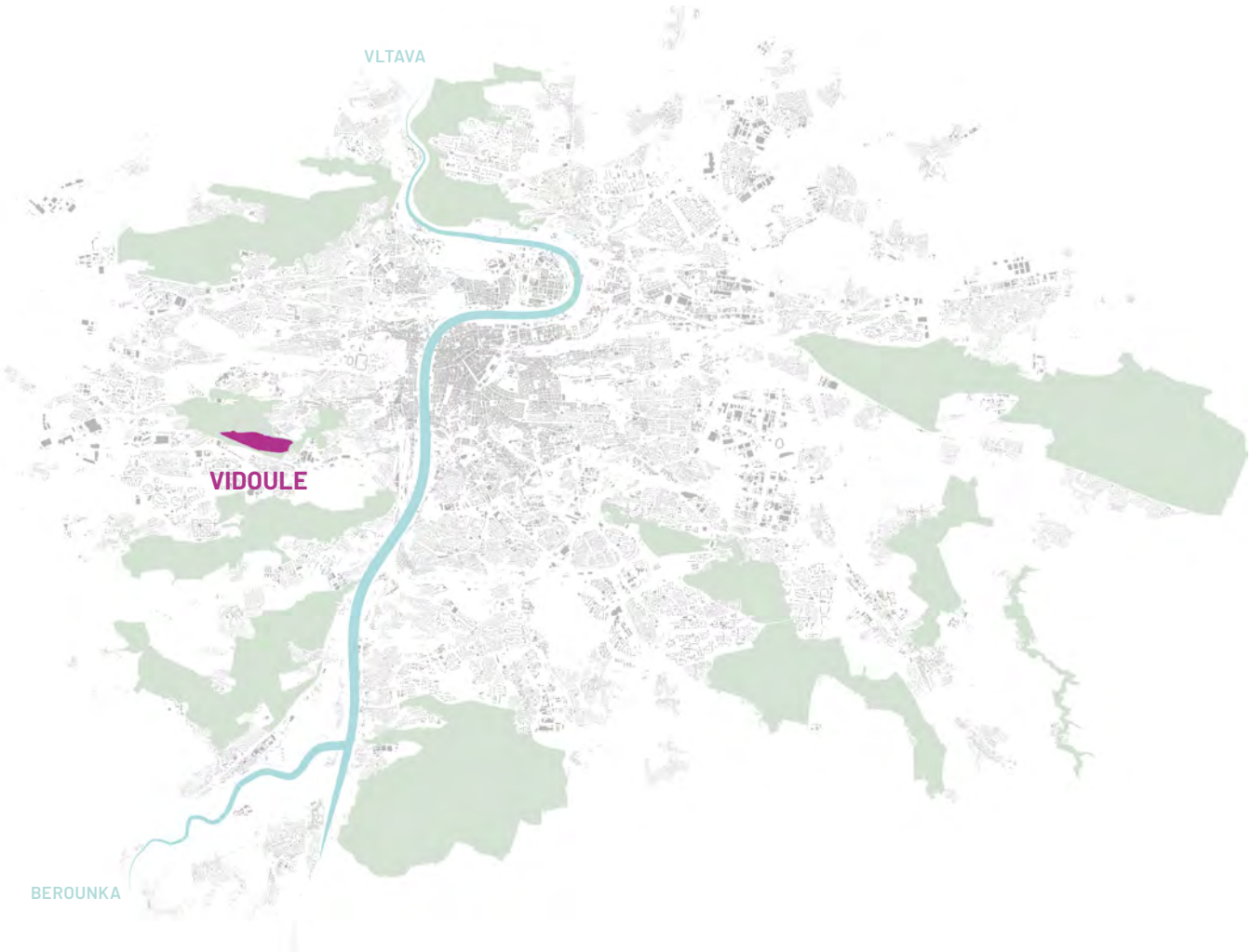

AKCE:	**urbanisticko-krajinářská studie Vidoule**
ZADAVATEL:	**Městská část Praha 5** Náměstí 14. října 1381/4, 150 22 Praha 5 IČ 00063631
ZPRACOVATEL DOKUMENTACE:	**studio reaktor s.r.o.** Podolská 90/5, 147 00 Praha 4 IČ 060 752 518 www.studio-reaktor.com info@studio-reaktor.com 602 236 720
ARCHITEKTI:	Ing. arch. Jan Kačer Ing. arch. Jakub Heidler Ing. arch. Michal Rouha Ing. arch. Ivo Kratochvíl Ing. arch. Vojtěch Rýzner Ing. arch. Kateřina Stiehlová
SPOLUPRÁCE:	Hong Nhung Tomáš Krč Šárka Gul'ašiová Martin Valíček
KRAJINA:	Ing. Radka Matoušková Ing. Mgr. Eva Jeníková Ing. Magdaléna Smetanová
SOCIOLOGIE:	PDEng. Dominika Potužáková Bc. Lenka Baumgartnerová PhDr. Romna Trusinová PhDr. Kateřina Svatoň Gillárová
FOTOGRAFIE Z DRONU:	HUSTLE production
SPECIALISTÉ A KONZULTANTI:	**Flora:** RNDr. Jiří Sádlo, CSc. **Fauna:** Doc. Dr. Jan Farkač, CSc. **Geologie:** Česká geologická služba, RNDR. Petr Budil, Ph.D. **GIS:** Ing. Zuzana Skřivanová, Ph.D., Ing. Jana Toušková
GRAFIKA:	Lucie Boháčková
DATUM ZPRACOVÁNÍ:	03/2018

reaktor

kreativní platforma | studio-reaktor.com

Jsme skupina mladých architektů se zajímavými nápady. Našimi návrhy se snažíme zlepšit prostředí ve kterém žijeme.

Navrhujeme pro města, korporáty, soukromé investory a účastníme se soutěží.

Vaše představy zhmotníme skrze spolupráci na zadání, kreativní návrh a funkční plán. Myšlenky prezentujeme pomocí grafických schémat, 3D vizualizací a modelů.

Vytváříme architektonické studie, stavební dokumentaci, prováděcí projekty a podílíme se na realizaci našich projektů.

Hledáme nová zajímavá a funkční řešení. Věnujeme se detailům v interiéru i exteriéru.

Naším cílem jsou spokojení klienti, kteří se k nám budou vracet.

Ing. arch. Jan Kačer

Ing. arch. Jakub Heidler

Ing. Radka Matoušková

Ing. arch. Michal Rouha

Ing. arch. Vojtěch Rýzner

Ing. arch. Kateřina Stiehlová

NAŠE PROJEKTY

O VIDOULI **10**

A/ STAV A HISTORIE **16**

Stav 18

Historie 39

B/ PŘÍRODA A KRAJINA **48**

Geologie 50

Voda / Půda 52

Přírodní charakteristiky 54

C/ VZTAHY A SOUVISLOSTI **62**

Doprava 64

Strukturní celky a migrace 67

Majetková mapa 68

Vybavenost okolí 69

Záměry v okolí 70

Územní plán 72

Zásady územního rozvoje 74

Politika územního rozvoje 75

D/ AKTIVITY A PARKY **76**

Aktivity v pražských parcích 78

Akce na Vidouli 80

Aktivity 82

E/ PRŮZKUM VEŘEJNOSTI **92**

F/ SWOT A ZÁVĚRY **98**

Swot analýzy 100

Seznam zdrojů 102

Závěr 103

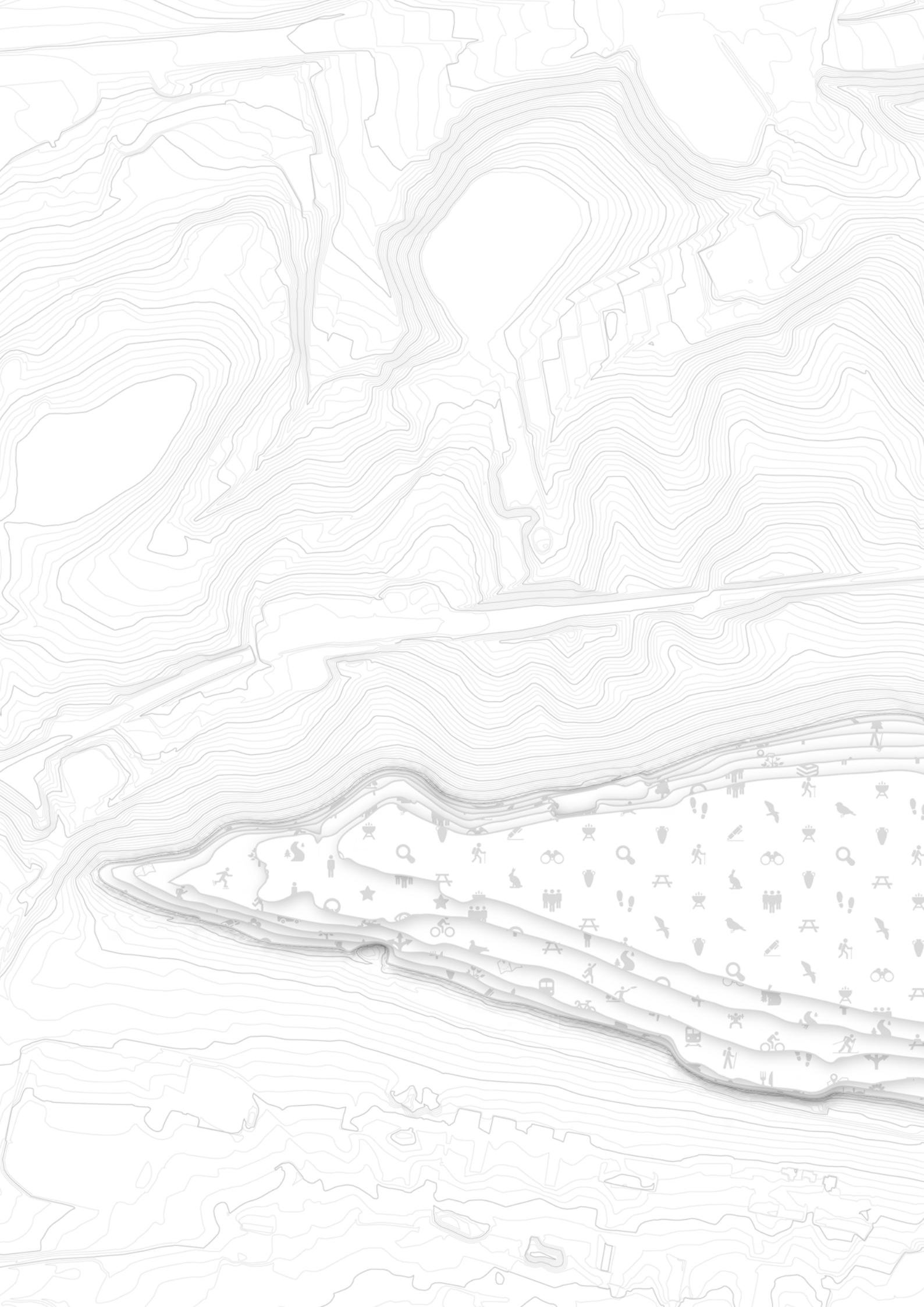

O VIDOULI

ZÁKLADNÍ PŘEHLED

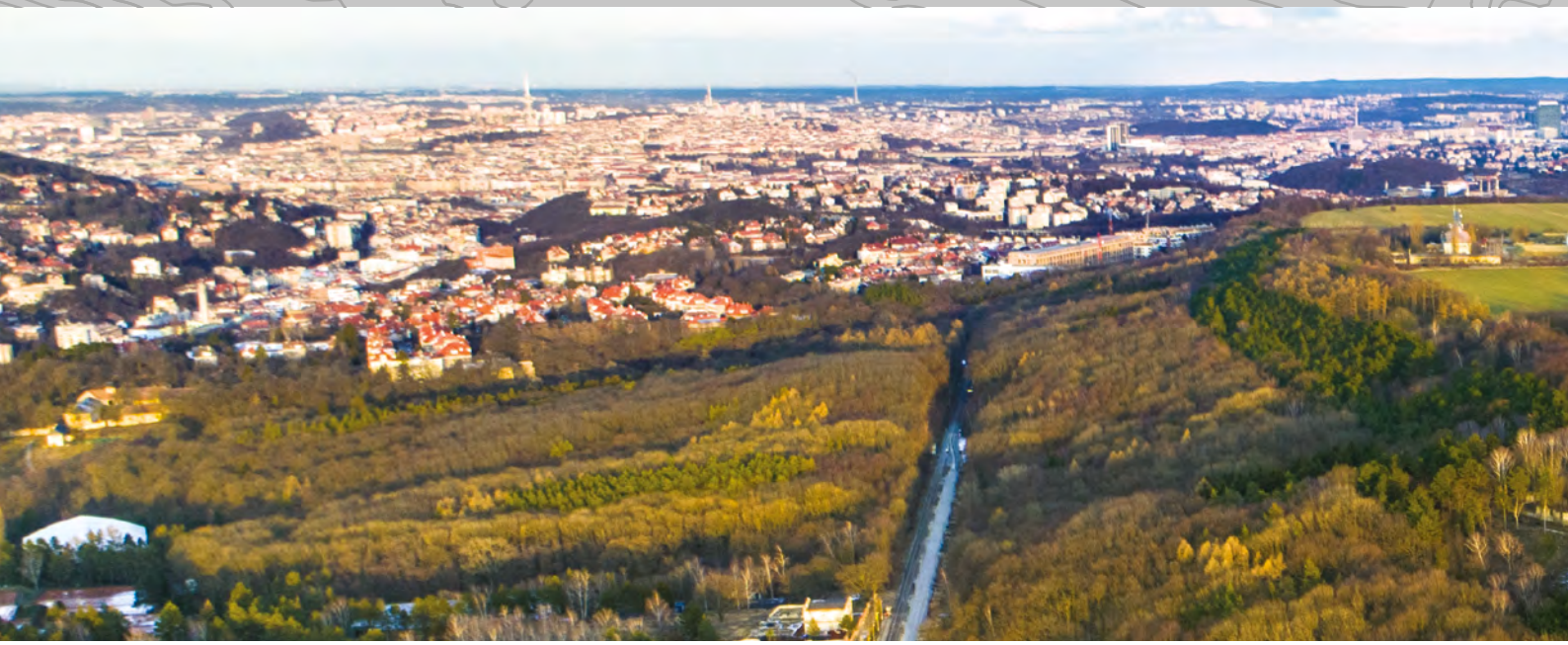

Vidoule z ptačí perspektivy od západu

Mapa stabilního katastru

Průzkum veřejnosti: Co mají lidé na Vidouli rádi?

Cesta s dubovým stromořadím (východní strana)

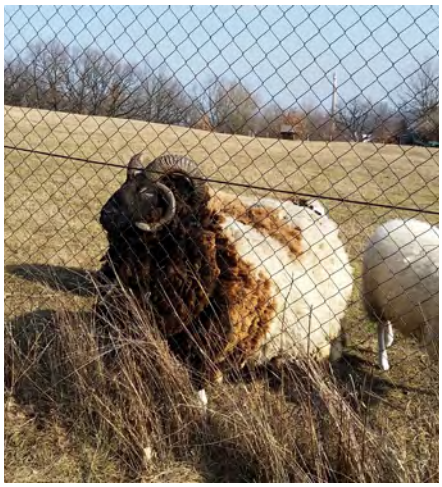

Pastva a chov ovcí (jihovýchod)

Již teď se děje na Vidouli

Skalní stěna bývalých kamenolomů s jeskyní na východní straně

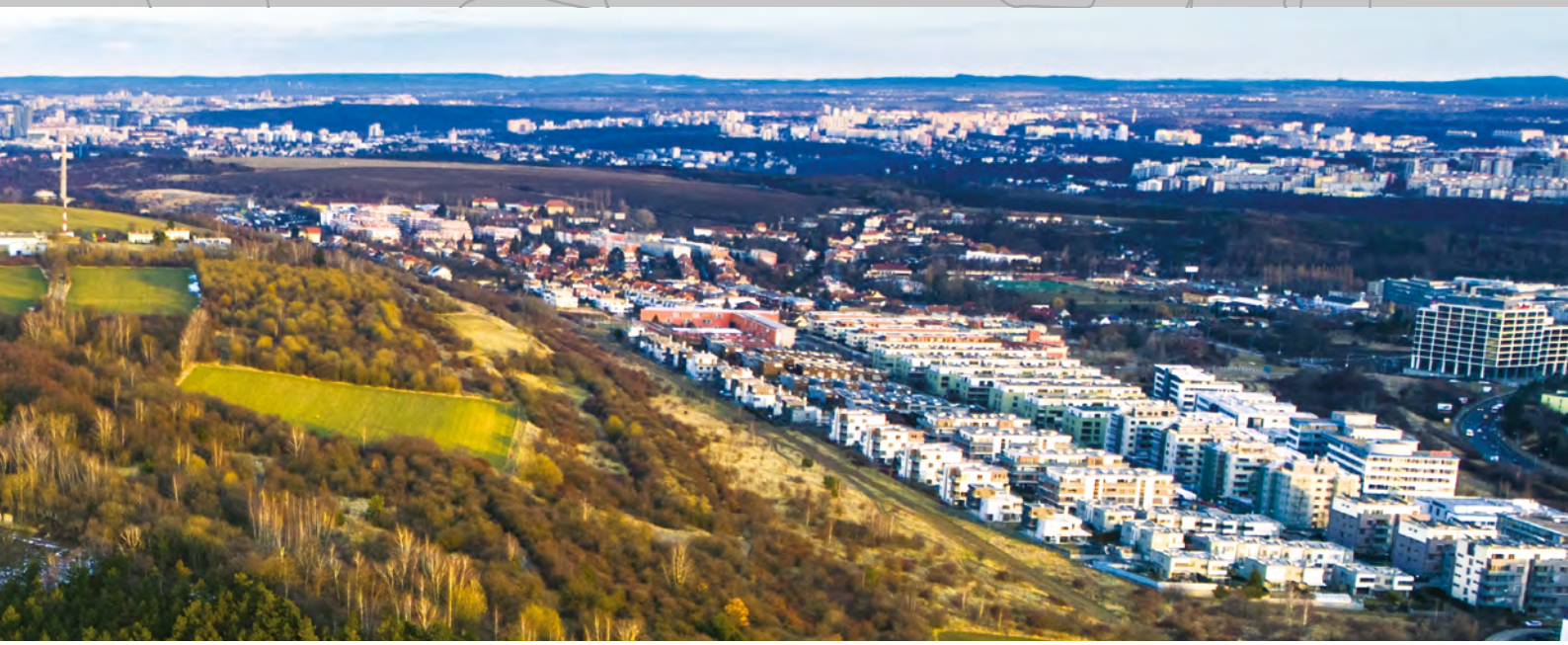

Rozestavěné Košíře, v pozadí kamenolomy na Vidouli, historická fotografie

Autopark v armádním areálu protivzdušné obrany

STOLOVÁ HORA VIDOULE

Vidoule je zanedbané přírodní území o rozloze cca 105 ha nedaleko centra Prahy s krásnými výhledy a hodnotnou přírodou, ležící na křížení zelených pásů táhnoucích se Prahou.

V okolí Vidoule žije značné množství obyvatel, kteří Vidouli již dnes aktivně využívají k trávení volného času, procházkám, běhání a cyklistice.

Oblast Vidoule je velice různorodá, to odpovídá jejímu pestrému historickému vývoji. Najdeme zde zarostlé bývalé kamenolomy, vzrostlé lesy na severních svazích, otevřené jižní stráně s keři, zemědělsky využívaná pole a komplex bývalé armádní základny.

Základní informace o Vidouli

Diskuze s návštěvníky Vidoule

Participační workshop – diskuze se zástupci veřejnosti

Komentovaná prohlídka po Vidouli

ZÁKLADNÍ PŘEHLED

Bývalé velitelské stanoviště v podzemním bunkru

Bývalé kanceláře a učebny v armádním areálu

Bývalá armádní kuchyně, dnes obydlí bezdomovců

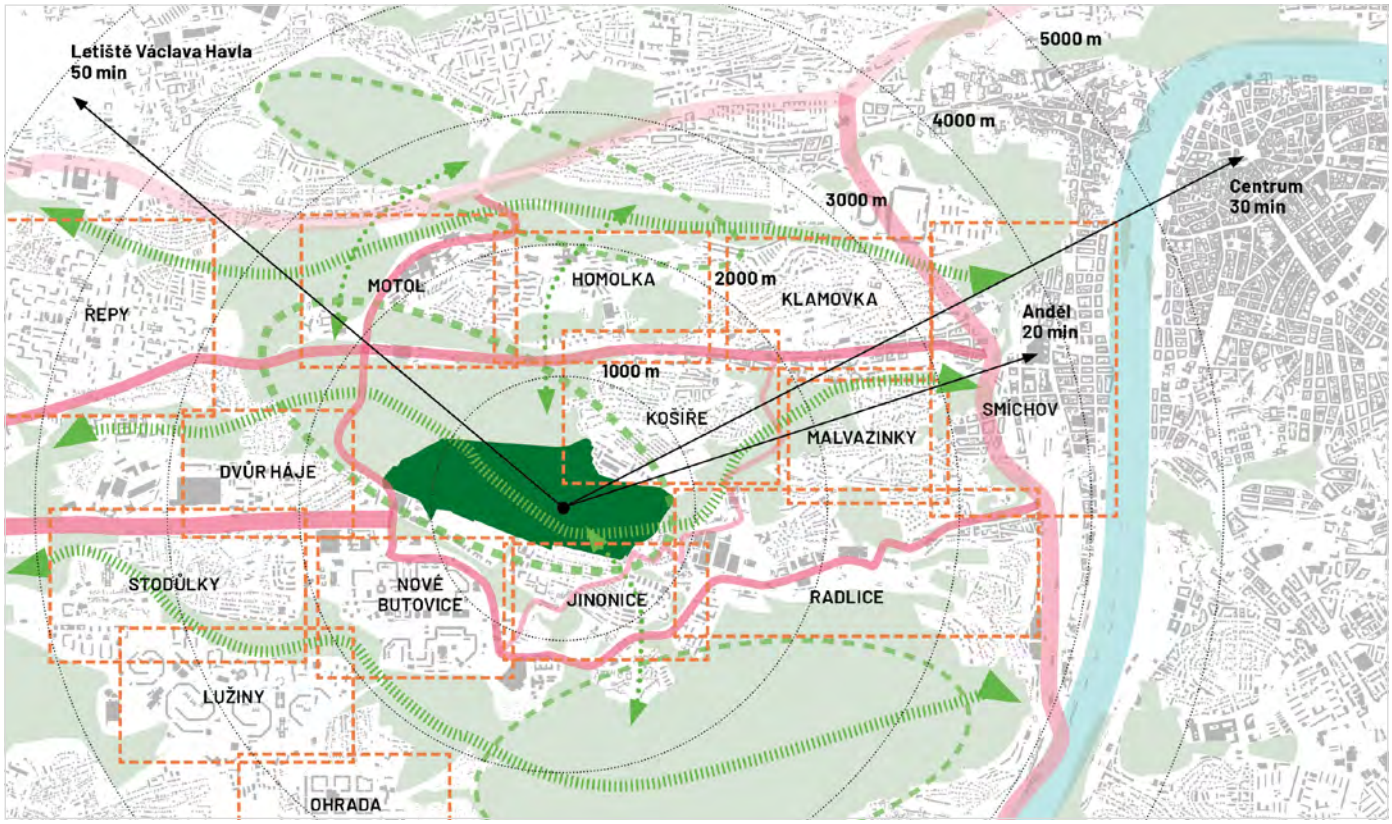

Širší vztahy, vazby Vidoule na okolí a Prahu

Singletracky a přírodní cyklostezky

Běhání

Chudinská skalní obydlí na Vidouli

Vidoule z perspektivy ptačí, zarostlé stráně na západě, vodárna a areál bývalé hotelové školy ve středu Vidoule, pole na východní části stolové hory

Sušení sena, v pozadí Vidoule

Sedláci v okolí Vidoule

Panelová cesta (jihozápad)

Přehledová mapa Vidoule

Pěšina houštím (jihozápadní svahy)

Cesta lesem (sever)

Bezdomovectví na Vidouli

Bezdomovectví na Vidouli

Bývalý kamenolom (jihovýchod)

A

STAV A HISTORIE

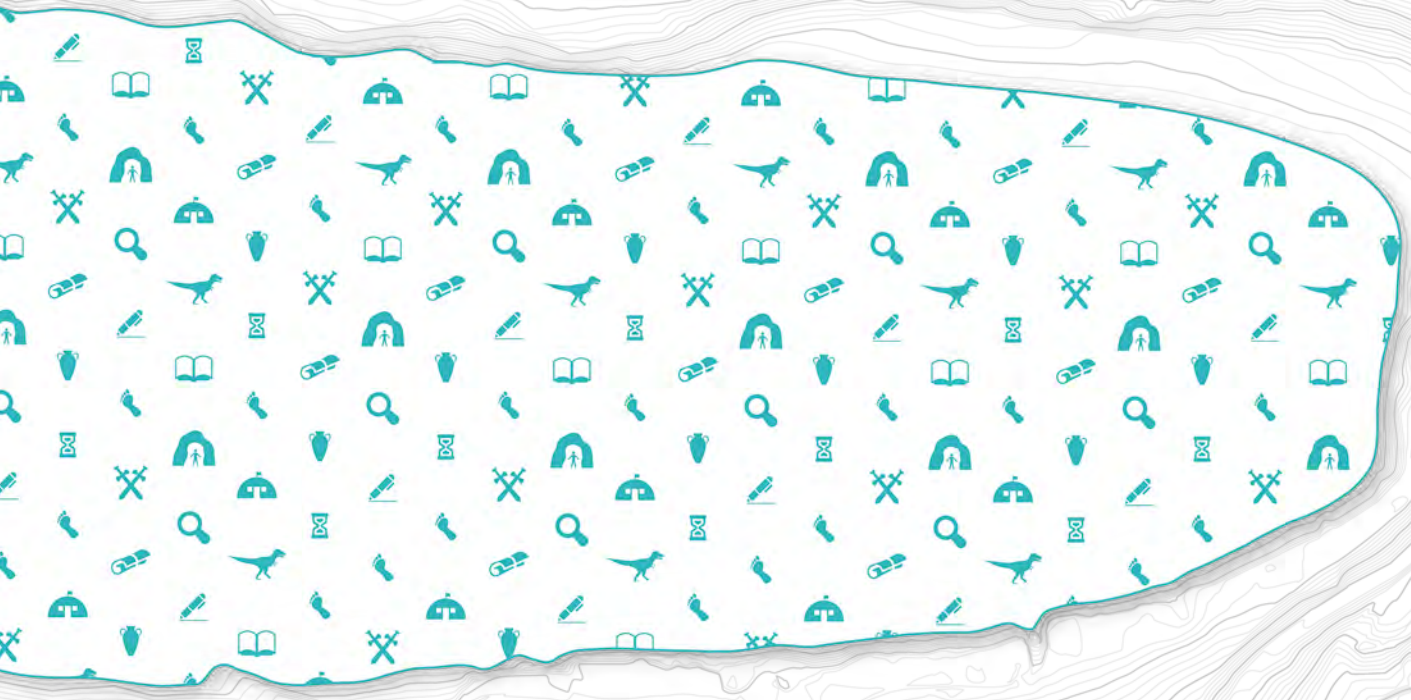

STAV

1 Areál vodárny PVK, bytovek a vysílač Telefonica O2

2 Cesta lesem na severu

3 Bývalý kamenolom na jihovýchodě je oblíbeným místem místních i turistů

Přehledová mapa Vidoule

4 Skála s jeskyní v bývalém kamenolomu na východě

5 Bývalá armádní kuchyně

6 Pohled z ptačí perspektivy od západu

V současné době je stolová hora Vidoule neudržovaným přírodním prostředím s různými charaktery a druhy. Severní svahy stolové hory jsou pokryty lesy se stávající cestní sítí, se skalami a mnohými prameny. Na jih a západ se otevírají travnaté stráně s keři a sady, ty volně přechází do bývalé vojenské základny na vrcholu hory s pozůstatky podzemních armádních bunkrů a náspů. Na jihovýchodě je otevřená louka zakončená skalní stěnou a ohrada s ovcemi. Na východ dále pokračují zarostlé lomy se skalisky na jejichž vrcholu se rozprostírá východní část vrcholu (pláně) stolové hory s rozlehlým polem s výhledy na centrum města. Tato pláň na vrcholu je od západní části oddělena areálem PVK a budovou bývalé hotelové školy, kde se dnes nachází zařízení O2 Telefonica.

Území je protkané cestní sítí různého charakteru, většinou ve špatném technickém stavu, přesto hojně využívanou. Velkým problémem Vidoule je bezdomovectví a černé skládky.

Rozdělení Vidoule na jednotlivé části

7 Jihozápadní zarostlé stráně z ptačí perspektivy

8 Jihozápadní stráně

9 Vazba na zástavbu Botanica na jihu

10 Pěšiny ve stráních

11 Asfaltová cesta na hraně vrcholu hory

12 Pěšina sadem

13 Nezpevněná cesta - přístup od jihu

14 Pole a keře u centra armádních bunkrů

15 Pěšina v zarostlých stráních

16 Stromořadí bříz na jihu bývalého areálu armádních bunkrů

17 Pěšina ve stráních

18 Louka na jižním svahu s výhledy do okolí

19 Výhledy ze západního cípu hory Vidoule

20 Louka na jižních svazích

21 Asfaltová cesta podél hrany hory

22 Bývalé kamenolomy na jihovýchodě jsou vyhledávanou lokalitou, místem odpočinku a pikniku

23 Bývalé lomy

24 Pohled do kamenolomů zhora

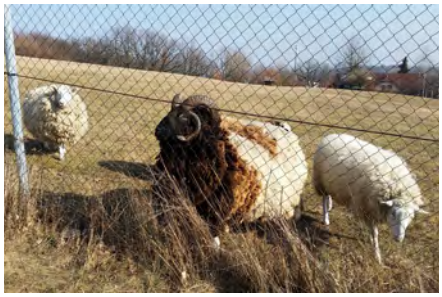

25 Chov a pastva ovcí

26 Louka v místě bývalých lomů

27 Zarostlé bývalé lomy

28 Atraktivní místo s ohništěm v bývalých lomech

29 Vzrostlé stromy a nezpevněná cesta

30 Cesta nad loukou

31 Stromy v bývalých lomech

32 Otevřená louka mezi skalami a zástavbou u jižního vstupu na Vidouli

33 Neoficiální ohniště

34 Pohled z hrany hory do bývalých lomů

35 Pohled z ptačí perspektivy na východní cíp hory Vidoule

36 Cesta po kraji pole (rozorávaná v rámci zemědělské činnosti)

37 Objekt na historickém vodovodu (kulturní památka)

38 Cesta bývalým lomem

39 Stromořadí na hraně hory

40 Pole na vrcholu (pláni) hory bez jakéhokoli dělení je zemědělsky využívané a neumožňuje pohyb lidí v území

41 Přístupová cesta od Cibulek

42 Jeskyně v bývalém lomu

43 Skalní stěna bývalého lomu

44 Skalní stěna zhora, palouk mezi stromy s cestou

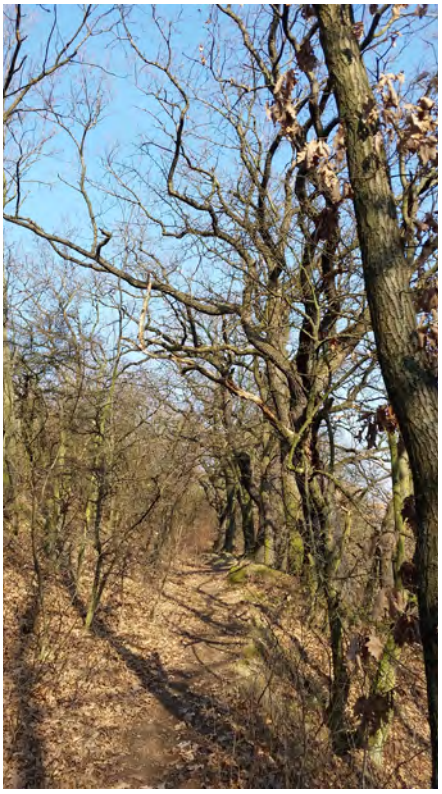

45 Stromořadí s cestou nad ulicí Na Pomezí

46 Asfaltová cesta lesem v severních svazích

47 Pěšina s dosloužilým zábradlím nad skalami

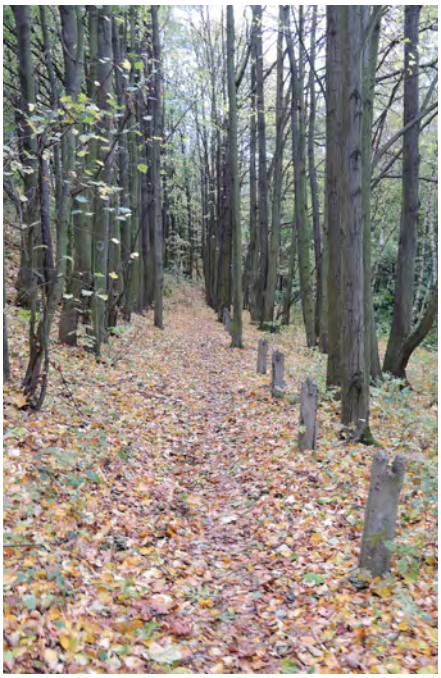

48 Pěšina lesem s pozůstatky zábradlí

49 Schody z horní úrovně hory na asfaltovou cestu lesem u Cibulek

50 Panelová cesta na hraně Vidoule

51 Asfaltová cesta lesem

52 Skály bývalých kamenolomů podél cesty

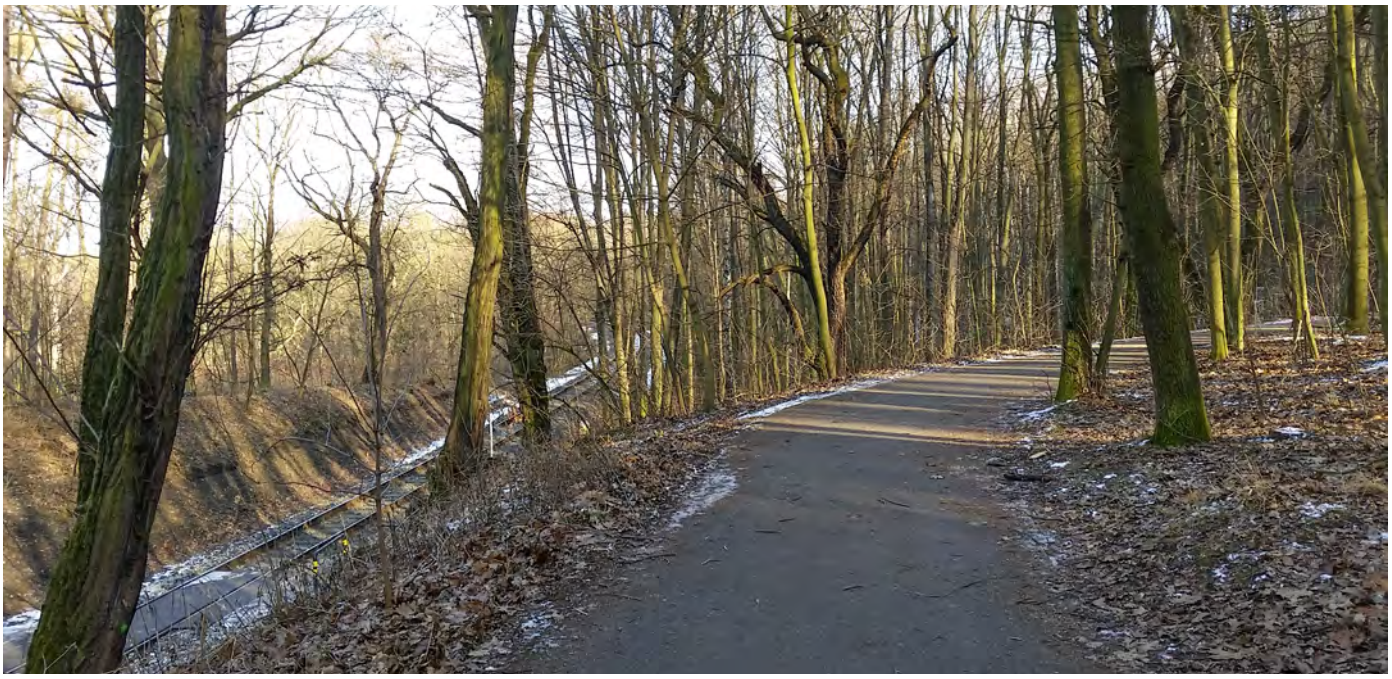

53 Cesta nad železnicí vede na Cibulky a do parku Cibulky

54 Jezírko (pramen) pod skalami

55 Přechod přes trať do parku Cibulky

56 Skály na západním cípu Vidoule

57 Neudržovaný pramen

58 Lesní cesta vysokým lesem

59 Paseka po kácení lesa

60 Neudržovaná hliněná cesta

61 Skály u cesty

62 Panoramatický pohled na Vidouli z perspektivy ptačí

63 Vysílač Telefonica O2 v areálu bývalé hotelové školy

64 Bytovky u areálu PVK

65 Neudržované cesty

66 Cesta podél lesní školky

67 Administrativní a technické zázemí u vodojemu PVK

68 Neudržované schody - hlavní vstup z jihu

69 Vymletá cesta nad schodištěm na Cibulky

70 Zarostlé plochy po bývalých ubytovnách dělníků při stavbě vodojemu

71 Cesta podél areálu bývalé hotelové školy

72 Cesta u lesní školky

73 Nefunkční asfaltová plocha před areálem vodojemu PVK a bytovými domy

74 Zarostlé neudržované stráně před areálem PVK z ptačí perspektivy

75 Pozůstatky všeho možného na každém kroku

ARMÁDNÍ BUNKRY

76 Uměle vytvořený kopeček s panely, původně pro radiostanice

77 Pohled na komplex armádních bunkrů z ptačí perspektivy

78 Pozůstatky učeben a kanceláří velitelů

79 Vstup do podzemního bunkru (zřejmě PHM)

80 Bezdomovci obydlený bývalý sklep

81 Zasypaná část jednoho z bunkrů

82 Zákop pro radiostanici, resp. nákladní vozidla

83 Nepořádek a jeden z bunkrů

84 Bývalé učebny a kanceláře velitelů

85 Podzemní tunel k velitelskému stanovišti

86 Vstup do velitelského stanoviště

87 Budova bývalé kuchyně obydlená bezdomovci

88 Odpadky a nepořádek v jednom z bunkrů

89 Sál v podzemním velitelském stanovišti

BEZDOMOVCI, NEPOŘÁDEK, ČERNÉ SKLÁDKY

90 Příbytek bezdomovců v karavanu na jihozápadní stráni

91 Ozdoby na obydlí bezdomovců v bývalé kuchyni

92 Ohniště v zemi

93 Zapomenuté betonové bloky

94 Betonová deska uprostřed louky

95 Černá skládka v keřích

96 „Letní kuchyň" bezdomovců u bývalé armádní kuchyně

97 Odpadky a nepořádek v bývalé armádní kuchyni

98 Nepořádek před obydlím bezdomovců

99 Nepořádek a relikty dřívější doby na každém kroku

100 Zápraží před bezdomoveckým bydlím

101 Bezdomovecká budka poblíž velitelského stanoviště

102 Nepořádek v bývalé armádní kuchyni

103 Špatný technický stav budovy bývalé armádní kuchyně

104 Jeden ze vstupů od Botaniky

105 Cesta podél Botaniky

106 Vstup ze západu od ulice Bucharova a zastávky Šafránkova

107 Ulice Upolinová

108 Vstup do Vidoule z Upolinové

109 Vstup z Jinonic

110 Vstup od Cibulek

111 Boční ulice s bytovými domy, admin. a prům. objekty

112 Autoservisy na jihozápadě

113 Příchod od zastávky Šafránkovy

114 Ulice Na Pomezí

115 Park Cibulky

116 Vstupy od Botaniky

117 Vstup od Cibulek

CESTY, PŘEHLEDOVÁ MAPA

118 Neudržovaná cesta po Vidouli

119 Vyšlapaná pěšina přes pole

120 Asfaltová cesta mezi poli

121 Nezpevněné lesní pěšiny a cesty

122 Panelová cyklostezka

123 Pěšina houštinami na jižních stráních

124 Rozcestí pěšin v komplexu armádních bunkrů

125 Neudržované cesty v areálu bunkrů

126 Asfaltová cesta lesem na severu

127 Panelová cesta nad severním lesem

6
115
110
53
55
46
127
51
2
107
56
19
50
127
92
78
84
121
125
103
98
5
87
91
97
100
102
85
58
59
57
54
48
49
47
66
69
72
52
60
61
35
108
124
79
88
76
82
77
95
80
123
10
106
113
7
122
14
15
98
101
15
81
89
83
86
120
119
71
117
41
90
111
112
13
9
17
20
118
63
36
114
40
39
37
105
104
8
18
21
11
93
70
65
75
99
74
67
73
64
31
34
24
38
44
42
4
43
68
28
23
27
32
29
33
3
22
94
30
45
62
1
109
25

NÁZEV VIDOULE

Prapůvodní název VIDOVA HORA, pravděpodobně od slova vidět; vyhlídka.

V průběhu historie se jméno několikrát pozměnilo. Mapa prvního (josefského) vojen. mapování z let 1764–1783 uvádí název WITAULI. Mapa druhého (Františkova) mapování z let 1806–1811 uvádí název NA WIDAULICH. Plán vojenského cvičiště Motol z roku 1930 uvádí název NA VIDOULI.

CO LZE VYČÍST ZE STARÝCH MAP

Půdorysné znázornění hory Vidoule, zůstává od prvního vojenského mapování v podstatě stejné – náhorní plošina stolové hory do tvaru kapky je po obvodu lemována hustými liniemi svážnic. Na sever se dále vrásní údolí Motolského potoka. Jižní strana k Jinonicím zůstává až na hranu Prokopského údolí v podstatě rovinatá.

Stejně tak vedení cest zůstává v prstenci stolové hory od 18. století v podstatě zachováno. Na mapě I. vojenského mapování je ještě patrné trasování s dominantním křížením cest při západním cípu hory, přibližně v místech dnešní zastávky Šafránkova. Cesta spojovala oblast Stodůlek s Cibulkou. Přístupové cesty na náhorní planinu vedoucí z Jihu od Jinonic i linie dnešní ulice Na Pomezí, však zůstávají téměř bezezměn. Obě trasy sloužili k propojení Jinonic s Cibulkou a Košířemi.

Jinak tomu není ani s osídlením hory. Historické informace o osídlení hory nejsou známi. Chybějící osídlení podporuje i Müllerova mapa z roku 1720, která znázorňuje rozložení sídel, významné komunikace, vodstva a schematicky i reliéf, řešené území však nejmenuje vůbec. První zaznamenaný stavební objekt zřízený na hoře Vidouli tak pravděpodobně byl až prvorepublikový podzemní vodojem.

Výřez z Mülerovi mapi Čech z roku 1720 – patrné jsou tehdejší obce Jinonice (Ginonitz), Motol, Košíře (Koschiresch), Butovice (Buttowitz) a Smíchov (Smichow) a mezi nimi vklíněné tři vrcholky, z čehož první bude jistě Vidoule. *(Zdroj: www.oldmapsonline.org/en/Praha)*

Výřez z mapy I. vojenského mapování z let 1764–1783 – zde má hora Vidoule již svůj nezaměnitelný půdorys. Červeně jsou znázorněny významné komunikace.
(Zdroj: www.oldmapsonline.org/en/Praha)

STARÉ MAPOVÉ PODKLADY

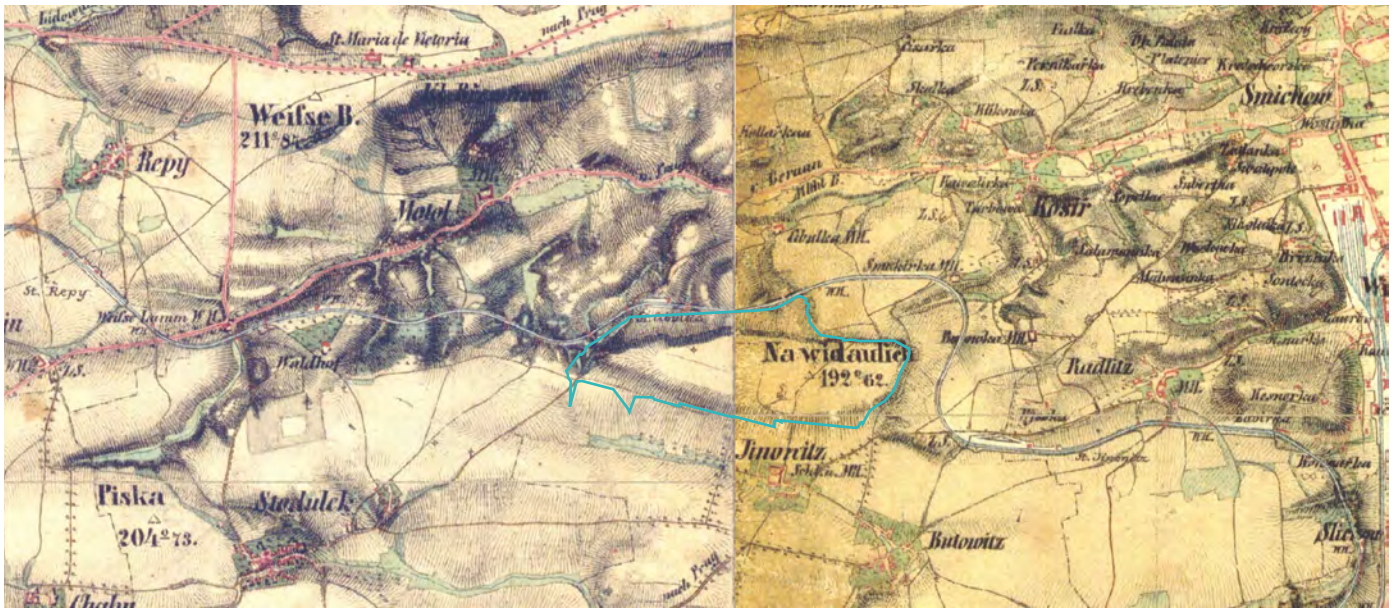

Výřez z mapy II. vojenského mapování z let 1806–1811 – z mapy jsou dobře patrné komunikační propojky spojující Jinonice s Cibulkou a Košířemi a oblasti důlních aktivit na plošině stolové hory. *(Zdroj: www.oldmapsonline.org/en/Praha)*

Mapa terénu z roku 1832. *(Zdroj: www.oldmapsonline.org/en/Praha)*

Výřez z mapy III. vojenského mapování (Františko-josefské) z let 1877–1880.

Nad Pirowarem
Widauli
v Klimentky
Kawalirkay
Cibulka
Nad Kawalirk
Na Bodie
v Cybulek
v Cybulek
Schmukirzka
Na roch Hagy
Na roch Hagy
Na widaulich
Pod widaulich
U stodulechich hranic
Na widaulich
na widaulich
Na widaulich
Pod widaulich
U stodulechich hranic
cihelna panska
Ginonitz
w rohacich
U stodulechich hranic
Na Dolniży
U rzeporecky casti
na rowinach
Bultowitz
Pod marogie
S. Laurenz

PRŮŘEZ HISTORICKÝMI REGULAČNÍMI A ÚZEMNÍMI PLÁNY

Výřez z územního plánu z roku 1930: na Vidouli bylo počítáno s vytvořením sportovně-rekreačního areálu a s vytvořením dvou promenád z Vidoule do Jinonic. Na východní planině bylo počítáno s rozhlednou a propojkou do Cibulky.

Výřez z územního plánu z roku 1971 napovídá výrazný pokles preciznosti zpravování proti plánu prvorepublikovému. Způsob rozmístění zástavby chybí. V ráci Vidoule je stále patrný záměr sportovně-rekreačního areálu. Oproti plánu z roku 1930 přibyly na náhorní plošině objekty občasnké vybavenosti a půrmyslové plochy.

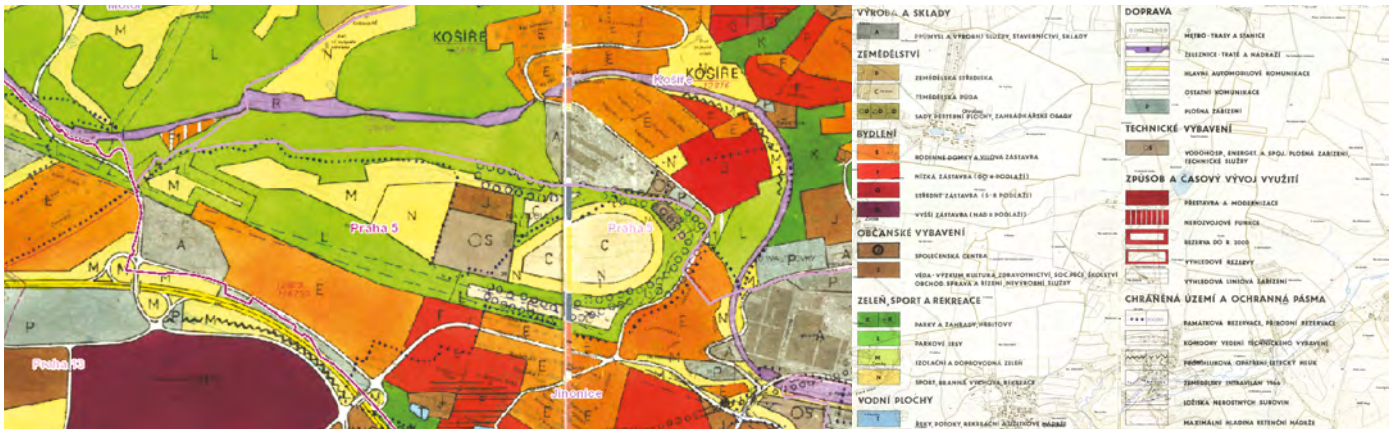

Výřez z územního plánu z roku 1986 zpřesňuje využití objektů na náhorní planině. Jižní objekt je již veden jako Technické vybavení – vodovod. Severní objekt je veden jako objekt občanské vybavenosti. Vyznačené jsou haranice přírodní památky. Jižní svahy měli být zalesněny po vzoru svahů severních. Plán sportově-rekreační plochy stále platí.

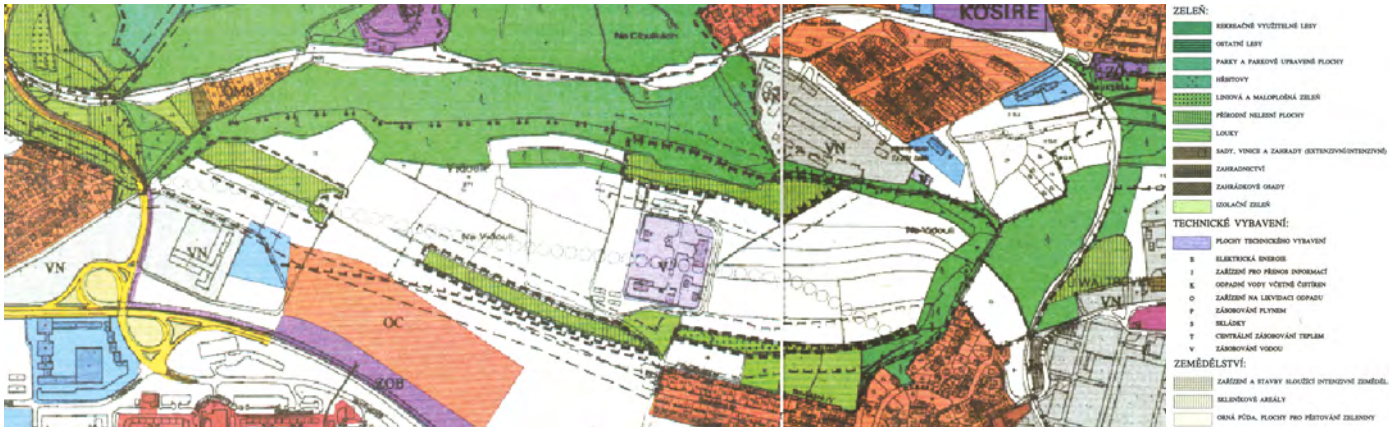

Výřez z územního plánu z roku 1994 definuje náhorní plošinu a část jižních svahů vidoulských jako plochy určené k zeměděství. Ostatní plochy jako rekreační lesy, louky a přírodní nelesní plochy. S rozvojem sportovních aktivit ÚP již nepočítá.

HISTORICKÉ MILNÍKY OBLASTI VIDOULE

PRVNÍ ZPRÁVY Z OBLASTI JINONIC

pocházejí již z pozdní doby kamenné. Archeologické vykopávky prokázali existenci hradiště v Nových Butovicích, a pohřebiště v Jinonicích. Od středověku pak v okolí hory čilý rozvoj, hora Vidoule však sloužila především k těžbě stavebního materiálu.

MOROVÁ EPIDEMIE ROKU 1679

zachvátila celou Prahu. V Jinonicích byl zřízen špitál pro Pražany. Mrtvé pohřbívali na jižních svazích Vidoule.

Jinonický zámek. *(Foto: Jinonice Live)*

VODOVOD

Vodovod zásoboval jinonický zámek a k němu patřící pivovar. Celková délka byla asi 1 km.

„První zjištěná zpráva pochází z roku 1706. Tehdy byl ještě vodovod veden v dřevěných trubkách. (...) Ve zprávách je opakovaně až do počátku 20. stol. zmiňován reservoár či vodojem. Křídové prameny mívají nízké vydatnosti okolo 0,1–0,3 l/sec, takže je pravidlem pod nimi budovat vodojemy. V roce 1799 bylo navrženo, aby byl vodovod rekonstruován hornickým způsobem. K vybudování (...) pravděpodobně došlo, i když nevíme kdy." *(Zdroj: Cílek V., Spaleo 2000, č. 32)*

S rozvojem továrny Walter byla voda z vodojemu svedena potrubím k továrně pro zásobování technickou vodou. Po ukončení provozu továrny odebírali vodu místní zahrádkáři. *(Zdroj: www.praha-priroda.cz/vodni-plochy-a-potoky)*

Pohled do vodovodu. *(Zdroj: Jinonice Live)*

Seno v místech ulice V Cibulkách, nebo nad zámečkem z archivu židovského knihkupce Zikmunda Reacha 1859–1935. V pozadí lomové stěny Vidoule. *(Zdroj: Jinonice Live)*

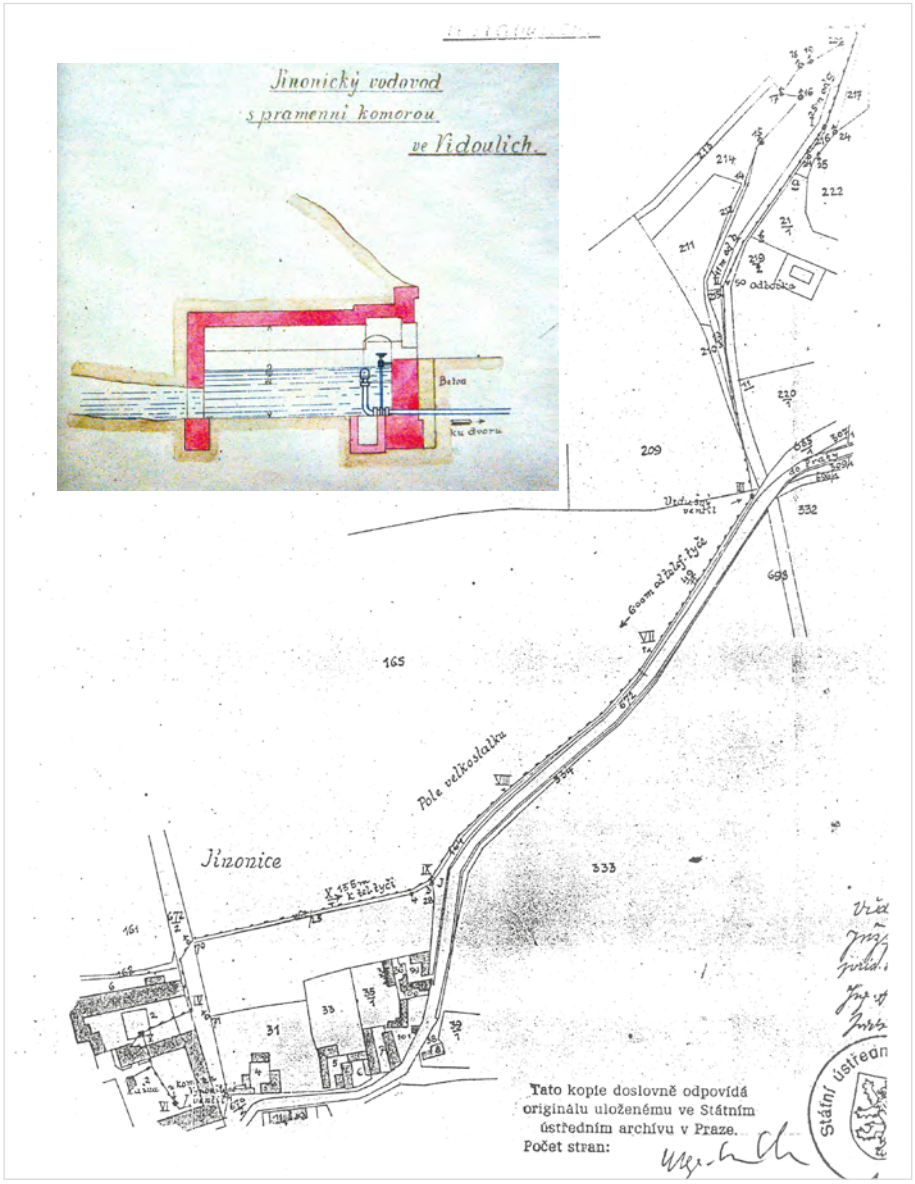

Plán trasy vodovodu s detailem pramenní komory. *(Zdroj: Nár. památ. ústav, dokumenty k prohlášení vodovodu za tech. památku)*

Koncem roku 2015 byl vodovod opět obnoven. Z vidoulského vodojemu je voda potrubím svedena do prostoru zeleného pásu u ulice Schwarzenberská a zásobuje obnovené koryto Jinonického potoka. *(Zdroj: www.praha-priroda.cz/vodni-plochy-a-potoky)*

V roce 1998 byl vodovod prohlášen za kulturní památku. V návrhu na prohlášení za kulturní památku z roku 1997 je citován výpis z odhadu z roku 1920: *„Vodojem do něhož jdou prameny na vzdálenost 15–20 m v kamenných drenážích vedený měří ve světlosti dl. 5,20 m šir. 300 m a vys. 2,60 m jest zděný v dlažbě betonovaný, klenutý, železnými dveřmi uzavřený se 1,30 vysokým množtvím vody. Vedle vodojemu zděná, klenutá nádržka na vodu dl. 1,70, šir. 1,00 m, vys. 2,00 m s přepadem z velkého vodojemu, železnými dveřmi uzavřená a jinonickým občanům pro odebírání vody přístupná. (...)"*

DŮLNÍ ČINOST

Záznamy z počátku 18. stol. zmiňují těžbu kvalitního písku z pískovce vystupující na svazích Vidoule. Lomy po obvodu náhorní plošiny jsou dobře patrné i na mapě stabilního katastru. Vnitřní povrchové lomy patrné i ze starších map byly spíše marnými pokusi o těžbu želez. rudy.

Pozůstatkem těžby pískovce je dodnes existující Jeskyně, ležící v opuštěném lomu nad ulicí Na Pomezí. Po ukončení těžby byla jeskyně obývána chudinou, a to ještě začátkem 20. století.

Pohled na Západní konec vrchu Vidoule, pohled od severozápadu. *(Foto: R. Hlubinka r. 1921 / Zdroj: Jinonice Live)*

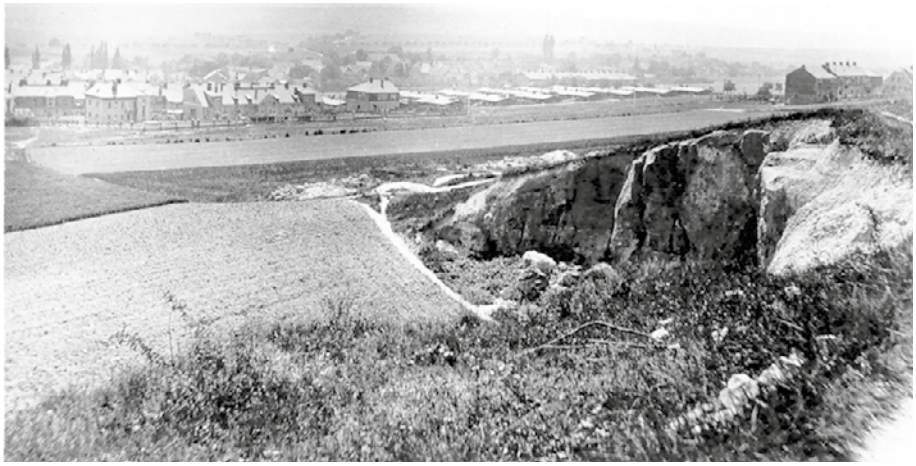

Pohled z Vidoule na Jinonice z roku 1937, v popředí lomoé stěny. *(Zdroj: Jinonice Live / Autor: Václav Mochan)*

Skalní byty na Vidouly; kresba Adolf Liebscher. *(Zdroj: Wikipedia)*

Seno na Vidouli. *(Zdroj: Jinonice Live)*

Pohled z vidoule na ulici Jinonická, dole zahrada usedlosti Bulovka se špičkou a střechou Gloriety. *(Zdroj: Jinonice Live)*

PRAŽSKÁ HORSKÁ ŽELEZNICE – SEMMERING

Semmering je rakouská horská železniční trať. Pražská verze trati vznikla v letech 1868 až 1872 jako náhrada kapacitně nedostačující koňky na dopravu kladenského uhlí a dřeva z lánských lesů. Proti výstavbě se zvedla vlna protestů, mj. kvůli demolici oblíbeného hostince U Zlatého jelena. Trať překonává výškový rozdíl 180 m pomocí dvojitého přemostění viadukty o výškách 22 a 20 m. Původně byly na trati dvě stanice – Jinonice a Řepy a jedna zastávka Cibulka. 1928 byla zbudována zastávka Cibulka-kolonie. V roce 1938 dochází k posunu stanic směrem ke Zličínu. Zastávka Cibulka je přejmenována na dnešní Stodůlky a Cibulka-kolonie na zastávku Cibulka. Dnes zde jezdí jednovagónový motorový vlak a výkendový výletní historický motoráček. Během povodní v roce 2002 zažila trať velký comeback, kdž během povodní zkolabovala pražská hromadná doprava. Podobný nával trať zažila během rekonstrukce tramvjových kolejí na ulici Plzeňská, kdy PID doporučoval železnici jako nejrychlejší variantu náhradní dopravy.

Pohled na severní svahy Vidoule před zalesněním, v pozadí linie železnice. *(Zdroj: Mochanova kronika Košíř / Autor: Václav Mochan)*

Pohřeb Tomáše G. Masaryka, semering v Jinonicích. *(Zdroj: Jinonice Live)*

Vlasovci v Jinonicích. *(Zdroj: Jinonice Live)*

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

Během druhé světové války byla na horní hraně stolové hory zřízena letecká hláska a pozorovatelna. Při květnovém osvobození roku 1945 došli do Prahy jako jedni z prvních jednotky Ruské osvobozenecké armády ROA generála Vlasova (zvaní Vlastovci). Historie těchto bojových jednotek je poměrně složitá a zde není prostor pro vysvětlení, nicméně Vlasovci měli velké zásluhy během květnového povstání a pro historii Jinonic jsou zásadní hlavně s ohledem na zřízení štábu jednotek ROA ve Waltrovce. Vlasovci postupně ovládli velkou část Prahy a jeho předměstí. Pod vlivem přicházející Rudé armády byli Vlsaovci postupně vytlačováni a 7. května rozhodla Česká Národní rada odmítnout další pomoc Vlasovců. Od ranních hodin 8. května začali Vlasovci Prahu opouštět. Dle pamětníků z Jinonic jedna skupina asi třinácti Vlasovců nestihla odejít včas. Dle pamětníků byly vyslýcháni a poté zastřeleni a pohřbeni v hromadném hrobu na jižním úpatí Vidoule (přibližně v místech dnešní oplocenky s ovcemi).

Letecká hláska a pozorovatelna na Vidouli, válečná fotografie. *(Zdroj: Jinonice Live)*

Ulice Na Pomezí, poválečná foto. *(Zdroj: Jinonice Live)*

Ulice Na Pomezí z roku 1945. *(Zdroj: Jinonice Live)*

ARMÁDNÍ PROTILETECKÁ ZÁKLADNA

SOCIALISMUS A JEDNOTKA PROTILETECKÉ OBRANY

Objekt bývalého velitel. stanoviště 159. protiletadlového pluku. Od roku 1961 stanoviště převzala 71. protiletadlová brigáda a v roce 1985 byla s ohledem na strategii lokality přesídlena do Drnova u Slaného. Od té doby lokalita chátrá a je přirozeným procesem pozvolna začleňována do okolních porostů.

Popis objektů sepsaný bývalým vojákem, který sloužil na Vidouli v letech 1967–1969:

„V podzemí bylo velitelské stanoviště řízení protiletadlové palby raketami. Byl to sál s planžety, na kterých se kreslily pohyby letadel, naproti planžetu byly kukaně, ve kterých seděli vojáci, kteří řídili palbu. Těch kukaní bylo celkem 10. Dále tam byl řídící stůl pro velícího důstojníka. V podzemí bylo i poslechové středisko, které přijímalo údaje k letům hlavně z voj. letiště v Žatci, vysílací středisko pro spojeni s palebnými oddíly v okolí Prahy. Dále v podzemí byla odpočívárna, telefonní ústředna, pomocný radiolokátor. Všechny podzemní objekty byly propojeny chodbami s ubytovacími prostory na povrchu.

Mimo toto podzemí je v kopci Vidoule i staré podzemí, ještě z dob 2 sv. války, které vybudovala německá vojska, která kopec využívala k protiletecké palbě kanóny. Za mého působení toto bylo částečně zalito vodou a zakryto betonovými deskami, a přístup byl jen pomocí spuštění se po laně. Jednou jsme se tam s kolegy potajmu spustili, jelikož to bylo zakázáno.

Na povrchu byla dřevěná ubytovna pro vojáky, jídelna a učebna s kancelářemi velitelů (tento objekt byl polozděný). Dále zděná budova se sklady, a budova kuchyně – tyto dvě budovy, pokud vím, dosud stojí a využívají je bezdomovci. Za budovou učebny bylo hřiště a autopark, přes který se dalo pěšinkou jít dolů do tehdejší vesnice Stodůlky.

Dále na povrchu byly zářezy v zemi, kde byly umístěny radiostanice a podvozcích Praga V3S. Dále byly na okraji celého kopce menší bunkry, které sloužily jako sklady pohonných hmot a sklady střeliva.

Celý objekt byl oplocen.

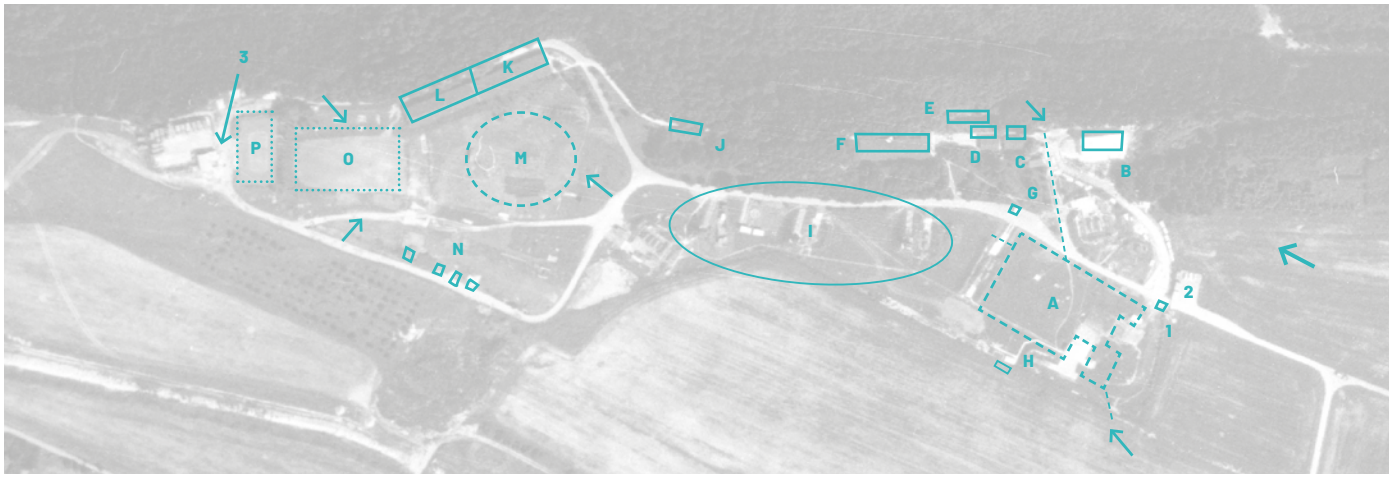

Mapa bývaleho velitelského stanoviště 159. protiletadlového pluku.

- 1 hlavní brána - vjezd z Jinonic
- 2 parkoviště před branou
- 3 zadní brána - vjezd od Stodůlek
- vstup do VS
- vstupy do podzemí

- A velitelské stanoviště - podzemní objekt
- B kuchyně
- C jídelna
- D učebna
- E ubytovna
- F sklady
- G umývárny
- H domek(?)
- I zářezy v zemi = pro radiostanice na podvozcích menší bunkry = sklady pohonných hmot a střeliva
- J toalety
- K učebny
- L kanceláře velitelů
- M vysílací stanoviště - podzemní objekt
- N sklepy
- O hřiště, buzerplac
- P hřiště, autopark

Poznámky:

- A uvnitř objektu bylo: sál s planžety, 10 kukaní pro vojáky řídící palbu, stůl velícího důstojníka, poslechové středisko, odpočívárna, telefonní ústředna, pomocný radiolokátor
- B, C, D, E, E kuchyně, sklady, jídelna, někde arma (prodejna), ubytování
- G pouze v jedné mapce
- I měly by to být 3 zákopy pro RS
- K, L možná navíc ještě ubytovna
- M nejasný půdorys, pouze 3 místnosti

Vánoce 1961

Vidoule

Zadní branka

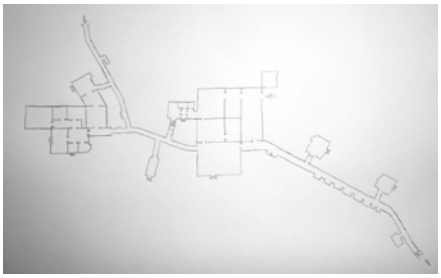

Schéma podzemí

Buzerplatz

1945. *(Zdroj: app.iprpraha.cz/js-api/app/OrtofotoArchiv)*

1953. *(Zdroj: app.iprpraha.cz/js-api/app/OrtofotoArchiv)*

1975. *(Zdroj: app.iprpraha.cz/js-api/app/OrtofotoArchiv)*

1989. *(Zdroj: app.iprpraha.cz/js-api/app/OrtofotoArchiv)*

1961–1963

1961–1963

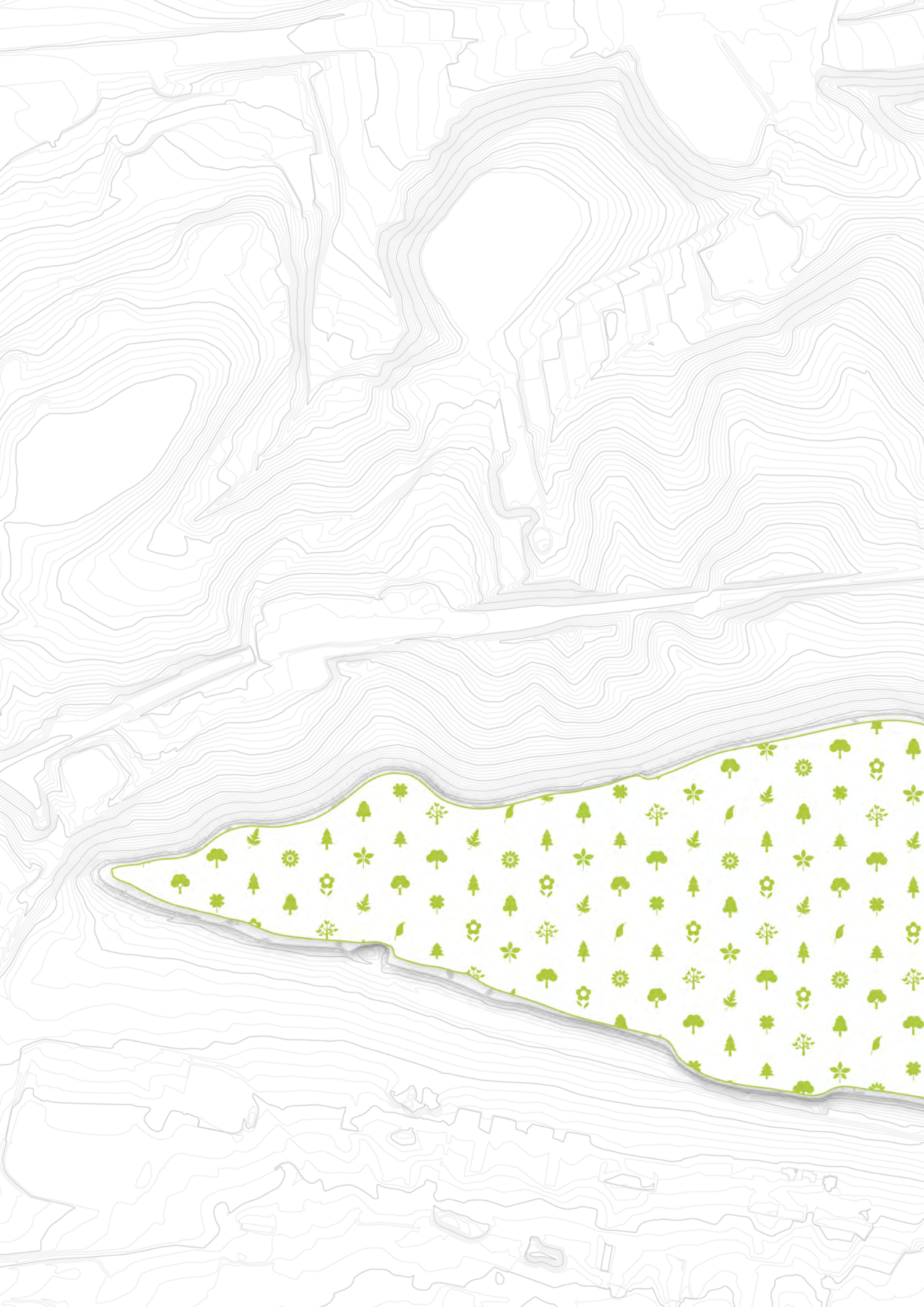

B

PŘÍRODA A KRAJINA

GEOMORFOLOGIE

Z hlediska geomorfologického členění reliéfu ČR náleží studovaná oblast do oblasti Hercynského systému (provincie Česká Vysočina; soustava Poberounská; podoblast Brdská; celek Pražská plošina; podcelek Říčasnká plošina; okrsek Třebotovská plošina).

GEOLOGICKÁ STAVBA

Stolovo hrou Vidouli s nadmořskou výškou až 371,2 m tvoří v horní části geologického profilu horizontálně uložené vrstvy slepence, pískovce a prachovce perucko-korycanských vrstev křídového stáří, éry druhohor. Tyto vrstvy dosedají na podloží svrchnoordivického stáří éry prvohor. Ordovické vrstvy tvoří rytmicky vrstvené prachovce, droby a pískovce s vložkami prachovitých a jílovitých břidlic letenského souvrství. Na východní části území se v podloží vyskytují i černošedé jílovité břidlice vinického souvrství. Na rozhraní ordovických a křídových vrstev je místy vytvořen neprůběžný horizont železných rud, které byly v historii často předmětem ne moc úspěšné těžby. V dnešní době se v řešeném území žádná výhradní ani nevýhradní ložiska nerostných surovin nenacházejí. *(Budil, ČGS, 2018)*

Pískovcové stěny (východní cíp Vidoule).

Přírodní památka Vidoule (jihovýchodní část).

BODOVÉ SESUVY

OZN. V MAPĚ	KLASIFIKACE	AKTIVITA	SKLON	EXPOZICE	STAV	SANACE
798	blokový posuv	stabilizovaný	90	Jihovýchod	suchý	nesanováno
799	blokový posuv	stabilizovaný	90	Jihovýchod	suchý	nesanováno
800	blokový posuv	stabilizovaný	85	Východ	suchý	nesanováno
801	blokový posuv	stabilizovaný	90	Sever	suchý	nesanováno
802	odval	potenciální	90	Sever	suchý	nesanováno
803	blokový posuv	stabilizovaný	80	Sever	suchý	nesanováno
804	blokový posuv	stabilizovaný	90	Sever	suchý	nesanováno
805	blokový posuv	stabilizovaný	85	Sever	suchý	nesanováno
806	blokový posuv	stabilizovaný	90	Jihozápad	suchý	nesanováno
807	odval	stabilizovaný	90	Sever	suchý	nesanováno

PLOŠNÉ SESUVY

OZN. V MAPĚ	KLASIFIKACE	AKTIVITA	SKLON	EXPOZICE	STAV	SANACE
5590	sesuv	aktivní	16	Sever	zamokřený	odvodnění

SVAHOVÉ NESTABILITY

V zájmové oblasti byly zaznamenány lokality s potenciálními oblastmi sesuvů. Zejména se jedná o lokality v blízkosti vyvěrajících pramenů či o místa odvalů z bývalých těžeb. Všechny v minulosti zdokumentované sesuvy jsou v současné době stabilizovány, výjimku tvoří plošný sesuv – 5 590. Oblast plošného sesuvu se nachází v místě, kde se na povrch dostávají prameny a oblast je značně podmáčena.

Pohled na pískovcové stěny, východní část Vidoule. Na pravo patrná jeskyně obývaná ještě začátkem 20. století chudinou. Dnes prázdná, zanesená odpadky.

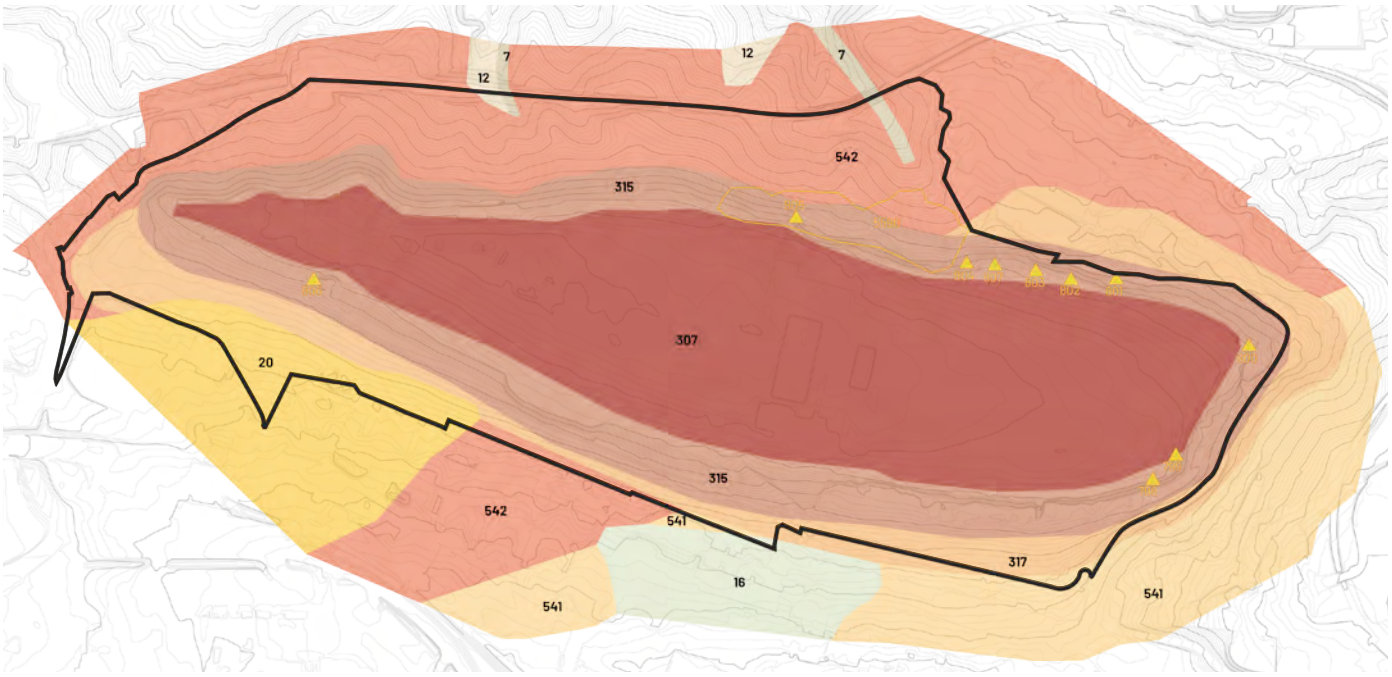

Mapa geologických oblastí a svahových nestabilit.

OZN. V MAPĚ	GENEZE	HORNINOVÝ TYP	HORNINA	SOUSTAVA	OBLAST	ÉRA	ÚTVAR	ODDĚLENÍ	STUPEŇ	SOUVRSTVÍ	VRSTVY
7	deluvio-fluviální	sediment nezpevněný	smíšený sediment	Český masiv - pokryvné útvary a postvariské magmatity	kvartér	kenozoikum	kvartér	holocén			
12	deluviální	sediment nezpevněný	písčito-hlinitý až hlinito-písčitý sediment	Český masiv - pokryvné útvary a postvariské magmatity	kvartér	kenozoikum	kvartér				
16	eolická	sediment nezpevněný	spraš a sprašová hlína	spraš a sprašová hlína Český masiv - pokryvné útvary a postvariské magmatity	kvartér	kenozoikum	kvartér	pleistocén			
20		sediment nezpevněný	sediment deluvioeolický	Český masiv - pokryvné útvary a postvariské magmatity	kvartér	kenozoikum	kvartér	pleistocén	pleistocén svrchní		
307	Marinní	sediment zpevněný	písčité slínovce až jílovce spongilitické, místy silicifikované (opuky)						turon	turon spodní – turon střední	bělohorské
315	Marinní	sediment zpevněný	pískovce křemenné, jílovité, glaukonitické	Český masiv - pokryvné útvary a postvariské magmatity	křída	mezozoikum	Křída	křída	cenoman	perucko-korycanské	korycanské
317	sladko-vodní až brakické	sediment zpevněný	jílovce, uhelné jílovce, uhlí, prachovce, pískovce, slepence	Český masiv - pokryvné útvary a postvariské magmatity	křída						
541		sediment zpevněný	černošedé jílovité břidlice	Český masiv - krystalinikum a prevariské paleozoikum	středočeská oblast (bohemikum)	paleozoikum	Ordovik	ordovik svrchní		vinické	
542	Barrandien	sediment zpevněný	střídání drob, pískovců, prachovců a jílovitých břidlic	Český masiv - krystalinikum a prevariské paleozoikum	středočeská oblast (bohemikum)	paleozoikum	Ordovik	Ordovik svrchní		letenské	

Pohled na pískovcové stěny jižní části přírodní památky Vidoule. V popředí osikový háj.

HYDROGEOLOGIE

Oblast Vidoule se nachází v hydrogeologickém rajónu 6 250 Protozoikum a paleozoikum v povodí přítoků Vltavy v terciérních a křídových pánevních sedimentech.

Horní vrstvy pískovců a slepenců křídového stáří mají v porovnání se spodními ordovickými horninami výrazně vyšší propustnost. Fungují tedy jako jakýsi vodní kolektor, ve kterém se na spodním okraji, na nepropustném podloží, vytváří souvislý zvodněný nepříliš mocný horizont. Z tohoto horizontu ve směru sklonu podloží vyvěrá podzemní voda, která téměř výhradně pochází z atmosférických srážek. *(Kadlecová, ČGS, 2018)*

Podloží křídových hornin má generální sklon k severovýchodu, proto se zejména při sever. okrajích objevují prameny a zamokřená místa. V těchto oblastech se na zjílovatěných odlučných plochách mohou vytvářet druhotná zvodnění. Při nedostatečné drenáži nebo v extrémně vlhkých obdobích působí voda jako mazadlo – rychlost svahových pohybů může stoupat.

NARUŠENÍ VODNÍCH POMĚRŮ KOMUNIKACÍ

Severní svahy pod stolovou horou se vyznačují množstvím vyvěrajících pramenů a značným podmáčením. V těchto místech je zmapována oblast plošného sesuvu způsobená právě podmáčením. V lokalitě byla v rámci obnovy areálu Na Cibulce vybudována asfaltová komunikace, která narušila přirozené vodní poměry. Odvedení vody ze svahu nad cestou bylo řešeno pomocí kovových trubek a husích krků, které jsou vyvedeny ve svazích pod cestou. Současná situace ukazuje, že řešení odvodnění je nedostatečné a vyžaduje nápravu. Přelévající voda narušuje asfaltový povrch. V zimních měsících se na komunikaci vytváří namrzlá místa, která jsou pro návštěvníky lokality nebezpečná.

Severní část PP Vidoule. Špatné odvodění komunikací.

Pohled na vstup do starého vodojemu z ulice Na Pomezí.

POVRCHOVÁ VODA A PRAMENY

Zájmové území Vidoule náleží do povodí Labe, oblast povodí Dolní Vltavy. Povodím 3. řádu je Vltava od Berounky po Rokytku. Zájmová oblast leží na rozvodnici povodí IV. řadu – povodí Prokopského potoka a povodí Motolského potoka.

HISTORICKÝ VODOVOD

Dle dostupných zdrojů se jedná o historickou zdrojnici spádového vodovodu z Vidoule do Jinonického zámečku. Dnes je voda svedena do Jinonického potoka. Toto pravidelné odpouštění nahromaděné vody je z hlediska stability svahu nesmírně důležité.

PRAMEN POD VIDOULÍ

Jedná se o kameninovou studánku. Voda ze studánky protéká železnou trubkou pod zpevněnou cestou, a dále se rozlévá po zalesněném svahu.

Pramen pod Vidoulí.

Povrchová pramenná tůňka (severní svah).

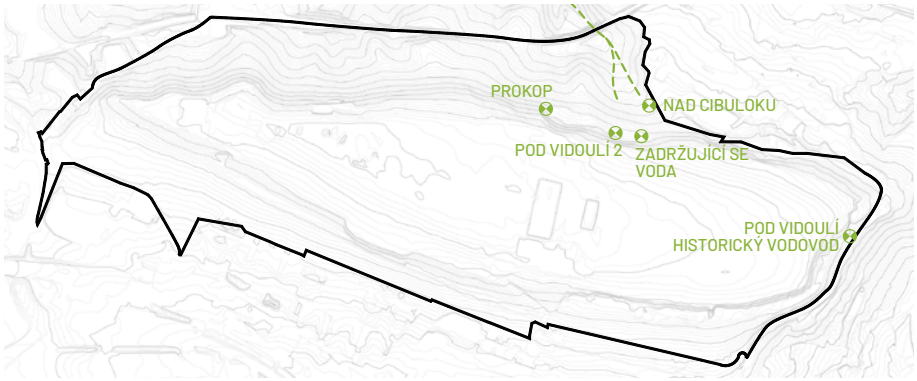

PRAMEN PROKOP

Starý pramen vyvedený kousek pod cestou. Podle informací místních by mělo jít o ústí odvodnění areálu (bývalých) kasáren nad cestou.

PRAMENNÁ TŮŇKA

V rámci průzkumu terénu byla objevena lokalita, ve které se zadržuje voda a vytváří pramennou malou tůňku. Z tůňky voda odtéká podél cesty ke studánce Pod Vidoulí, odkud je voda odvedena železnou trubkou (o malém průměru) pod asfaltovou cestou.

PRAMEN NAD CIBULKOU

Pramen vytéká z kameninové trubky, která vychází pod kořeny stromu. Voda z pramene vytváří drobný potůček, který stéká po spádnici do vodní plochy Pod Dianou. Bariéru náspu Buštěhradské dráhy překonává pomocí elegantního, relativně vysokého propustku s klenutou klenbou. Před propustkem je vytvořena malá umělá nádrž.

Propustek pod dráhou. Voda zásobuje rybník na Cibulce.

Pramen nad Cibulkou.

PŮDNÍ CHARAKTERISTIKY

V území se převážně vyskytují méně úrodné půdy typu kambizemě. Kambizemě jsou nejrozšířenějším půdním typem v ČR, dříve se označoval jako "hnědozem". Pro využití zemědělské půdy, je rozhodující třída ochrany zemědělského půdního fondu (ZPF). V zájmovém území se vyskytují půdy převážně ve III. – V. třídě ochrany ZPF. Půdy ve III. třídě ochrany ZPF mají průměrnou produkční schopnost, půdy IV. třídy se vyznačují podprůměrnou produkční schopností a půdy V. třídy představují půdy s velmi nízkou produkční schopností. Půdy v těchto třídách je možné využít pro nezemědělské účely. Jihozápadní roh řešeného území (přibližně lokalita evidovaná jako VKP č. 8 Step nad golfovým hřištěm) je veden v I. třídě ochrany tedy bonitně nejcennější půdy s půdním typem černozem. Tyto půdy nejsou zastavitelné a je možno vyjmout ze zemědělského půdního fondu jen výjimečně.

Severní svah PP Vidoule.

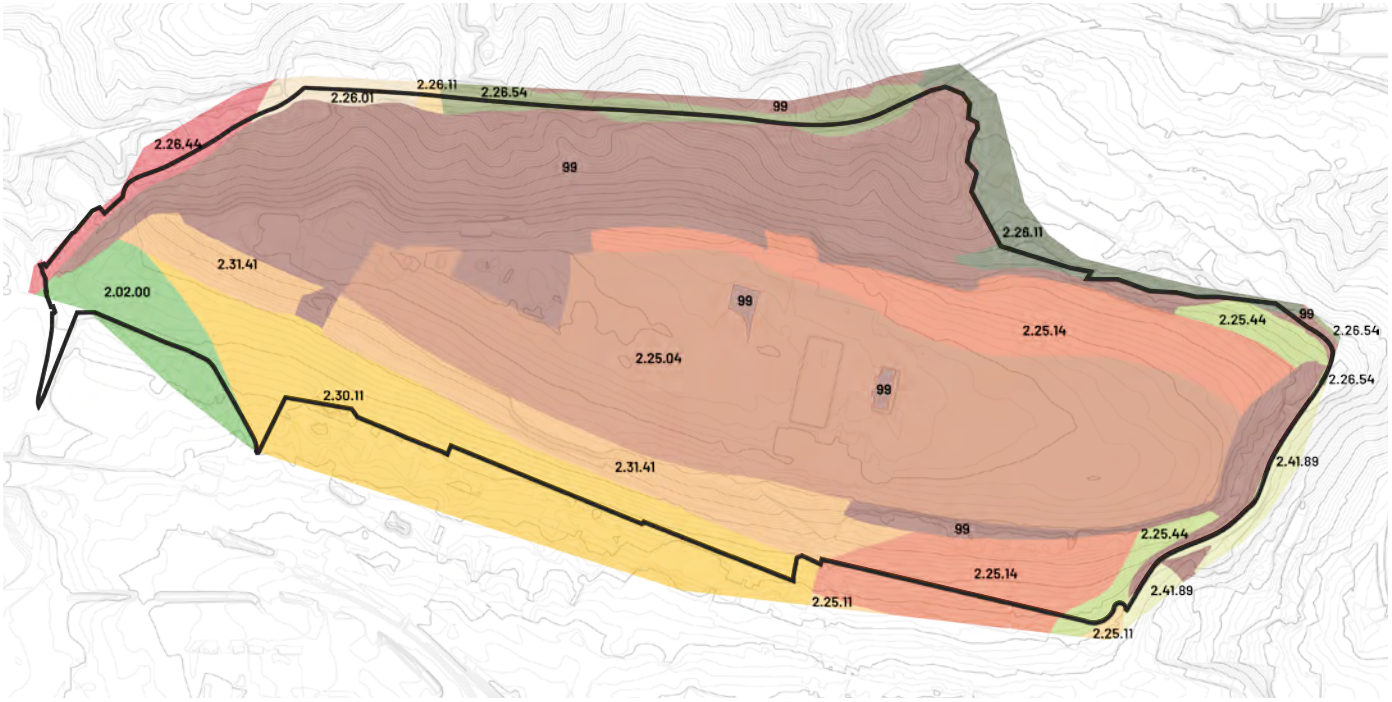

Mapa půdních charakteristik.

PŮDNÍ JEDNOTKY

2.02.00 prostřední číslice značící hlavní půdní jednotku

02 Černozemě luvické na sprašových pokryvech, středně těžké, bez skeletu, převážně s příznivým vodním režimem.

25 Kambizemě modální a vyluhované, eubazické až mezobazické, vyjímečně i kambizemě pelické na opukách a tvrdých slínovcích, středně těžkém flyši, permokarbonu, středně těžké, až středně skeletovité, půdy s dobrou vodní kapacitou.

26 Kambizemě modální eubazické a mezobazické na břidlicích, převážně středně těžké, až středně skeletovité, s příznivými vláhovými poměry.

30 Kambizemě eubazické až mezobazické na svahovinách sedimentárních hornin – pískovce, permokarbon, flyš, středně těžké lehčí, až středně skeletovité, vláhově příznivé až sušší.

31 Kambizemě modální až arenické, eubazické až mezobazické na sedimentárních, minerálně chudých substrátech – pískovce, křídové opuky, permokarbon, vždy však lehké, bez skeletu až středně skeletovité, málo vododržné, výsušné.

41 Půdy jako u HPJ 40 avšak zrnitostně středně těžké až velmi těžké s poněkud příznivějšími vláhovými poměry.

Pohled na potok tekoucí směrem k Cibulce. Foceno na spodní asfaltové cestě v místech kamenného propustku.

BIOLOGICKÉ HODNOTY

V kontextu města Prahy leží hora vidoule při jejím západním okraji. Spolu s lesoparkem Divoká Šárka a Prokopské údolí vytváří pomyslné plíce Prahy. Vysoká nadmořská výška kterou nepřesahuje okolní zástavba a lokace území při okraji Prahy zajišťuje dobré proudění vzduchu z periferie do centara města. Z mapy ÚSES je tomto ohledu patrné chybějící pokarčování zeleného pásu do centra města (po vzoru Prokopského údolí). Z mapy ÚSES lze dále vyčíst chybějící propojení řešeného území s Prokopským údolím a Divokou Šárkou, které je nasnadě.

BIOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ

Podle biogeografického členění České republiky *(Culek et al., 2005)* řešené území Vidoule spadá do provincie Středoevropských listnatých lesů, Hercynské podprovincie, Řípského bioregionu.

ŘÍPSKÝ BIOREGION

Bioregion je tvořen nížinnou tabulí na severozápadě střed. Čech, zabírá převážnou část Dolnooharské tabule a záp. část Pražské plošiny. Má protáhlý tvar ve směru SZ-JV a plochu 1 585 km^2.

Bioregion tvoří **opuková tabule s pauperizovanou teplomilnou biotou 2. (bukovo-dubového) vegetačního stupně, ve vyšších polohách s přechody do 3. (dubovo-bukového) vegetačního stupně**. V kaňonech Vltavy a jejích přítoků, podobně jako na ojedinělých neovulkanitových elevacích, se nachází pestrá biota se zbytky teplomilné lesní a stepní vegetace.

PODNEBÍ DLE QUITTA

Celý bioregion leží v teplé oblasti T 2. Pro bioregion je typické teplé suché podnebí, charakterizované **teplotami mezi –9 °C a srážkami mezi 450–500 mm**. Směrem na východ a jih srážky stoupají nad 500 mm. Území je vystaveno výraznému, **převážně západnímu proudění**, chráněné polohy jsou především v hlubších údolích jižní části, kde se projevují místy teplotní inverze.

POTENCIÁLNÍ PŘIROZENÁ VEGETACE

Je mozaika teplomilných doubrav (pravděpodobně svaz *Quercion petraeae*, zejm. *Potentillo albae-Quercetum*, v dolním Povltaví i *Sorbo torminalis-Quercetum*), v dolním Povltaví i doubrav šípákových (svaz *Quercion pubescenti-petraeae)*. Řídčí jsou doubravy acidofilní (*Genisto germanicae-Quercion)*. Přirozené bezlesí je přítomno především na skalách, má charakter vegetace svazu *Alysso-Festucion pallentis* a snad i některých typů stepí svazů *Festucion valesiacae a Bromion*.

Pařezové duby na východní hranici území.

Pohled na jižní svahy a náhorní plošinu.

REŽIMY OCHRANY PŘÍRODY

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA VIDOULE

Evidenční číslo: 1107
Kategorie ochrany: přírodní památka

Vyhlášená Národním výborem hl. m. Prahy, číslo předpisu 5/1988 Sb. s datem účinnosti předpisu 1. 9. 1988. Cílem ochrany je zachování geologických profilů a odkryvů, zabránit jejich rozrušování působením nadměrného zarůstání dřevinami a zamezit činnostem, které aktivně zvětrávání podporují. Managementovými zásahy udržovat a zlepšovat vhodné podmínky pro teplomilná luční společenstva a pokusit se o jejich případnou regeneraci. Na lokalitu se vztahuje Plán péče o PP Vidoule platný nyní s platností pro období 2011–2020, *zpracoval Ing Václav Kohlík (2009).*

Přírodní památka Vidoule (jihovýchodní část).

VÝZNAMNÝ KRAJINNÝ PRVEK

Registrovaný VKP s pořadovým číslem 8 s názvem Step nad golfovým hřištěm (bez bližšího popisu).

CELOMĚSTSKÝ SYSTÉM ZELENĚ

Mimo oblast horní plošiny stolové hory je lokalita řešeného území zahrnuta v rámci.

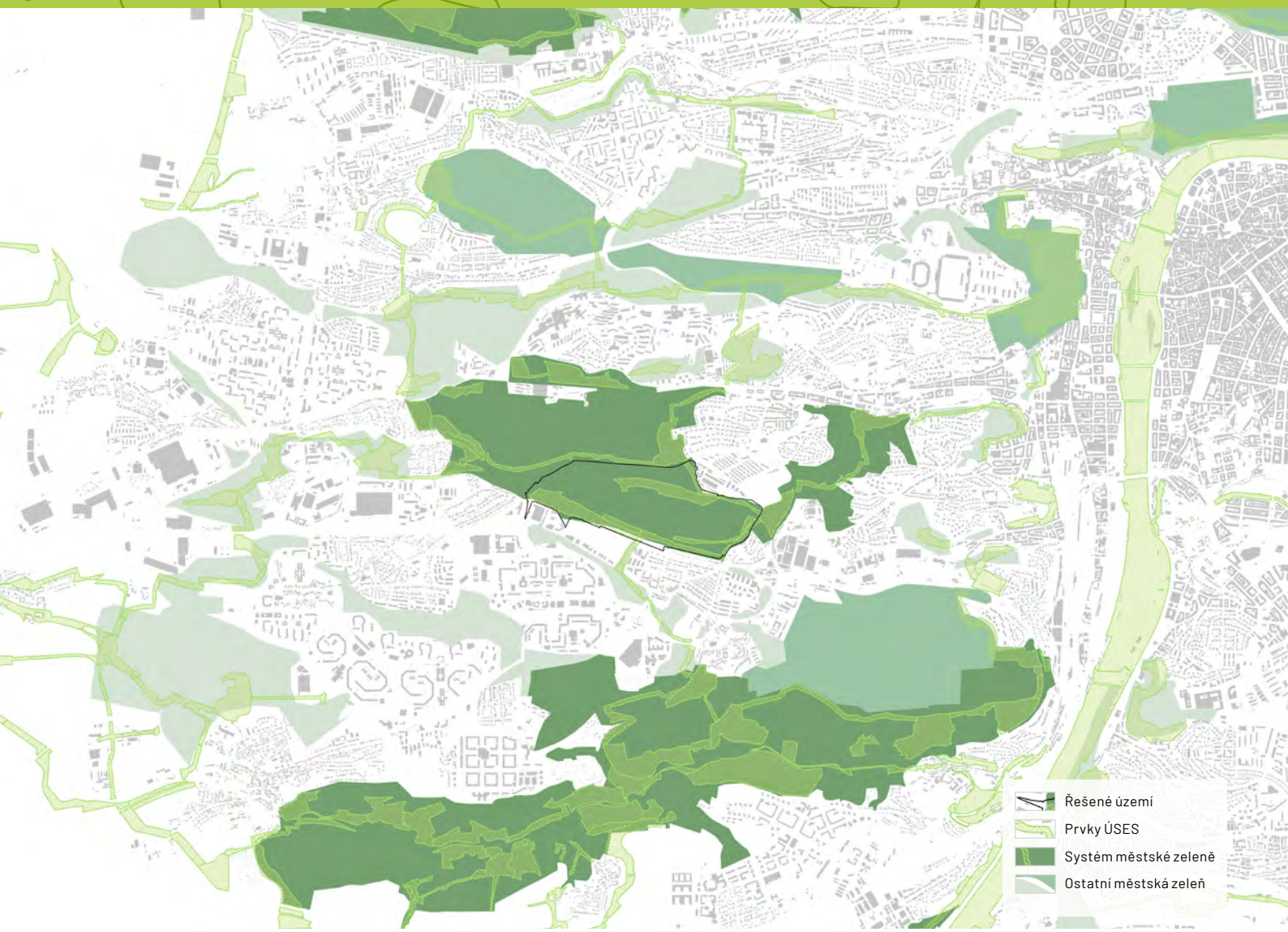

Řešené území v kontextu pražského ÚSES.

ÚSES (ÚZEMNÍ SYS. EKOLOGICKÉ STABILITY)

je struktura navzájem propojených ekosystémů, které zabezpečují rozmanitost podmínek a forem života v krajině. ÚSES je tvořen sítí vzájemně propojených ploch s relativně vysokou ekologickou stabilitou, které umožňují rozvoj přirozených společenstev a jsou předpokladem pro zachování či obnovení rozmanitosti původních biologických druhů.

Zákl. skladební částí jsou biocentra a biokoridory. Biocentrum představuje ucelený kus krajiny, který svým stavem a rozlohou umožňuje trvalou existenci přirozeného nebo pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému. Biokoridor pak umožňuje migraci mezi biocentry. Migrace zajišťuje rozvoj biodiverzity daných lokalit i jejich okolí. S rostroucí biodiverzitou pak roste životaschopnost a odlnost krajiny jako celku.

Další částí ÚSES jsou interakční prvky, které nemusejí být s biokoridory ani s biocentry propojeny. Jedná se o stabilnější úseky krajiny, které mají pozitivně působit na své okolí.

S ohledem na vymezení ÚSES a jeho správu je hierarchicky členěn na:

- nadregionální – vymezuje a hodnotí Ministerstvo životního prostředí,
- regionální – vymezuje krajský úřad,
- lokální úroveň – vymezuje a hodnotí obec s rozšířenou působností.

Řešené území je v rámci kontextu města Prahy začleněno do ÚSES sítí lokálních biokoridorů a interakčních prvků následovně:

V rámci hranic řešeného území je ÚSES zastoupen:

L3/242 ..... Lokální biokoridor (funkční)
L1/202 ..... Lokální biocentrum (funkční)
L4/242 ..... Lokální biokoridor (nefunkční)
I5/395 ..... Interakční prvek (funkční)
I6/286 ..... Interakční prvek (nefunkční)

Na S a SV řešené území těsně sousedí s:

L1/199; L1/202 ... Lokální biocentrum (funkční)
L3/241 ..... Lokální biokoridor (funkční)

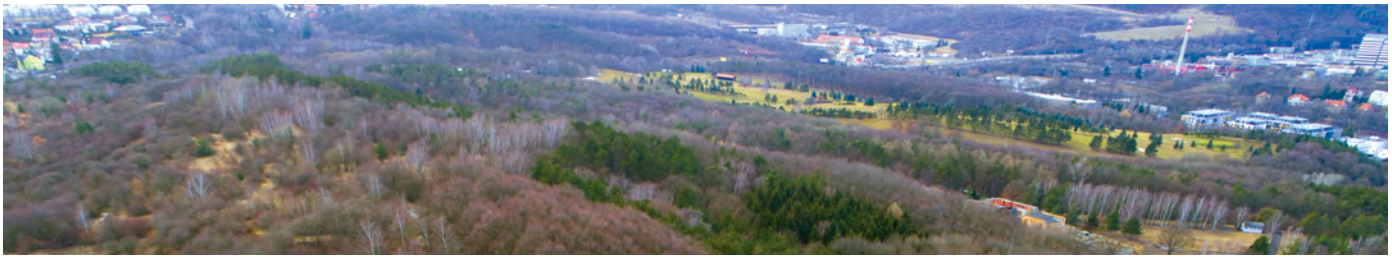

Pohled na zalesněné severní svahy, v pozadí Golf Motol. V popředí patrný zelený pás borového porostu na pískovcových skalních stráních a útesech.

ZÁKLADNÍ POROSTNÍ STRUKTURY

SEVERNÍ LESNÍ SVAHY

K prvotnímu odlesnění lokality došlo již během středověku. Od té doby byly severní svahy Vidoule směrem k Cibulce převážně lučního a polního charakteru. Louky se využívaly k pastvě, polnosti sloužily usedlosti Cibulka. Skalický v inventarizačním průzkumu z roku 1972 k zalesnění uvádí: „Celý úsek byl bezlesný s travinnými společenstvy různého složení, dřeviny jen jednotlivé, pod cestou byla pole, na sever byly vlhké až střídavě vlhké louky polokulturní (Molinion) až kulturní s druhy *Colchicum atumnale, Cirsium canum, C. oleraceum, Galium boreale, Crepis paludosa* atd., takže Cibulecký háj nikdy nepřicházel do kontaktu s vidoulskou lokalitou. Proto dnešní lesní výsadby nemají a nebudou mít lesní ráz ani po stu letech. Výjimečné lokality na pramenném horizontu byly rovněž zničeny zastíněním." Výskyt výše uvedených druhů již není v lokalitě potvrzený a jejich výskyt je dnes „mimo naději". *(Sádlo, 2018)*

Severní svahy s pásem borového lesa.

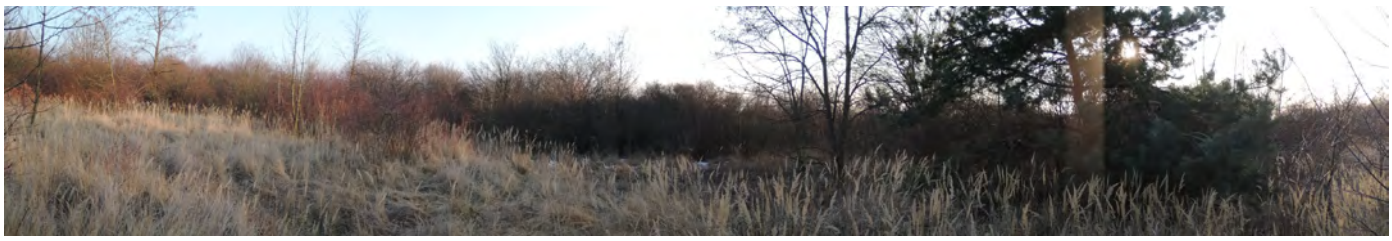

Charakteristické luční a keřové porosty náhorní plošiny s dominantní třtina křovištní, stromové patro borovice černá, trnovník akát, keře růže šípková, svída krvavá.

Luční a keřové porosty náhorní plošiny.

POROSTY HORNÍ ROVINNÉ PLÁNĚ A KEŘOVÉ POROSTY JIŽNÍCH SVAHŮ

Plocha výrazně ovlivněná antropogenními zásahy si neponechala z původních lučních porostů vůbec nic. Vegetace je výrazně ruderální s přebujelým keřovým patrem, které postupně pohlcuje poslední zbytky lučních porostů. Porosty západní části jsou ovlivněny sídlem vojenské protiletecké obrany zřízeném v průběhu studené války, které po sobě zanechalo torza okrasných keřů (*Syringa vulgaris; Lonicera sp., Symphoricarpos albus* atp.). Středovým a východním oblastem dominují pole a objekt vodárny a vysílače.

Podzimní pohled na plochy trvalých travních porostů na náhorní pločině, v pravo barevný pás izolační zeleně vodárny, v popředí terénní zlom a souvislé jižní keřové porosty.

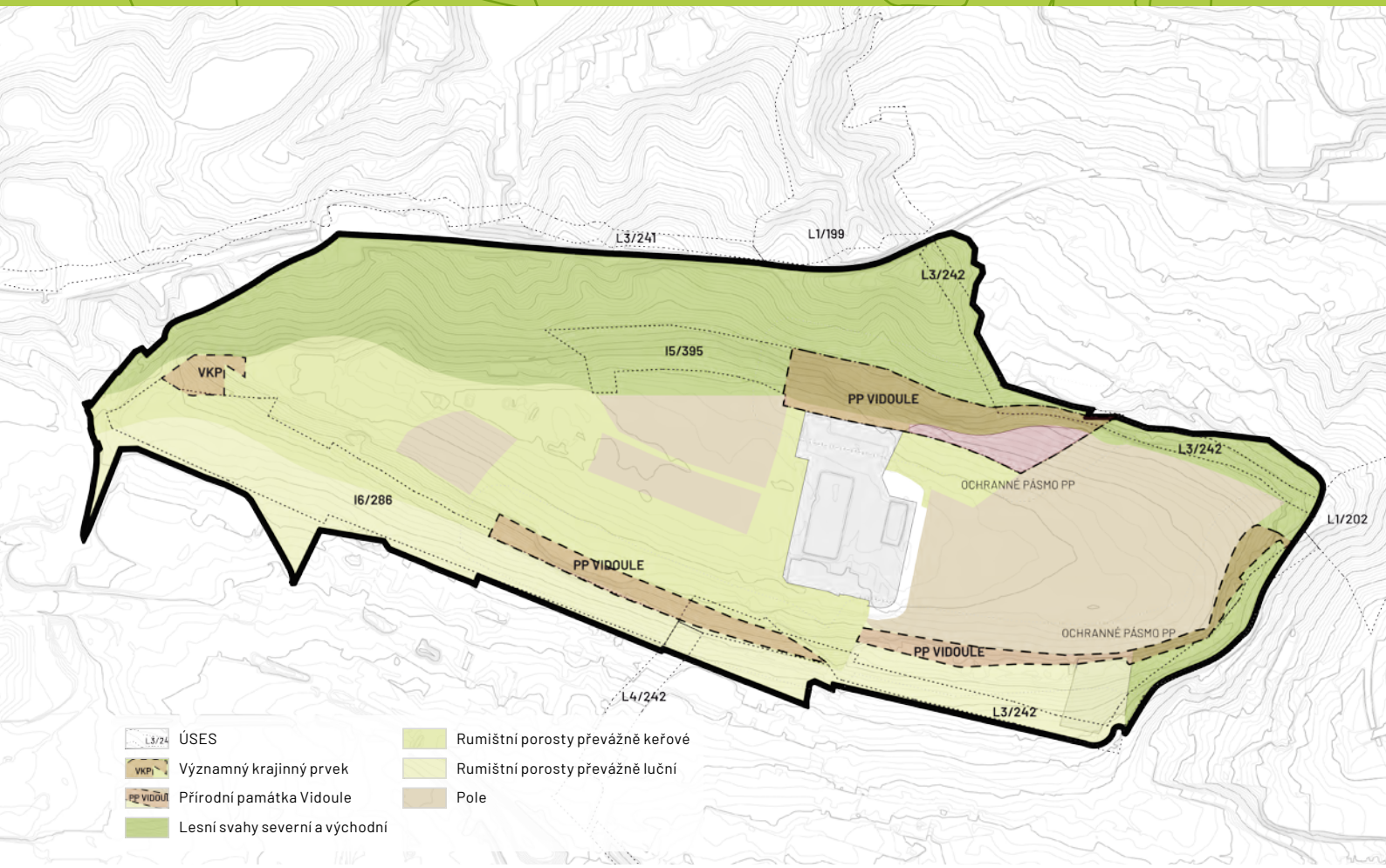

Mapa základních porostních charakteristik.

POROSTY JIŽNÍCH STRÁNÍ LUČNÍ A KEŘOVÉ

Podobně jako na náhorní plošině dominuje i již. svahům přebujelé keřové patro, které likviduje původní cenné luční formace a zanechává území špatně přehledným a neprostupným. Skalický v inventarizačním průzkumu (z let 1970-1980) k lokalitě uvádí: „Jižní svahy byly využívány v dolní části jako pole (dosud), v horní části kolem r. 1962 již byly úhory, pastviny (svazu Bromion erecti) výjimečně travinné porosty v řídkém ovocném sadu. Stav se v podstatě nezměnil, jen druhová garnitura ochudila, v některých částech postoupila slabší ruderalizace. Při inventarizaci byla zjištěna několik let stará výsypka." (...) „Dnešní stav zapojených křovinných formací prakticky likvidoval travinná společenstva, zejména všechny citlivější a vzácnější útvary." *(Skalický V., 1976)*

Pohled na jižní svah při západním cípu řešeného území.

POROSTNÍ STRUKTURY VYTYPOVANÝCH LOKALIT

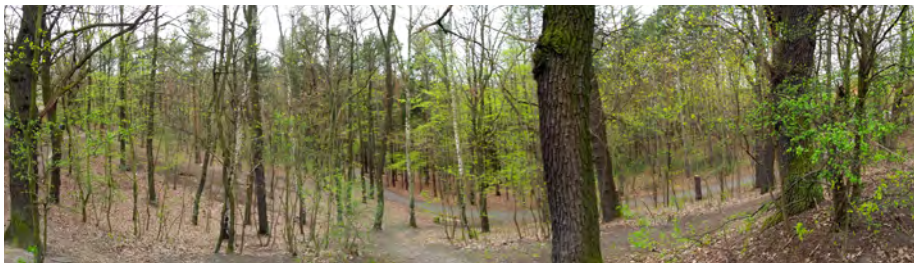

Lokalita A – severní lesy blízké přírodě.

LOKALITA A **Lesy blízké přírodě.** Plocha na severovýchodě území je svahový prohyb se soustavou pramenů a potůčkem. Na sušších místech je zde vysazená bučina (*Luzulo-Fagion sylvaticae*), na niž navazuje paseka s bukovou výsadbou, a u vody je pruh mladšího jasano-olšového luhu (*Alnion incanae*) s tužebníkem jilmovým, orsejí a střemchou (*Filipendula ulmaria, Ficaria verna, Prunus padus*). Pod náspem železnice potok protéká elegantním propustkem, před nímž je uměle vytvořená nádržka. Na jihovýchodě území mapujeme malou plochu teplomilné doubravy (*Quercion pubescenti-petreae*). Je to jediný zdejší původní lesní porost. Jeho historii ukazují staré pařezově zmlazené duby zimní, což je památka na přetrvávající středověký způsob hospodaření. Roste zde válečka prapořitá, jeřáb břek, ptačí zob obecný a snad dosud i kopretina chocholičnatá a vikev kašubská (*Brachypodium pinnatum, Sorbus torminalis, Ligustrum vulgare, Tanacetum corymbosum, Vicia cassubica*). Duby vytvářejí nápadnou a pohledově dominantní linii.

Hodnocení: Optimálním přístupem je ochrana posilující přírodní ráz a diverzitu obou lokalit.

Lokalita A – teplomilná doubrava na jihovýchodě.

LOKALITA B **Lesní kultury s převahou domácích dřevin.** Svahové lesy vznikly z plošných výsadeb od 30. do 60. let 20. stol. Součástí jsou i nedávné výsadby na severní straně návrší kolem objektu vodárny. Vysoké kmenoviny tvoří směs domácích dřevin, hlavně javoru mléče a klenu, lípy srdčité, dubu zimního i letního, místy jsou stanovištně nevhodné kultury smrku a modřínu, vtroušen je habr, borovice a bříza. Kvalitu porostů snižuje podrost bez typických hájových druhů, jen vzácně zde rostou kapraď samec a k. osténkatá a traviny jako lipnice hajní, bika bělavá, válečka lesní, pýr psí a ostřice lesní. Hojné jsou jen ostružiny (Rubus fruticosus agg.) a místy i nitrofilní plevele jako je kopřiva dvoudomá.

Lokalita B

Hodnocení: Způsob lesnického hospodaření je dostačujícím způsobem řešen lesním hospodářským plánem a plánem péče o PP. Zmlazení habru a buku ukazuje možnost převádět les do hájových porostů s výrazným zastoupením těchto dřevin.

LOKALITA C **Lesní kultury s převahou nepůvodních a stanovištně nevhodných dřevin a náletové lesní porosty s nitrofilním podrostem.** Do této jednotky sdružujeme biologicky (a většinou i esteticky) nejméně kvalitní lesní porosty. Vznikly obdobně jako u ploch C z bývalých plošných výsadeb v 50. letech 20. století a místy ze spontánních náletů plevelných dřevin. V kulturách dominuje na strmých svazích nepůvodní borovice černá, na mírnějších svazích invazivní dub červený a stanovištně nevhodný smrk. Bylinný podrost místy chybí nebo převažují nitrofilní plevele. V porostech vzniklých z náletu v dřívějším bezlesí převládá javor klen a další nitrofilní dřeviny a byliny. Náletové porosty vznikly buď spontánně (zejména na skalách), z neudržovaných lesních kultur, kde byla cílová dřevina konkurencí potlačena (na severovýchodě území) nebo sukcesí ve starém sadu či zahradě (na západě území u Bucharovy ulice). Z dalších introdukovaných a zdomácnělých dřevin je v obou typech porostu místy přítomen akát. Na strmém pískovcovém svahu na západním konci kopce jsou v lese borovice černé i acidofyty (*Avenella flexuosa* a *Festuca ovina)* a zmlazený dub zimní (*Quercus petraea*), zde je možný lesnický převod na kyselou doubravu.

Hodnocení: Péči o tyto porosty řeší Plán péče o PP a lesní hospodářský plán. Problematická je údržba porostů na skalách. Plán péče o PP uvádí reálnou obavu ze zrychlení zvětrávání a možné destrukce pískovcových stěn vlivem prorůstajícího kořenového systému do spár a puklin pískovcového podloží a jako dlouhodobý cíl ochrany uvádí: „odstraňováním dřevin a jejich náletů ze skalních výchozů a jejich nejbližšího okolí zabraňovat rozrušování profilů jejich kořeny, kromě porostů a jejich jedinců plnících naopak funkci stabilizační a půdoochrannou.“ V tomto ohledu je dobré upozornit na zprávu České geologické služby, která upozorňuje na „pomalé pohyby plouživého charakteru, při nichž se bloky rigidních hornin (zde především pískovce s nadložními opukami) (...) posouvají po svahu po plastických jílech“ (které jsou v podloží). Tím se okrajové partie Vidoule stávají nestabilními a značně rizikovými. Jakékoliv zásahy do porostů by tak mohly tyto pohyby ovlivnit.

Lokalita C – porosty PP Vidoule na severní straně.

LOKALITA D **Lesní vývojová stadia křovin a stromové savany.** Městské savany (urban savannas) je označení pro spontánně vzniklé mozaikovité porosty, v nichž se kombinují trávníky, křoviny a stromy nebo celé hájky. V tomto typu savan je stromové patro zastoupeno druhy živinově slabých ruderálních substrátů,

Lokalita B – lesní kultury s převahou domácích dřevin.

Lokalita C – problem. borový pás na skalnatých stráních.

Lokalita D – urban savannas náhorní plošiny.

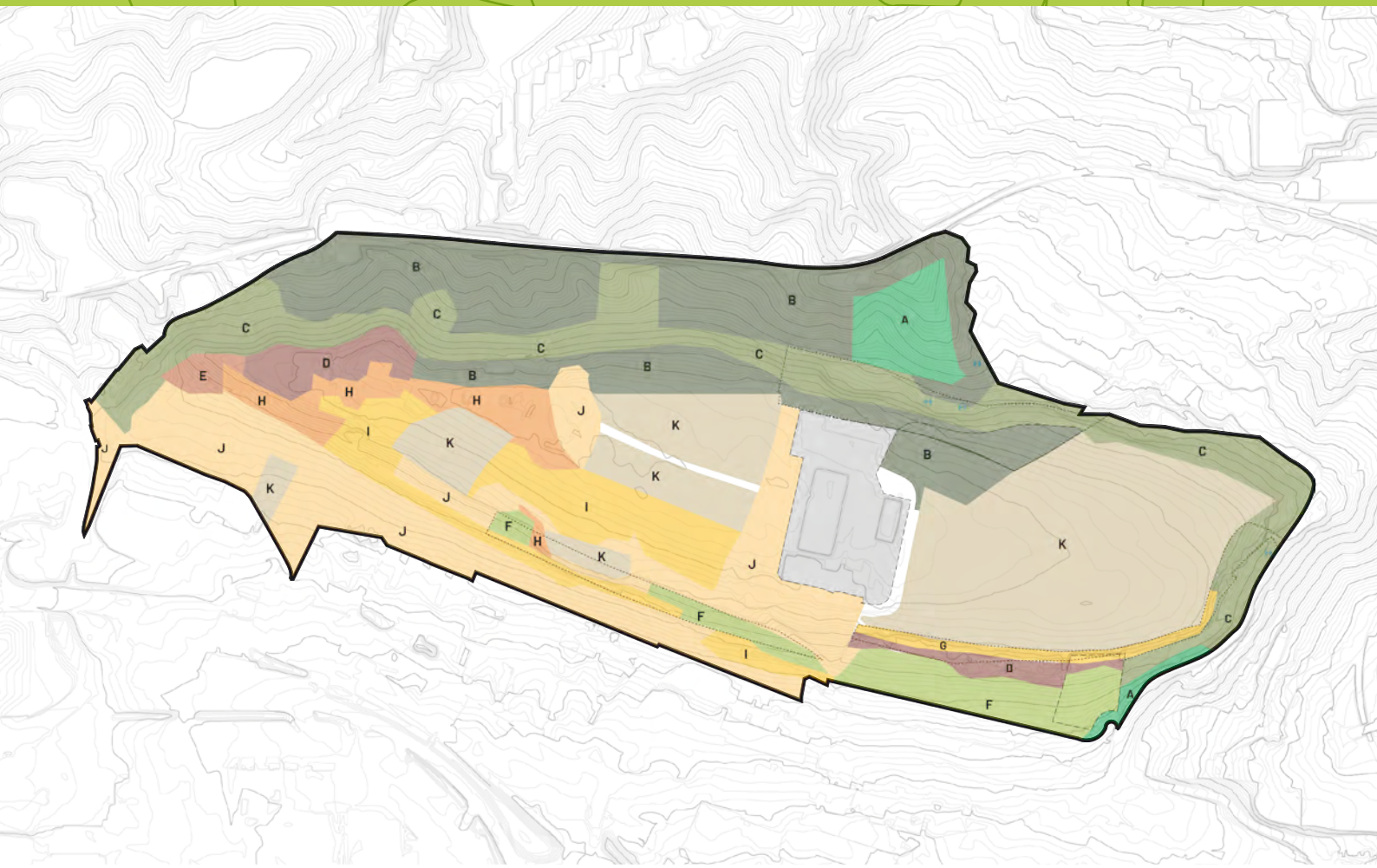

Mapa základních porostních charakteristik.

Lokalita D – urban savannas náhorní plošiny.

např. břízou bělokorou, vrbou jívou a osikou spolu s lesními stromy jako jsou duby, javory, lípy, jilm a habr, méně časté jsou i stromy kulturního původu jako jsou třešně a trnovník akát. Z keřů je častá růže šípková, trnka a místy i slivoň myrobalán. Traviny, hlavně ovsík vyvýšený a třtina křovištní, zde často rostou i pod stromy. Na světlinách se často vyskytují stepní, luční a lemové druhy jako máčka ladní, chrpa luční a marulka klinopád (*Eryngium campestre, Centaurea jacea, Clinopodium vulgare*).

Hodnocení: Tato vegetace je již nyní pobytově atraktivní a biologicky dosti hodnotná. Úpravami struktury porostů směrem k ještě vyšší pestrosti (solitéry, paloučky, remízky, menší plochy křovin, nízké a vysoké trávníky) lze tuto vegetaci dále optimalizovat

LOKALITA E **Stepní trávníky**. Na jižním svahu na západní části znávrší je jedna z mála pražských lokalit suchých acidofilních trávníků (*Koelerio-Phleion*), což je typ stepní vegetace vázané na živinově chudé substráty, zde na pískovce. Dominuje nízká tráva kostřava žlábkovitá (*Festuca rupicola*), z acidofytů se vyskytuje psineček tenký a jetel rolní (*Agrostis capillaris, Trifolium arvense*), ze stepních druhů pak hvozdík kartouzek, smělek štíhlý, máčka ladní, pelyněk ladní, rozrazil rozprostřený a chrpa čekánek (*Dianthus carthusianorum, Koeleria macrantha, Eryngium campestre, Artemisia campestris, Veronica prostrata, Centaurea scabiosa*). Další malá plocha stepních trávníků, dnes v úpadkovém stadiu vývoje, se nachází na kraji lesa v Úpolínové ulici.

Hodnocení: Větší z obou ploch je evidována jako registrovaný významný krajinný prvek pořadovým č. 8 Step nad golfovým hřištěm. Porosty jsou zásadně biologicky cenné a rekreačně atraktivní.

LOKALITA F **Louky se stepními druhy**. Svahové louky dlouhodobě udržované sečením spadají na části své plochy pod ochranu PP Vidoule,

Lokalita F – udržované luční porosty pod PP Vidoule.

Lokalita E – stepní trávníky, pohled na významný krajinný prvek č. 8.

navíc jsou vedeny v rámci migračního biokoridoru ÚSES L3/242. Jedna plocha je ohrazena soukromým vlastníkem a využívána k pastvě ovcí. Ohrada blokuje prostupnost biokoridoru, což je z hlediska jeho funkce nepřípustné, mnohem více však vadí tím, že brání v přístupu na kopec lidem. V porostech se kombinují luční trávy jako ovsík a srha se suchomilnými travami, jako je kostřava žlábkovitá a dosetý sveřep vzpřímený a stepními bylinami jako je hlaváč bledožlutý, hvozdík kartouzek, hořčík jestřábníkový, svízel syřišťový, řepík lékařský (*Scabiosa ochroleuca, Dianthus carthusianorum, Picris hieracioides, Galium verum, Agrimonia eupatoria*). Tyto skladebně nevyhraněné porosty jsou součástí kontinua mezi jednotkami Arrhenatherion a Bromion.

Hodnocení: Současný management je celkem vyhovující a odpovídá péči o PP.

LOKALITA G **porosty PP Vidoule.** Jednotka tvoří v území jedinou dlouhou linii nad lomovými stěnami. Porosty jsou většinou husté a souvislé, druhově dosti bohaté, bez většího množství neofytů. Tvoří je ptačí zob obecný, trnka, růže šípková, řešetlák počistivý, jeřáb břek, hloh jednosemenný, ve spodních partiích modřín opadavý, bříza bělokorá, topol osika (*Ligustrum vulgare, Prunus spinosa, Rosa canina, Rhamnus catharticus, Sorbus torminalis, Crataegus monogyna, Larix decidua, Betula pendula, Populus tremula*).

Lokalita H – keřové savany na stepních stanovištích.

Lokalita G – pohled na porosty PP Vidoule.

Hodnocení: Porosty jsou biologicky kvalitní, navíc většina plochy spadá pod územní ochranu PP. Cílem by zde mělo být ochranářskými metodami zachovat a posilovat strukturu a biodiverzitu.

LOKALITA H **Keřové savany na stepních stanovištích.** Tyto plochy jsou soustředěny na jihozápadní svahy kopce, kde navazují na plochu jednotky E. Většinou v nich převládají suchomilné trnité nebo prutnaté keře, hlavně růže šípková, svída, trnka a hlohy (*Rosa canina, Cornus sanguinea, Prunus spinosa, Crataegus monogyna*). Křoviny prostupuje síť travnatých enkláv, kde přetrvávají některé stepní druhy zmíněné u jednotek E a F.

Hodnocení: Hustěji zapojené plochy, kterých je většina, jsou zatím pobytově nevyužitelné, ale proředěním křovin lze obnovit atraktivní i biologicky hodnotné nízké trávníky.

LOKALITA I **Mezofilní křoviny a savany s nitrofilními druhy.** Sem shrnujeme biologicky i pobytově nejméně kvalitní plochy, většinou téměř neprostupné, někdy i s akumulací odpadků a bezdomoveckých aktivit. Typický je výskyt nitrofilních druhů, hlavně kopřiv, nepůvodního rukevníku východního, vzácně i invazivního a alergenního pajasanu žláznatého (*Urtica dioica, Bunias orientalis, Ailanthus altissima*). Liniové struktury rovnoběžné s osou kopce jsou staré agrární terasy se zdivočelými porosty křovitých švestek a mirabelek (*Prunus domestica, P. cerasifera*). Na návrší západně od školního areálu jsou velké plochy s převahou jívy (*Salix caprea*), které budou dále odrůstat a časem patrně dojde k odumírání jiv, zhroucení celého porostu a následému šíření ostružin z podrostu. Ostatní plochy jsou porosty kopřiv a ostružin, hlavně asi na starých skládkách, a přehoustlá keřová stadia šípkových růží a dalších druhů.

Hodnocení: Porosty s ovocnými dřevinami lze sadovnicky obnovit. U ostatních ploch by byla optimální transformace v jiný typ vegetace a využití.

Lokalita I / J

PLOCHY J **Ruderální keřové a travní savany.** Jednotka je plošně rozšířena zejména na jižním úpatí kopce. Porosty tvoří strukturní kontinuum od trávníků s ojedinělými keři přes různé mozaikovité porosty až po plochy, kde křoviny převažují nad travnatými mezerami. Spojujícím znakem je jednak hojnost nepůvodních druhů dřevin i bylin, jednak (narozdíl od ploch I) je zde velmi málo nitrofilních druhů vázaných na vysoký obsah dusíku v půdě. Keřové patro tvoří hlavně růže šípková, slivoň myrobalán a ostružiny. Dále jsou hojné různé druhy stromů, které ale netvoří samostatné stromové patro, jsou to solitéry nebo jsou dosud součástí keřového patra. Mezi nimi je jednak několik původních druhů jako bříza, borovice

Lokalita I / J

lesní a jilm drsný (*Betula pendula, Pinus sylvestris, Ulmus glabra*). Z nepůvodních druhů dřevin se vyskytují např. ořešák královský, akát, třešeň, hrušeň, jabloň, javor jasanolistý, ale i zatím u nás méně zplaňující druhy jako rakytník, mochna křovitá a hlohyně (*Hippophae*

Lokalita H – Keřové savany na stepních stanovištích.

Lokalita J – udržované trávníky na jižním okraji.

rhamnoides, Potentilla fruticosa, Pyracanta coccinea). Pro bylinné patro jsou příznačné vysoké trávy jako třtina křovitá a nepůvodní, spíše suchomilné plevele jako bělotrn, celík kanadský, pcháč oset a astry (*Solidago canadensis, Echinops sphaerocephalus, Cirsium arvense, Symphyotrichum lanceolatum*).

Hodnocení: Tento typ savan je typický pro městskou přírodu, a nepůvodní druhy v něm již mají určité domovské právo, protože je spojují s vegetací pražských zahrad a parků. Velmi

Lokalita I – porosty trnky na jižním svahu.

pestrá struktura umožňuje jejich pobytovou atraktivitu. To je vidět i na okraji území, kde si obyvatelé části těchto ploch sečou se zachováním existujících dřevin. Na druhé straně by nebyla velká škoda část těchto ploch transformovat k jinému způsobu využití. Zvláštní ráz má cesta mezi poli vedoucí po ose návrší ke školnímu areálu (stromořadí s ořešáky a dalšími ovocnými stromy) a křoviny na kraji lesa západně od této cesty (bývalé velitelství vojenského útvaru s množstvím rozrostlých výsadeb okrasných křovin, zejména šeříku) – v obou případech se nabízí transfomací toto specifikum využít a podchytit.

PLOCHY K **Soukromá obhospodařovaná pole a trvalé travní kultury.** Většinou jde o orná pole; jediná plocha travních kultur je loučka nad strmým svahem severně od ulice Pod stolovou horou.

Hodnocení: Předpoklad do budoucnosti je prozatím jen setrvání současného stavu, jejich transformace je věcí další diskuse a majetkového vypořádání. V případě orné půdy lze v souladu s moderním trendem uvažovat i o nabídce pole zatravnit.

PLOCHY L **Zástavba.** Jediná plocha – bývalý objekt školy, dnes v majetku města a ve správě telefoního operátora. Dále areál a vodárny ve správě PVK a obytné objekty původně pro zaměstnance vodárny, dnes v pronájmu. Objekty jsou oplocené s příjezdovou komunikací Na Vidouli. V zadní části je parkoviště pro návštěvníky zadního objektu.

ZHODNOCENÍ VÝZKYTU ŽIVOČICHŮ

S ohledem na termín zadání nebyl v rámci lokality zpracován aktuální biologický rozbor.

Níže uvedený soupis vybraných druhů podléhající druhové ochraně ve skupinách – druhy ohrožené (ČR/§O), kriticky ohrožené (ČS/CR), ohrožené (ČS/EN), zranitelné (ČS/VU), téměř ohrožené (ČS/NT) a druhy málo dotčené (ČS/LC) – zaznamenal a sepsal Doc. Dr. Jan Farkač, CSc. v rámci sumarizace výskytu nebo možné přítomnosti druhů rostlin a živočichů vymezeného území v Jinocnicích („Vidoule") v Praze (2018) a to na základě vlastní znalosti lokality a rozboru dříve zpracovaných průzkumů. Veřejně přístupná data z nálezové databáze AOPK v celé šíři neuvádíme s ohledem na nutnost potvrzení aktuálního výskytu druhů.

Bezobratlí

Carabidae (střevlíkovití)
Cicindela campestris (svižník polní) [ČR/§O]
Hymenoptera (blanokřídlí)
Bombus hortorum (čmelák zahradní) [ČR/§O]
Bombus hypnorum (čmelák rokytový) [ČR/§O]
Bombus lapidarius (čmelák skalní) [ČR/§O]
Bombus pascuorum [= B. agrorum] (čmelák polní) [ČR/§O]
Bombus terrestris (čmelák zemní) [ČR/§O]
Formica sp. (mravenec) [ČR/§O] – v území nebyli mravenci nikdy podrobně zkoumáni; přítomnost 2–3 druhů rodu Formica je možná.
Lepidoptera (motýli)
Iphiclides podalirius (otakárek ovocný) [ČR/§O]
Papilio machaon (otakárek fenyklový) [ČR/§O]

Obojživelníci

Bufo bufo (ropucha obecná) [ČR/§SO][ČS/VU]
Bufotes viridis (ropucha zelená) [ČR/§SO][ČS/EN]

Plazi

Lacerta agilis (ještěrka obecná) [ČR/§SO][ČS/VU]
Anguis fragilis (slepýš křehký) [ČR/§SO][ČS/NT]

Ptáci

Apus apus (rorýs obecný) [ČR/§O][ČS/LC]
Carduelis chloris (zvonek zelený) [ČS/LC]
Columba palumbus (holub hřivnáč) [ČS/LC]
Emberiza citrinella (strnad obecný) [ČS/LC]
Galerida cristata (chocholouš obecný) – jeho přítomnost neprokázána, ale možná [ČS/CR]
Garrulus glandarius (sojka obecná) [ČS/LC]
Hirundo rustica (vlaštovka obecná) [ČR/§O][ČS/NT]
Lanius collurio (ťuhýk obecný) [ČR/§O][ČS/NT]
Parus major (sýkora koňadra) [ČS/LC]
Phylloscopus collybita (budníček menší) [ČS/LC]
Pica pica (straka obecná) [ČS/LC]
Sylvia atricapilla (pěnice černohlavá) [ČS/LC]
Sylvia borin (pěnice slavíková) [ČS/LC]
Sylvia communis (pěnice hnědokřídlá) [ČS/LC]
Turdus merula (kos černý) [ČS/LC]

Savci

Capreolus capreolus (srnec obecný) [ČS/LC]
Eptesicus serotinus (netopýr večerní) [ČS/LC]
Erinaceus europaeus (ježek západní) [ČS/LC]
Lepus europaeus (zajíc polní) [ČS/NT]
Martes foina (kuna skalní) [ČS/LC]

ZÁVĚR

Biologicky nejcenější jsou z celého řešeného území jižní krovinaté stráně, které jsou druhově nejbohatší.

Jakýkoliv zásah do území, ať již formou volby managementu nebo stavební činností, je nezbytné podmínit aktuálním biologickým průzkumem lokality s hledem na cévnaté rostliny a živočichy se zaměřením na druhy zvláště chráněné.

S ohledem na termín zadání (převážná část analýz probíhala v době vegetačního klidu) byly předložené výstupy zpracovány formou rešerže historických rozborů lokality, podpořené o vlastní terénní průzkum lokality. Výše uvedený popis lokalit a soupis živočich nelze vnímat jako obsahově úměrný biologickému rozboru řešeného území.

Lokalita I / J

Pohled na jižní svahy a náhorní pločinu.

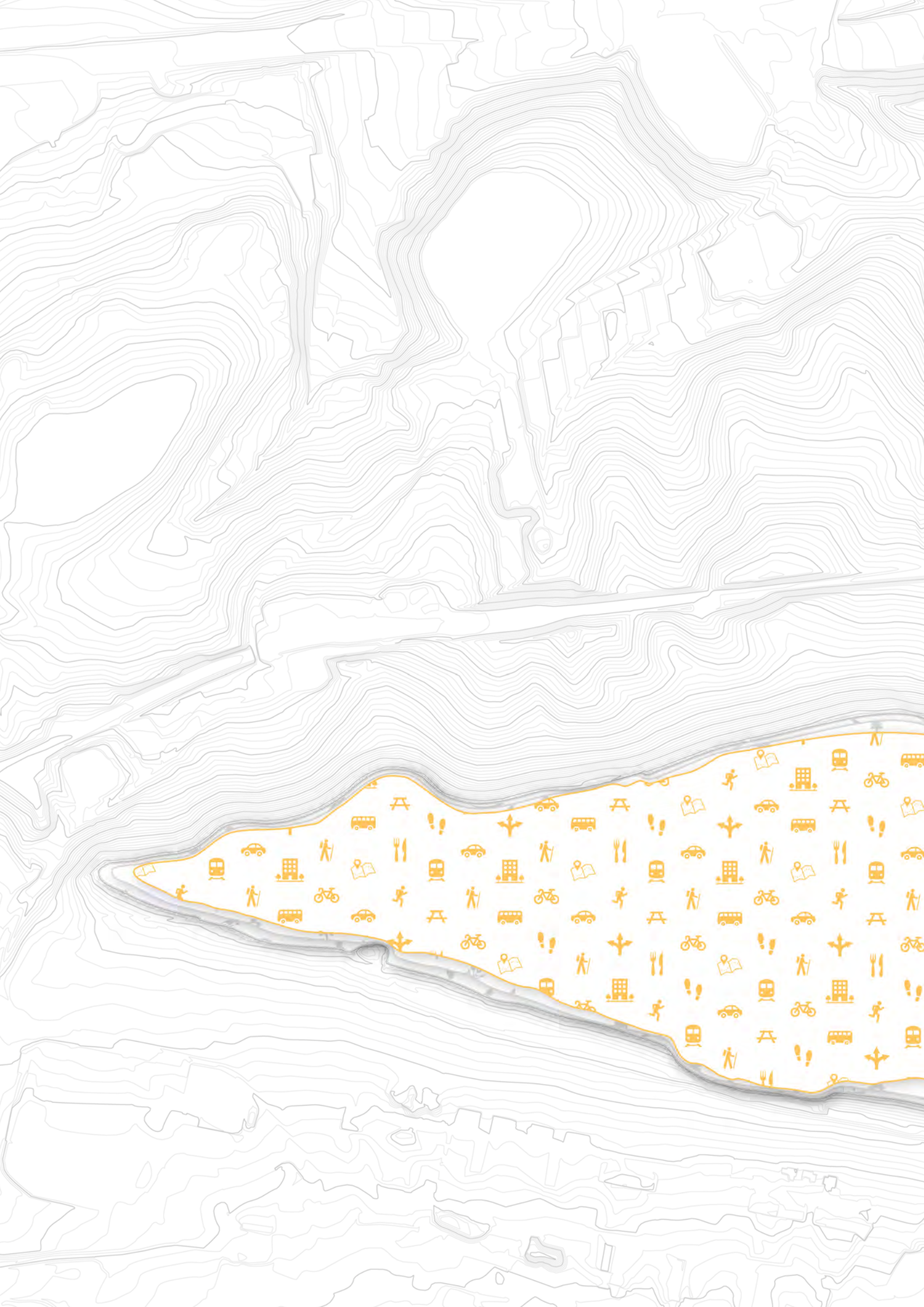

C

VZTAHY A SOUVISLOSTI

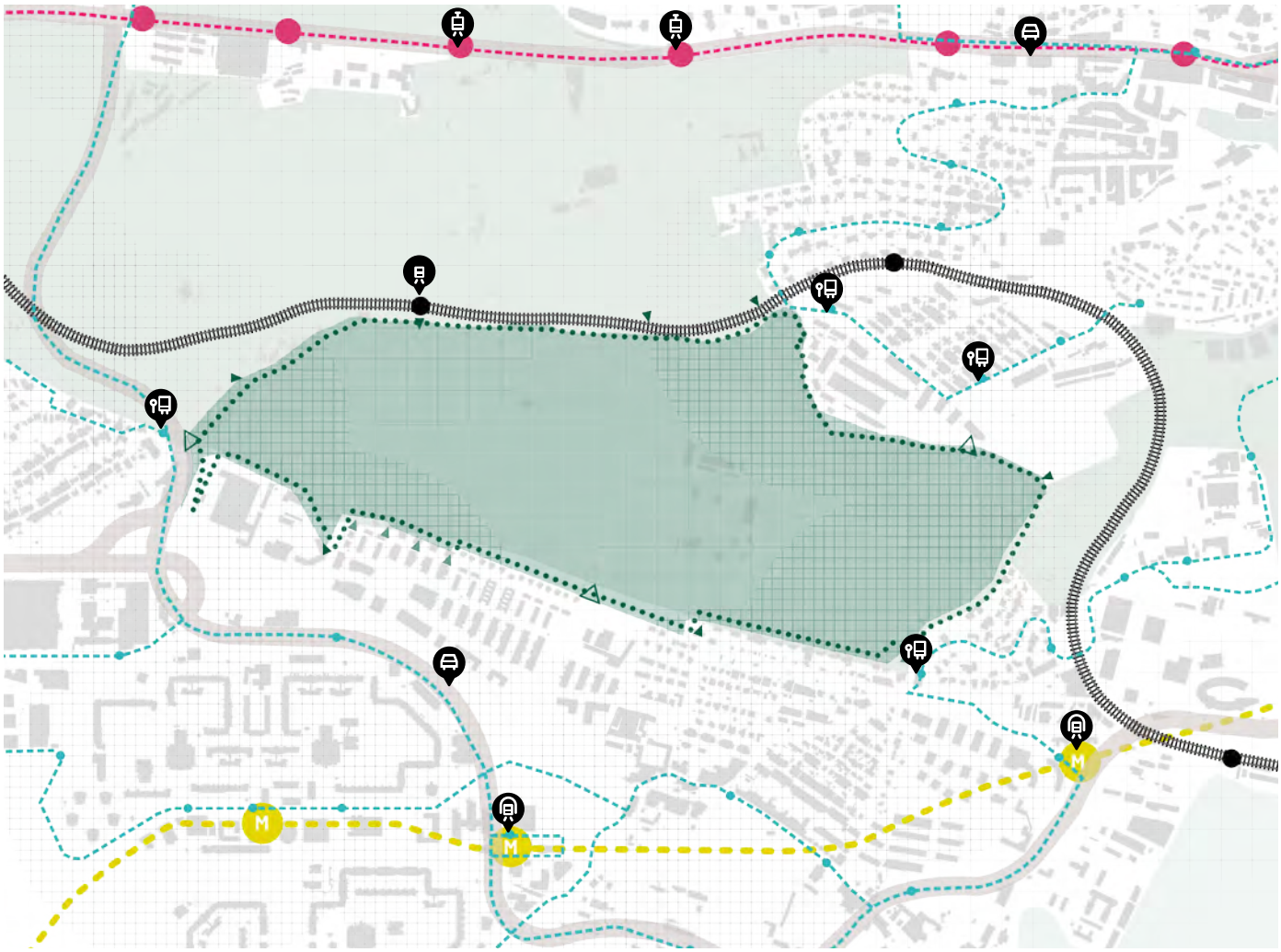

Dostupnost MHD

Na Vidouli se dopravíte MHD během **20 min** z Václavského náměstí. To je stejně dlouho jako do nejnavštěvovanějšího parku – Stromovky.

- Vidoule – interval **20 min**
- Šafránkova – interval **15 min**
- Naskové – interval **13 min**
- Praha Stodůlky – interval **32 min**
- Poštovka – interval **4–8 min** + **20 min**
- Nové Butovice – interval **2–6 min** + **15 min**

Lokalita Vidoule je dopravně obsloužena z jihu ulicí Radlická/Bucharova, na severní straně pak ulicí Plzeňská přes sídelní útvar Košíře. Podél severní hranice Vidoule prochází železniční vyhlídková trať Semmering (Smíchov – Hostivice – Rudná u Prahy) s nejbližší zastávkou Praha – Stodůlky na rozhraní Vidoule a Cibulek.

Intenzita pro ulici Plzeňská je 5 000 aut/den a 455 tramvajových spojů/den. Pro ulici Radlická, která dále přechází v ulici Bucharova je intenzita 10 000 aut/den a 215 autobusových spojů/den. I kvůli vytíženosti Radlické ulice byl vypracován záměr Radlická radiála v návaznosti na Rozvadovskou spojku. Tento záměr s sebou přináší problematiku prostupnosti území včetně mimoúrovňových křižovatek.

Výstavba Radlické Radiály započne v roce 2019. Stavba se plánuje na 4,5 roku.

Dostupnost lokality v rámci MHD je zajištěna linkou metra B (Jinonice, Nové Butovice) s návazností autobusových linek nebo pěšími trasami v docházkové vzdálenosti 1 km (viz. izochrony na mapě Dostupnost MHD). Alternativně lze využít tramvajových linek v ulici Plzeňská rovněž s navazujícími autobusovými linkami nebo v docházkové vzdálenosti přes park Cibulky. (časové intenzity jednotlivých zastávek MHD sleduje tabulka v pravo). Na západní hranici území prochází cyklotrasa A33 (Praha-JZM).

Radlická radiála – master plan

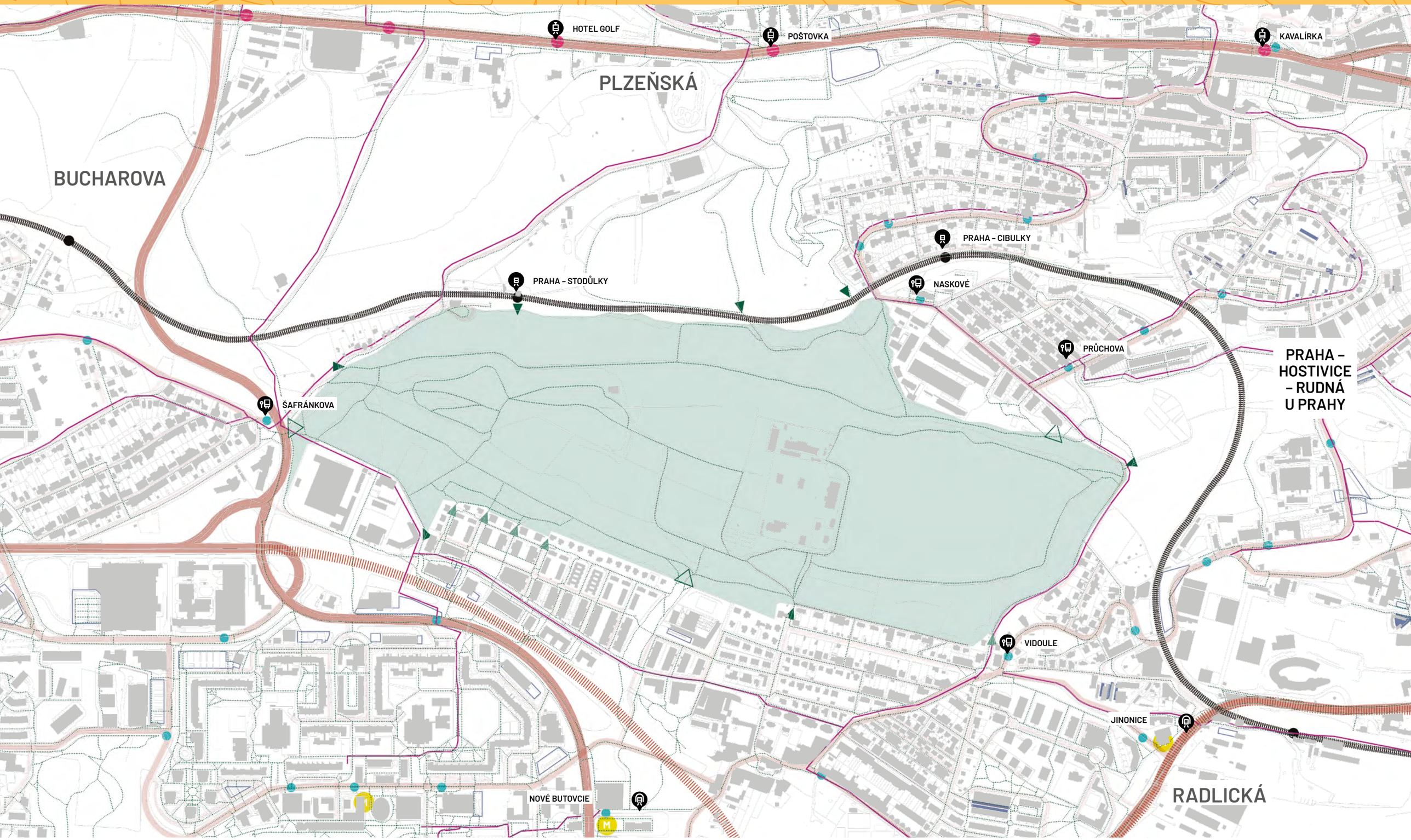
HOTEL GOLF
POŠTOVKA
KAVALÍRKA
PLZEŇSKÁ
BUCHAROVA
PRAHA – CIBULKY
PRAHA – STODŮLKY
NASKOVÉ
PRŮCHOVA
PRAHA – HOSTIVICE – RUDNÁ U PRAHY
ŠAFRÁNKOVA
VIDOULE
JINONICE
NOVÉ BUTOVCIE
RADLICKÁ
Vidoule – řešené území
Vstupy hlavní
Vstupy zpevněné
Vstupy nezpevněné
Komunikace I. třídy
Komunikace II. třídy
Komunikace III. třídy
Radlická radiála
Pěší stezky
Cyklo stezky
Parkoviště
Garáže
Trať tramvaj
Zastávka tramvaj
Trať tramvaj
Zastávka tramvaj
Trať tramvaj
Zastávka tramvaj
Železnice
Docházkový radius autobus
Docházkový radisu tramvaj / metro / vlak

Nové Butovice - Malá ohrada

Waltrovka

Botanica Jinonice

Jinonice U panské zahrady

Vila park Jinonice

Sídliště Homolka

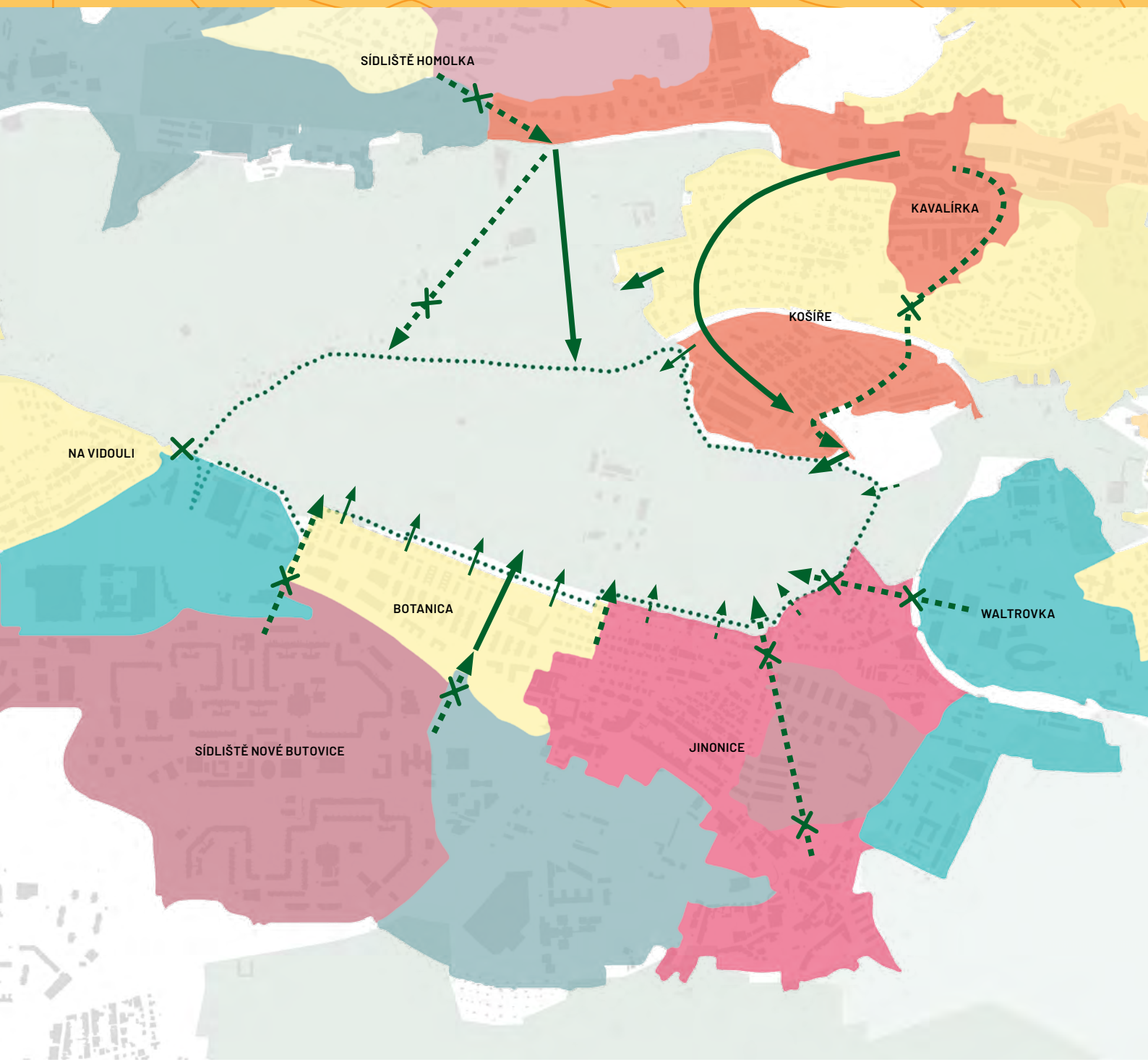

Košíře - Cibulky

Funkční napojení
Nefunkční napojení
Bariéra prostupnosti

Blokové zástavby
Hybridní struktury
Heterogenni struktury
Zahradní město
Modernistické struktury
— REZIDENČNÍ

Areály produkce
— PRODUKČNÍ

Areály vybavenosti
— NESPECIFIK.

MAJETKOVÁ MAPA

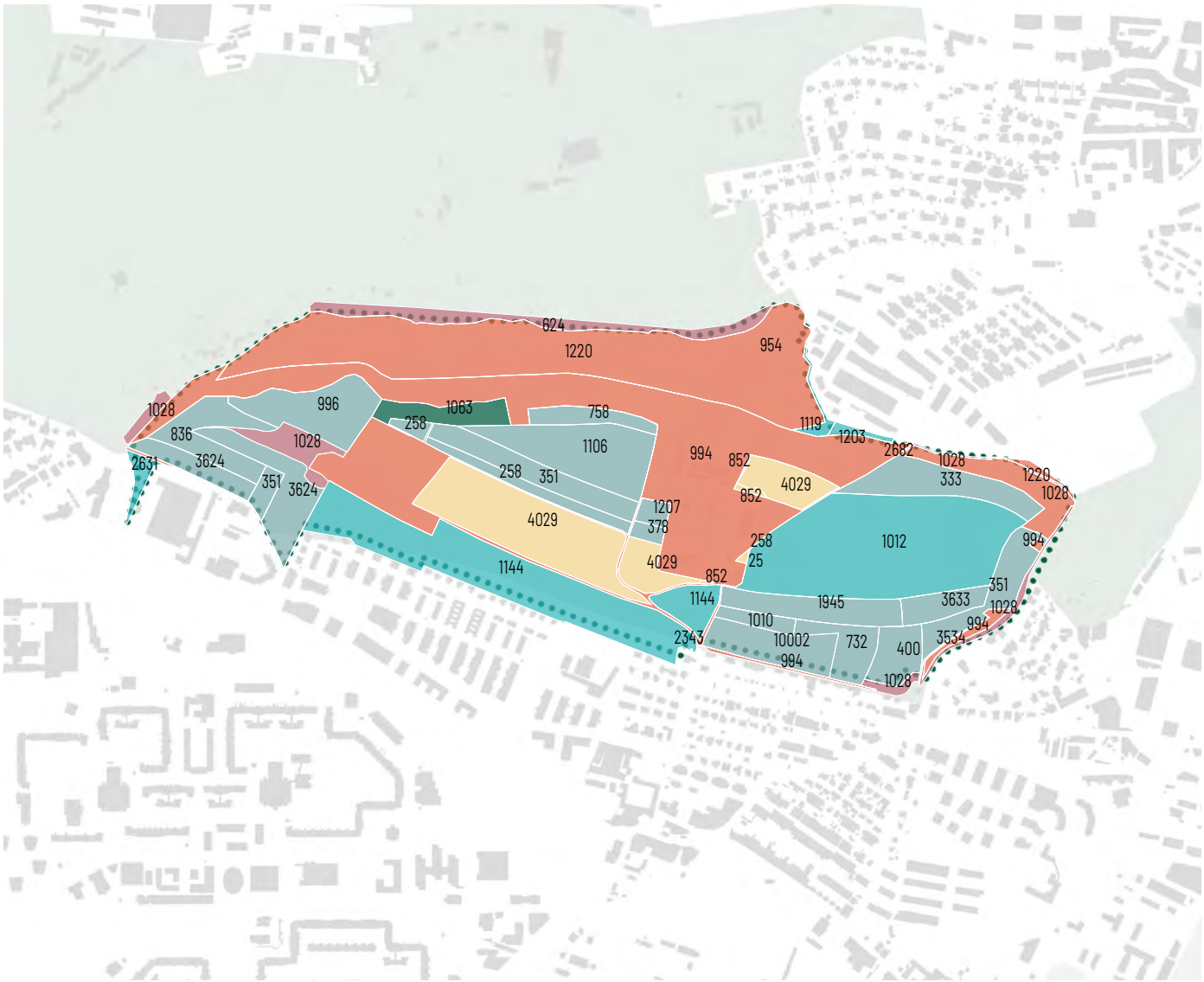

Hl. město praha
Hl. město praha – částeč. vl.
Hl. město Praha – MČ Praha 5
ČR – ministerstvo obrany
Právnické osoby
Fyzické osoby

VLASTNICTVÍ STÁTU

TUZEMSKÉ VLASTNCTVÍ

Vlastnictví ČR

LV 25 – Státní statek hl. m. Prahy „v likvidaci", ČR

LV 994 – Hlavní město Praha

LV 1028 – Hlavní město Praha, Mč 5

LV 1063 – Agentura hospodaření s nem.

LV 1002 – Státní pozemkový úřad, ČR

LV 624 – Správa železniční dopravní cesty, ČR

LV 654 – Hlavní město Praha, Mč 5

LV 1220 – Hlavní město Praha

Hl. m. Praha a Městská část Praha 5 společnými silami usilují o vyřešení neideální majetkové situace na Vidouli. Výsledkem by měl být vznik veřejného parku.

Mapa vlastnických vztahů

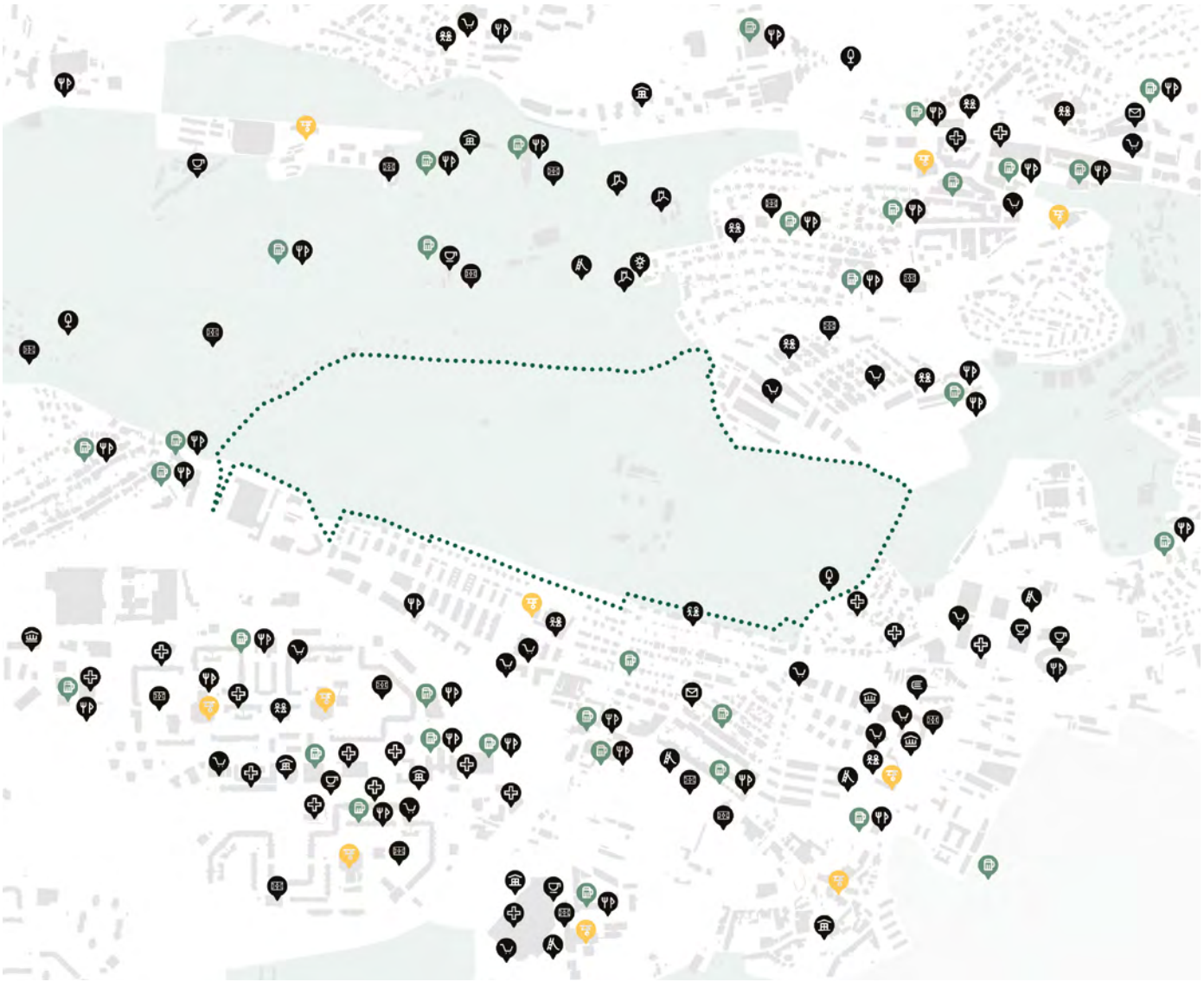

- Významná zeleň
- Kavárny
- Školská zařízení
- Významné instituce
- Obchody
- Hřiště
- Sportovní hřiště
- Pivnice / Restaurace
- Předškolní zařízení
- Kulturní zařízení
- Zdravotnická zařízení
- Ostatní vybavenost

Deutsche Schule Prag

Gymnázium Jaroslava Heyrovského

Spolek Hájovna

Sportoviště Deutsche Schule Prag

Gymnázium Na Kavalírce

ZÁMĚRY V OKOLÍ

AED project – Administrativně obytná čtvrť Waltrovka

Jestico Whiles – Rezidence Sakura

Jakub Cigler architekti – Meopta Košíře

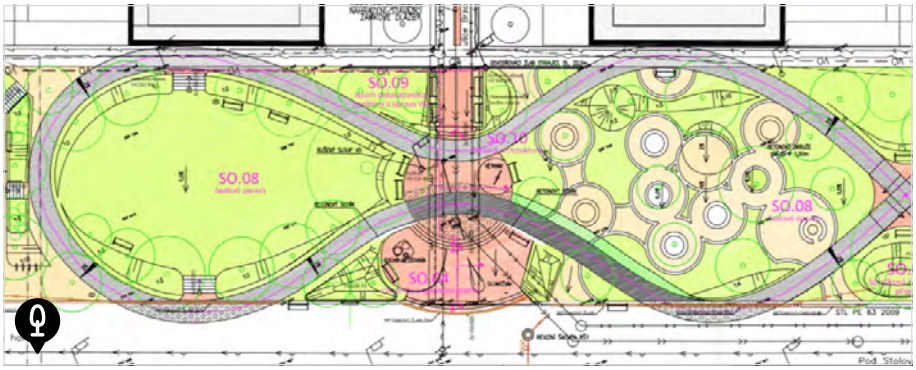

Skanska reality – Park Botanica

V Invest – Jinonický dvůr

Skanska reality – Botanica

V okolí Vidoule vzniká velké množství developerských projektů, díky kterým dojde pomětrně ke značnému navýšení populace v oblasti.

KKCG Real Estate – Rezidence Na Pomezí

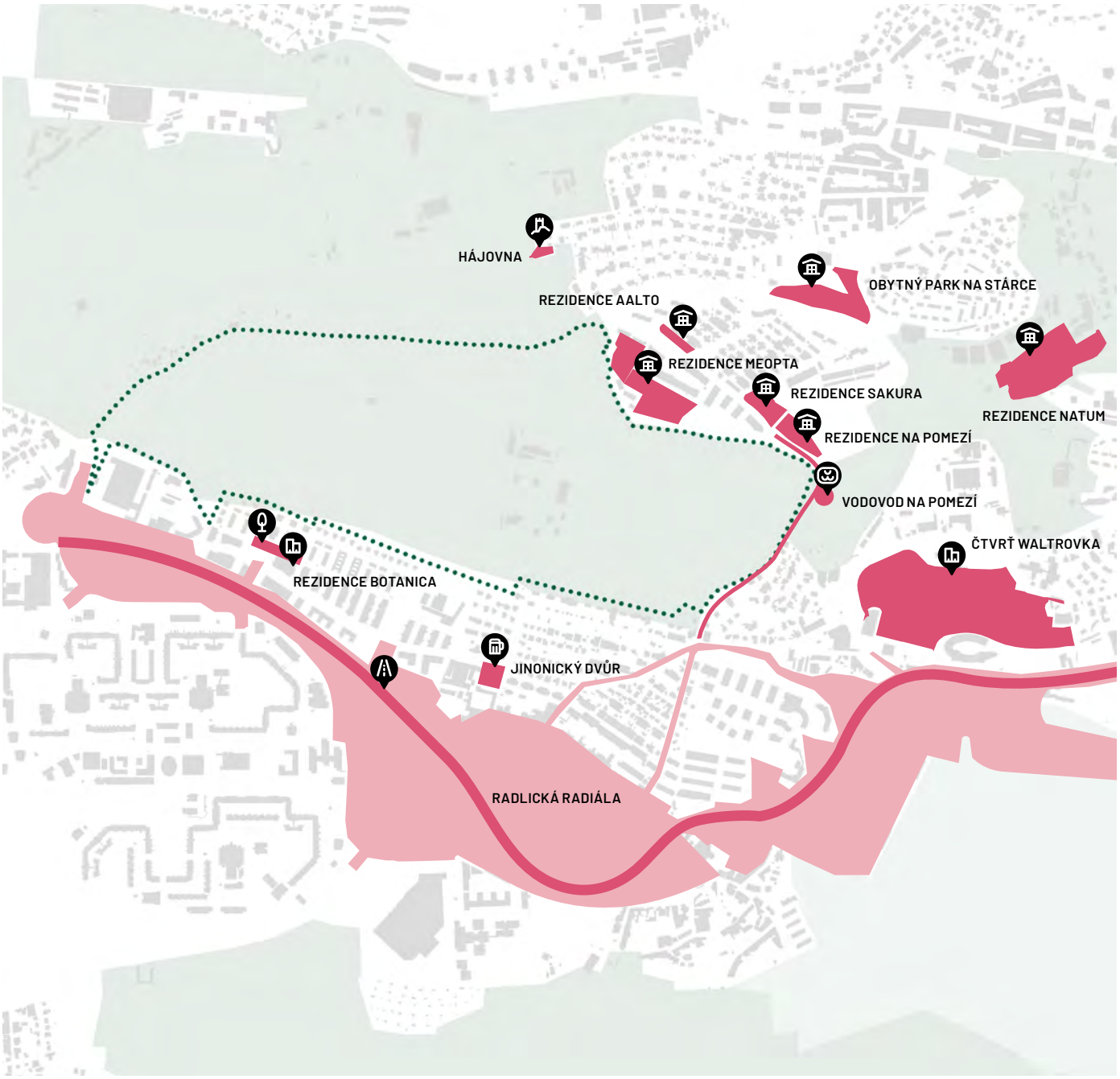

Satra – Radlická radiála

ÚZEMÍ VÝROBY A SLUŽEB

VN – nerušící výroby a služeb

Území sloužící pro umístění zařízení služeb a výroby všeho druhu, včetně skladu a skladovacích ploch, která nesmí svými vlivy narušovat provoz a užívání staveb a zařízení ve svém okolí a zhoršovat životní prostředí nad přípustnou míru.

» **Funkční využití:** Služby, nerušící výroba, řemeslná výroba, plochy a zařízení pro skladování související s vymezeným funkčním využitím, dvory pro údržbu pozemních komunikací. Veterinární zařízení, zařízení záchranného bezpečnostního systému, archivy a depozitáře, obchodní zařízení s celkovou plochou nepřevyšující 200 m^2 prodejní plochy, zařízení veřejného stravování, administrativní zařízení, parkoviště P+R, čerpací stanice pohonných hmot, stavby, zařízení a plochy pro provoz PID, sběrny surovin, sběrné dvory, manipulační plochy. Školy, školská a ostatní vzdělávací zařízení, zařízení pro výzkum (související s vymezeným funkčním využitím). Služební byty, ambulantní zdravotnická zařízení (pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Doplňkové funkční využití:** Parkovací a odstavné plochy, garáže, drobné vodní plochy, zeleň, cyklistické stezky, peší komunikace a prostory, komunikace vozidlové, nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV.

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Lakovny, klempírny, truhlárny, stavby pro zpracování plodin, sklady hnojiv a chemických přípravku pro zemědělství, kompostárny a zařízení k recyklaci odpadu, obchodní zařízení s celkovou plochou nepřevyšující 5 000 m^2 prodejní plochy. Sportovní zařízení, malá ubytovací zařízení.

ZVLÁŠTNÍ KOMPLEXY

ZVO – ostatní

Území sloužící pro areály a komplexy specifických funkcí nebo jejich kombinace a pro koncentrované aktivity neuvedené v jiných zvláštních územích.

» **Funkční využití:** Obchodní zařízení s plochou nepřevyšující 15 000 m^2 prodejní plochy, stavby a zařízení pro veřejnou správu, stavby a zařízení pro administrativu, zařízení veřejného stravování, hotelová a ubytovací zařízení, víceúčelové stavby a zařízení pro kulturu a sport, stavby a zařízení pro výstavy a kongresy, velké sportovní a rekreační areály, sportovní zařízení, vysoké školy a vysokoškolská zařízení, kulturní stavby a zařízení, muzea, galerie, divadla, koncertní síně, multifunkční kulturní a zábavní zařízení, archivy a depozitáře, církevní zařízení, technologické a vědecké parky, inovační centra, školská zařízení, zdravotnická zařízení, veterinární zařízení, zařízení sociální péče, zařízení záchranného bezpečnostního systému. Služební byty, služby (pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Doplňkové funkční využití:** Drobné vodní plochy, zeleň, cyklistické stezky, peší komunikace a prostory, komunikace vozidlové, nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV. Parkovací a odstavné plochy, garáže (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Zvláštní komplexy obchodní, vysokoškolské a pro kulturu a církev, drobná nerušící výroba, plochy a zařízení pro skladování (související s vymezeným funkčním využitím), sběrny surovin a malé sběrné dvory. Čerpací stanice pohonných hmot, stavby, zařízení a plochy pro provoz PID.

VEŘEJNÉ VYBAVENÍ

VV – Veřejné vybavení

Plochy sloužící pro umístění zařízení a areálu veškerého veřejného vybavení města, tj. zejména pro školství a vzdělávání, pro zdravotnictví a sociální péči, veřejnou správu města, záchranný bezpečnostní systém a pro zabezpečení budoucích potřeb veřejného vybavení všeho druhu. Při umisťování veřejného vybavení na plochy VV musí být přednostně zohledněny základní potřeby obytných celku z oblasti školství, zdravotnictví a sociální péče s přihlédnutím k optimální dostupnosti zařízení. Funkce související s vymezeným funkčním využitím a pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí nelze umístit v převažujícím podílu celkové kapacity.

» **Funkční využití:** Školy a školská zařízení, mimoškolní zařízení pro děti a mládež, zdravotnická zařízení, zařízení sociální péče, hygienické stanice, zařízení záchranného bezpečnostního systému, městské úřady, krematoria a obřadní síně, vysokoškolská zařízení, ostatní veřejné vybavení všeho druhu. Sportovní zařízení, zařízení veřejného stravování, kulturní zařízení, kostely a modlitebny, služby (to vše související s vymezeným funkčním využitím). Služební byty a ubytovací zařízení, která jsou součástí zařízení veřejného vybavení (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Doplňkové funkční využití:** Drobné vodní plochy, zeleň, peší komunikace a prostory, komunikace vozidlové, cyklistické stezky, nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV. Parkovací a odstavné plochy, garáže (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Ostatní vzdělávací a školská zařízení, nezapsaná v rejstříku MŠMT škol a školských zařízení, ve smyslu § 7 školského zákona. Administrativní plochy, obchodní zařízení s celkovou plochou nepřevyšující 200 m^2 prodejní plochy, čerpací stanice pohonných hmot a manipulační plochy, malé sběrné dvory (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

TECHNICKÉ VYBAVENÍ

TVV – vodní hospodářství

Plochy sloužící pro stavby a zařízení pro zásobování vodou, odkanalizování a čistírny odpadních vod (dále jen COV).

» **Funkční využití:** Stavby a zařízení pro provoz a údržbu vodohospodářských zařízení, plochy a zařízení pro skladování (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí). Služební byty, administrativní zařízení (to vše související s vymezeným funkčním využitím).

» **Dopňkové funkční využití:** Zeleň, peší komunikace a prostory, komunikace vozidlové, nezbytná plošná zařízení a liniová vedení technického vybavení. Parkovací a odstavné plochy, garáže (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Není stanoveno.

PŘÍRODA, KRAJINA A ZELEŇ

LR – lesní porosty

Pozemky určené k plnění funkce lesa.

» **Funkční využití:** Lesní porosty a porosty lesního charakteru, lesní školky, sady a zahrady, trvalé luční porosty, dětská hřiště.

» **Doplňkové funkční využití:** Drobné vodní plochy, cyklistické stezky, jezdecké stezky, peší komunikace a prostory. Komunikace účelové (sloužící stavbám a zařízením uspokojujícím potřeby území vymezeného danou funkcí), nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Služební byty (pro uspokojení potřeb území o minimální výměře lesa 250 ha/1 byt). Zařízení pro provoz a údržbu (související s vymezeným funkčním využitím).

ZMK – zeleň městská a krajinná

Zeleň s rekreačními aktivitami, které podstatně nenarušují přírodní charakter území.

» **Funkční využití:** Přírodní krajinná zeleň, skupiny porostů, rozptýlené či liniové porosty dřevin i bylin, záměrně založené plochy a linie zeleně (parkové pásy), pobytové louky.

» **Doplňkové funkční využití:** Veřejně přístupná hřiště přírodního charakteru, dětská hřiště, drobné vodní plochy, drobná zařízení sloužící pro obsluhu sportovní funkce vodních ploch, cyklistické stezky, jezdecké stezky, peší komunikace a prostory a komunikace účelové. Nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV (pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Zahradní restaurace, hvězdárny a rozhledny. Par-

Z1 2875 Změna využití funkční plochy

Předmět: Obytná zástavba
Městská část: Praha 5
Katastr: Jinonice
Rozloha: 183 939 m²
Stav: Pořizovaná změna

Původní stav ÚP
přírodní rekreační plochy, částečně urbanizované rekreační plochy /S01,3/ zeleň městská a krajinná /ZMK/ ÚSES

Upravený stav ÚP
čistě obytné /OB/ částečně urbanizované rekreační plochy /S03/ ostatní dopravně významné komunikace /S4/ ÚSES

Z2 2907 Vymezení plochy vodojemu

Předmět: Vymezení plochy vodojemu Pomezí včetně propojovacího řadu na stávající vodovodní síť jako VPS
Městská část: Praha 5
Katastr: Košíře
Stav: Schváleno zadání

Původní stav ÚP
lesní porosty /LR/

Upravený stav ÚP
lesní porosty /LR/ vodní hospodářství /TVV/ – pevná značka VPS

kovací a odstavné plochy (pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí). Komunikace vozidlové, nadřazená plošná zařízení a liniová vedení TV, stavby a zařízení pro provoz PID. Stavby a zařízení pro provoz a údržbu (související s vymezeným funkcním využitím).

IZ – izolační zeleň

Zeleň s ochrannou funkcí, oddělující plochy technické a dopravní infrastruktury od jiných funkčních ploch.

» **Funkční využití:** Výsadby dřevin a travní porosty.

» **Doplňkové funkční využití:** Drobné vodní plochy, cyklistické stezky, jezdecké stezky, pěší komunikace a prostory, nezbytná plošná zařízení a liniová vedení technického vybavení.

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Komunikace vozidlové, parkovací a odstavné plochy se zelení, čerpací stanice pohonných hmot, stavby, zařízení a plochy pro provoz PID, nadřazená plošná zařízení a liniová vedení TV, stavby a zařízení sloužící železničnímu provozu, (to vše při zachování dominantního podílu zeleně na pozemku). Stavby pro provoz a údržbu (související s vymezeným funkčním využitím).

NL – louky, pastviny

» **Funkční využití:** Trvalé travnaté kultury, solitérní porosty.

» **Doplňkové funkční využití:** Drobné vodní plochy, cyklistické stezky, jezdecké stezky, pěší komunikace a prostory, komunikace účelové (sloužící stavbám a zařízením uspokojujícím potřeby území vymezeného danou funkcí), nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV.

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Komunikace vozidlové. Stavby a zařízení pro provoz a údržbu (související s vymezeným funkčním využitím).

PĚSTEBNÍ PLOCHY

PS – sady, zahrady a vinice

» **Funkční využití:** Výsadby ovocných dřevin a vinné révy, užitkové a okrasné zahrady.

» **Doplňkové funkční využití:** Drobné vodní plochy, pěší komunikace a prostory, komunikace účelové (sloužící stavbám a zařízením uspokojujícím potřeby území vymezeného danou funkcí). Nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV (pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Cyklistické stezky, nadřazená plošná zařízení a liniová vedení TV. Stavby a zařízení související s vymezeným funkčním využitím.

ÚZEMÍ SPORTU A REKREACE

S01 – přírodní rekreační plochy

» **Funkční využití:** Zeleň, pobytové louky, veřejně přístupná hřiště přírodního charakteru, drobná zařízení sloužící pro obsluhu sportovní funkce vodních ploch. Stavby a zařízení pro provoz a údržbu (pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Doplňkové funkční využití:** Drobné vodní plochy, dětská hřiště, cyklistické stezky, jezdecké stezky, pěší komunikace a prostory, nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV. Parkovací a odstavné plochy se zelení, komunikace vozidlové (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Výjimečně přípustné funkční využití:** Není stanoveno.

S03 – částečně urbanizované rekreační plochy

» **Funkční využití:** Zeleň, areály volného času, přírodní koupaliště, otevřené bazény v přírodním prostředí, pobytové louky, nekrytá sportovní zařízení bez vybavenosti. Stavby a zařízení pro provoz a údržbu (pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

» **Doplňkové funkční využití:** Dětská hřiště, drobné vodní plochy, drobná zařízení sloužící pro obsluhu sportovní funkce vodních ploch, cyklistické stezky, jezdecké stezky, pěší komunikace a prostory, nezbytná plošná zařízení a liniová vedení TV. Parkovací a odstavné plochy se zelení, komunikace vozidlové (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí).

Výjimečně přípustné funkční využití: Služební byty, obchodní zařízení s celkovou plochou nepřevyšující 200 m² prodejní plochy, zařízení veřejného stravování, malá ubytovací zařízení (to vše pro uspokojení potřeb území vymezeného danou funkcí). Klubová zařízení a služby (související s vymezeným funkčním využitím).

OBLASTI, KDE SE STŘETÁVAJÍ PODMÍNKY OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY S POŽADAVKY NA REKREACI OBYVATEL, PŘÍP. S POŽADAVKY NA TĚŽBU SUROVIN

Vidoule-Cibulka-Motol (SP/4)

Poloha ve městě: Součást přírodního parku Košíře-Motol v západní části Prahy na území MČ Praha 5. Zasahuje do katastrálních území Jinonice, Košíře, Motol.

Důvody vymezení: Území přírodního parku se zvláště chráněnými územími a sportovními areály včetně golfového hřiště představuje zejména díky dominantní náhorní rovině Vidoule značný rekreační potenciál pro přilehlé části Prahy 5 a Jihozápadního Města v Praze 13. V území se střetávají požadavky na rekreační využívání, požadavky na ochranu přírody a krajiny a silné investorské tlaky na zástavbu území.

Podmínky pro následné rozhodování o změnách v území:

a) vytvoření významné rekreační oblasti, sloužící pro odlehčení návštěvnické „zátěže" Prokopského a Dalejského údolí, při respektování podmínek ochrany přírody a krajiny,

b) respektování náhorní plošiny Vidoule jako území, které je významné pro panoramatické dálkové i blízké pohledy,

c) ochrana panoramatu města před umístěním nevhodných aktivit,

d) zachování nezastavitelnosti svahů tvořících zelenou kulisu okolní zástavbě,

e) kultivace území způsobem vhodným pro rekreaci a sportoviště s veget. pokryvem,

f) doplnění vybavenosti území pro aktivity volného času,

g) zajištění prostupnosti krajiny pro pěší a cyklisty.

Úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci:

a) navrhnout způsob využití a prostorové regulativy odpovídající poloze v přírodním parku a jeho specifickým podmínkám,

b) navrhnout vytvoření nárazníkového pásma mezi okolními intenzivně obydlenými oblastmi a plochami vyžadujícími nižší zátěž z důvodů ochrany přírody a krajiny.

ZPŘESNĚNÍ PLOCH A KORIDORŮ VYMEZENÝCH V POLITICE ÚZEMNÍHO ROZVOJE A VYMEZENÍ PLOCH A KORIDORŮ NADMÍSTNÍHO A CELOMĚSTSKÉHO VÝZNAMU – DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Radlická radiála

Vymezení: Koridor Radlické radiály se napojuje u Třebonic na Pražský okruh (Silniční okruh kolem Prahy) a v oblasti Smíchova na Městský okruh. Je navržen v trase Rozvadovské spojky, u Nových Butovic přechází do koridoru ulice Radlické a od Jinonic ke Zlíchovu je veden v samostatné trase.

Podmínky pro následné rozhodování o změnách v území:

a) stabilizace prostorově vyhovujícího řešení mimoúrovňové křižovatky Radlická radiála – Řeporyjská v blízkosti stanice metra Nové Butovice.

Úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci:

a) respektovat vymezený koridor,

b) prověřit mimoúrovňovou křižovatku Radlická radiála – Řeporyjská.

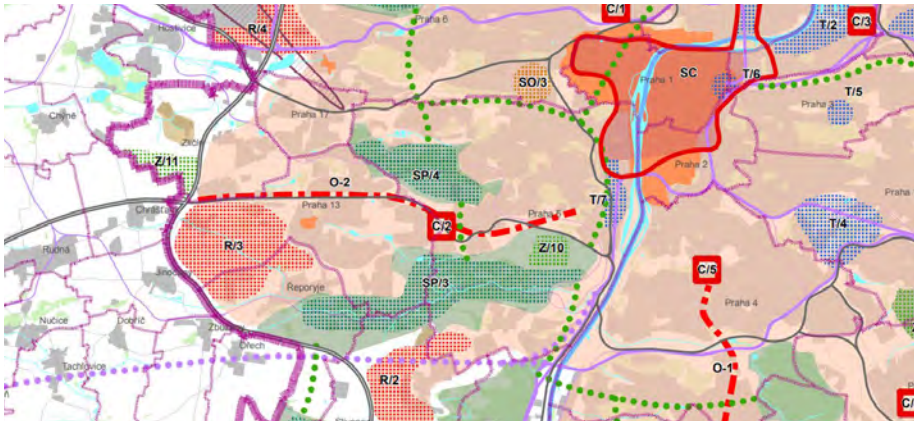

- Hranice kraje – Praha, hranice NUTS2 a NUTS3
- Hranice mimopraž. obcí a měst. částí hl. m. Prahy
- Zástavba
- Významné plochy zeleně
- Vodní plochy a toky
- Památková rezervace
- Dálnice, rychlostní silnice
- Komunikace celoměstského významu
- Ostatní komunikace
- Koridory vysorychlostní železniční dopravy
- Významné železniční tratě
- Ostatní železniční tratě
- Rozvojové oblasti zeleně
- Významná propojení zeleně – zelené osy
- Nadmístní rozvojové oblasti: R/1 až R/4
- Nadmístní transformační oblasti: T/1 až T/8
- Nadmístní rozvojové osy: O/1, O/2
- SC Oblast stávajícího celoměstského centra
- SO Oblast osvětová, vzdělávací a kulturní, rekreačně společenská,sportovní SO/1 až SO/3
- SP Oblasti, kde se střetávají podmínky ochrany přírody a krajiny s požadavky na rekreaci obyvatel, příp. s požadavky a těžbu nerostů SP/1 až SP/5 (SP/4 – Vidoule)
- SL Oblasti zasažené provozem letišť
- SN Údolní niva Vltavy a Berounky
- Celoměstské centrum rozšířené
- Kompaktní město rozšířené
- Významná centra s podílem celoměst. funkcí
- Rozvojosídlení ve vnějším pásmu hl. m. Prahy
- Základní směry rozvoje zeleně

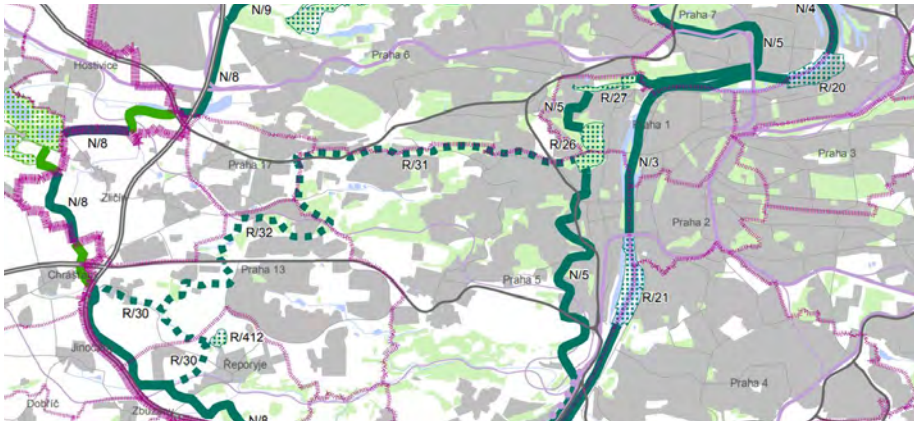

- Nadreg. biokoridor mimo území hl. m. Prahy
- Regionální biokoridor mimo území hl. m. Prahy
- Nadreg. biocentrum mimo území hl. m. Prahy
- Reg. biocentrum mimo území hl. m. Prahy
- Nadregionální biokoridor na území hl. m. Prahy
- Regionální biokoridor na území hl. m. Prahy
- Nadregionální biocentrum na území hl. m. Prahy
- Regionální biocentrum na území hl. m. Prahy
- R/45 Kód územního systému ekologické stability

REPUBLIKOVÉ PRIORITY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ

(14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivity. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty.

Bránit upadání venkovské krajiny jako důsledku nedostatku lidských zásahů.

(16) Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem oblastí, os, ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR.

(19) Vytvářet předpoklady pro polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporné v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území.

(20) Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, pokud je to možné a odůvodněné, respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové charakteristiky a typy krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.

(20a) Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny.

(21) Vymezit a chránit ve spolupráci s dotčenými obcemi před zastavěním pozemky nezbytné pro vytvoření souvislých ploch veřejně přístupné zeleně (zelené pásy) v rozvojových oblastech a v rozvojových osách a ve specifických oblastech, na jejichž území je krajina negativně poznamenána lidskou činností, s využitím její přirozené obnovy; cílem je zachování souvislých pásů nezastavěného území v bezprostředním okolí velkých měst, způsobilých pro nenáročné formy krátkodobé rekreace a dále pro vznik a rozvoj lesních porostů a zachování prostupnosti krajiny.

(22) Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území. Podporovat propojení míst, atraktivních z hlediska cestovního ruchu, turistickými cestami, které umožňují celoroční využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hipo).

(23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených koridorů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků).

ROZVOJOVÉ OBLASTI A ROZVOJOVÉ OSY

(40) OB1 Metropolitní rozvojová oblast Praha

Důvody vymezení:

Území ovlivněné rozvojovou dynamikou hlavního města Prahy, při spolupůsobení vedlejších center, zejména Kladna a Berouna. Jedná se o nejsilnější koncentraci obyvatelstva v ČR, jakož i soustředění kulturních a ekonomických aktivit, které mají z velké části i mezinárodní význam; zásadním rozvojovým předpokladem je připojení na dálnice, rychlostní silnice, dokončení Silničního okruhu kolem Prahy – dále SOKP (Pražský okruh), připojení na tranzitní železniční koridory a vysokorychlostní síť železnice a efektivní propojení jednotlivých druhů dopravy včetně letecké a vytvoření efektivního systému integrované veřejné dopravy.

Úkoly pro územní plánování:

a) Pořídit územní studie řešící zejména vzájemné vazby veřejné infrastruktury.

b) Koordinovat rozvoj a využití území hlavního města Prahy a Středočeského kraje.

c) Pořídit územní studie řešící problémy suburbanizace, zejména nekoncepční rozvoj.

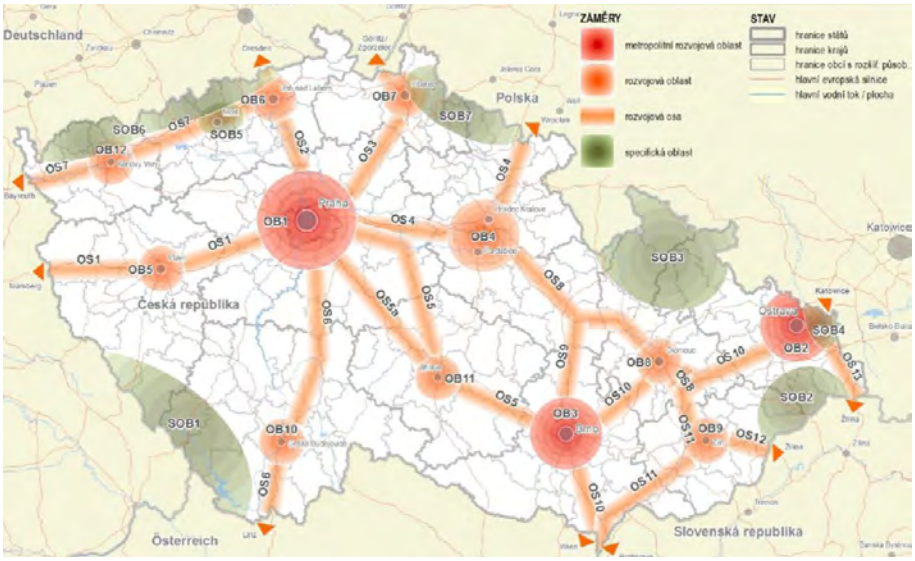

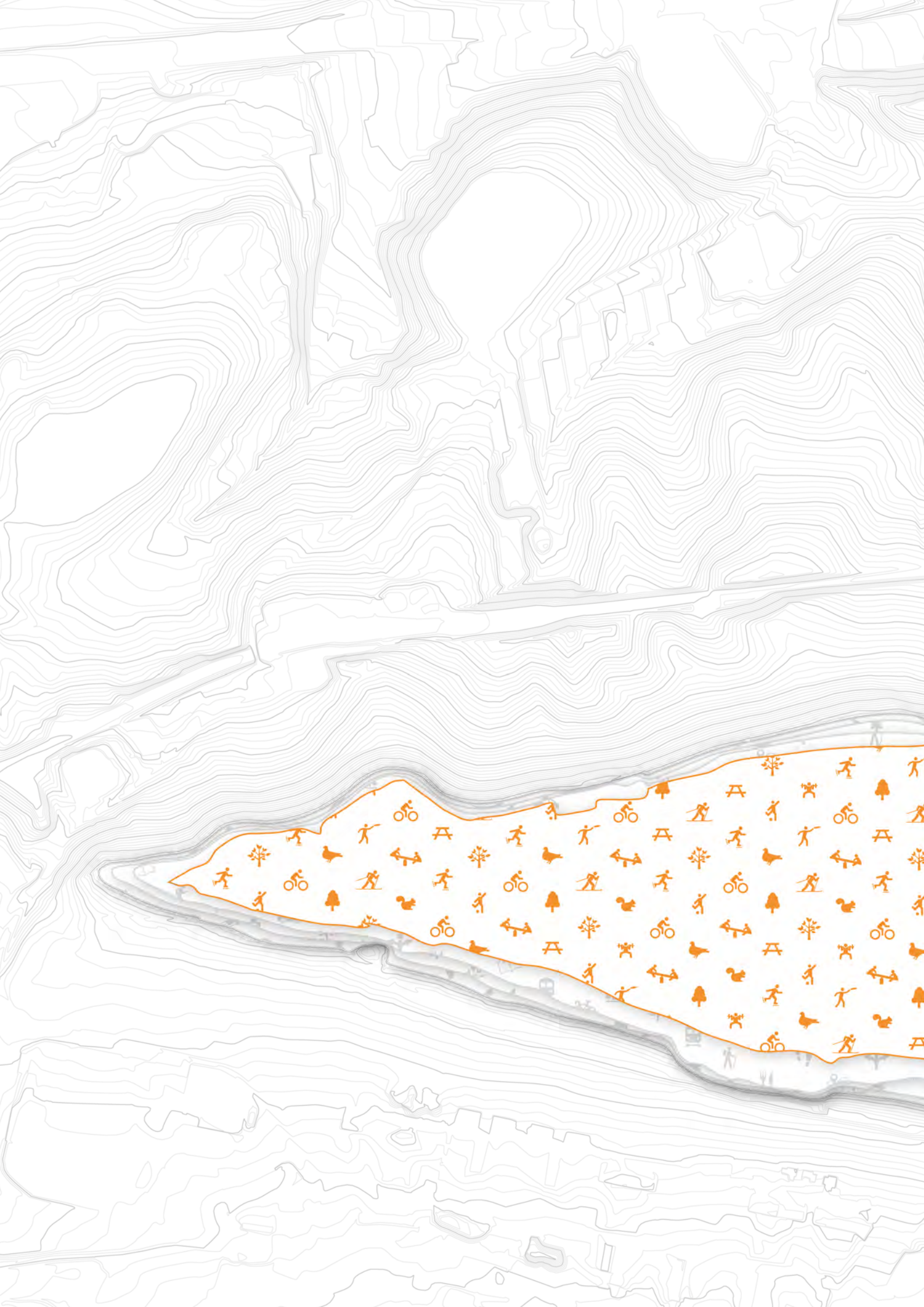

D

AKTIVITY A PARKY

AKTIVITY V PRAŽSKÝCH PARCÍCH

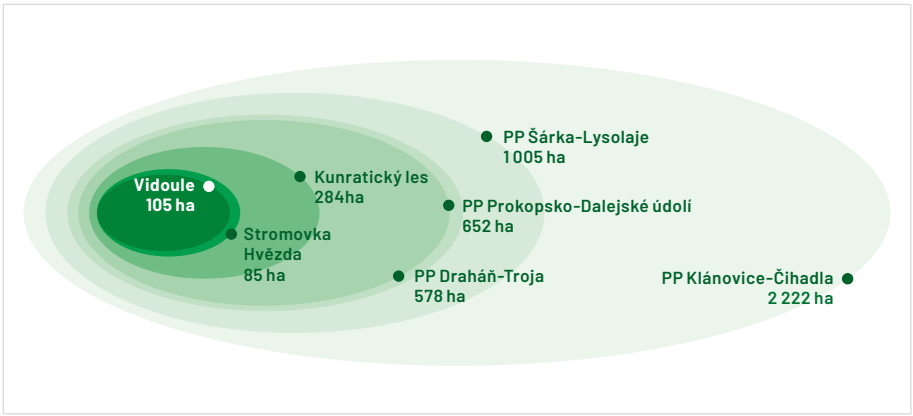

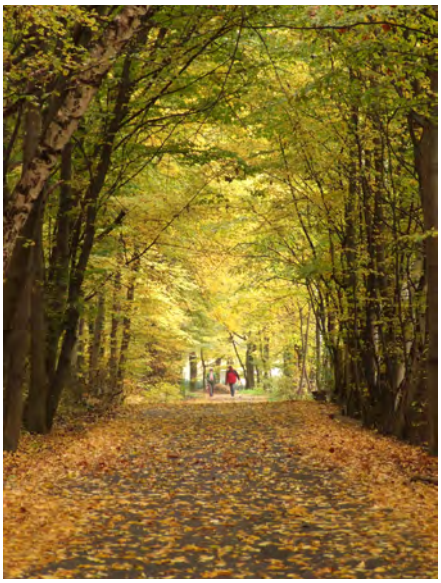

Kunratický les

Přírodní park Divoká Šárka-Lysolaje

Poldr Čihadla

Praha má na svém území **11 přírodních parků** o celkové rozloze bezmála **10 000 ha**. To je například čtvrtina Krkonošského národního parku, nebo 14 000 fotbalových hřišť.

Hostivařská přehrada

Přírodní park Draháň – Troja

Prokopské údolí

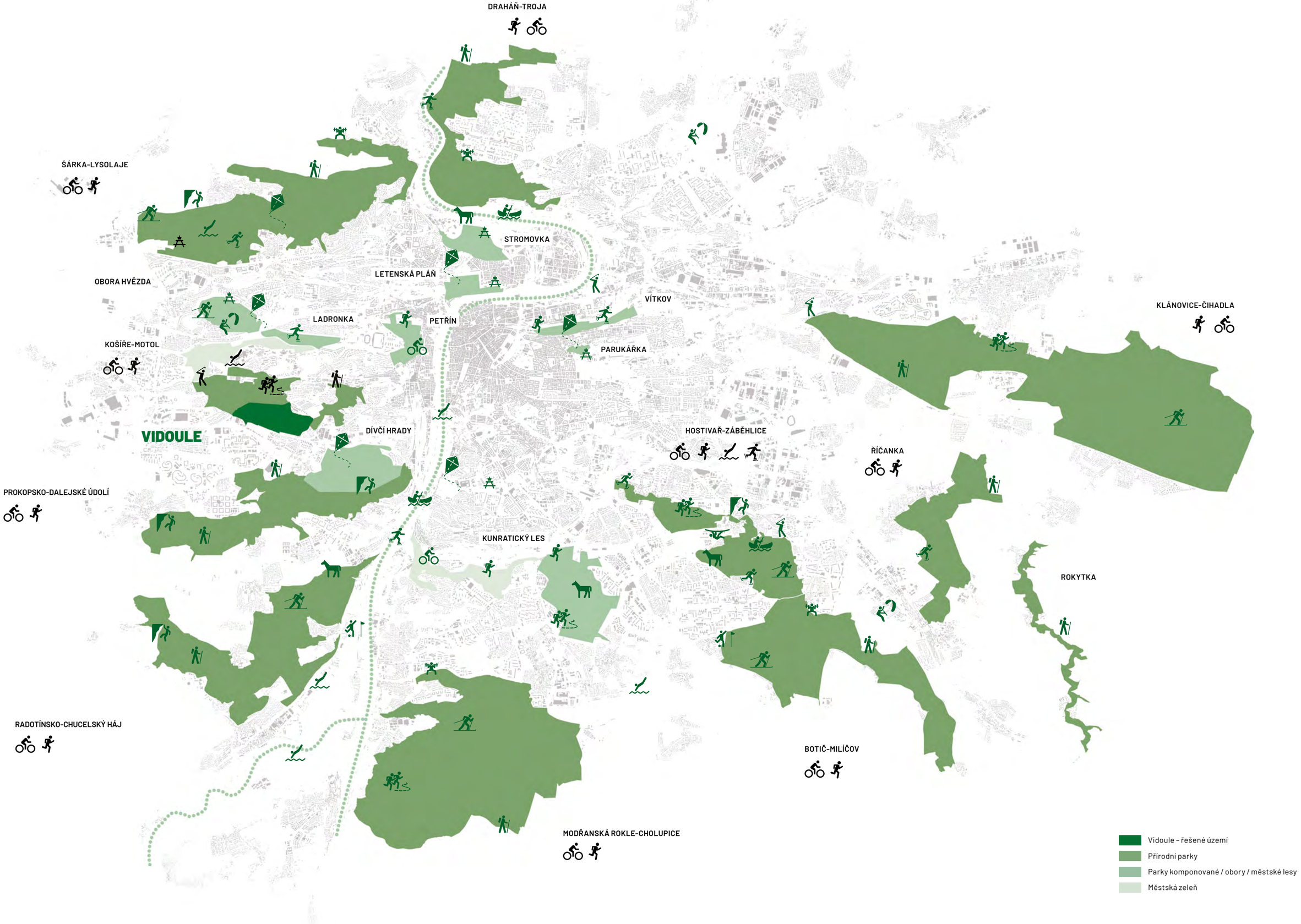
DRAHÁŇ-TROJA
ŠÁRKA-LYSOLAJE
STROMOVKA
OBORA HVĚZDA
LETENSKÁ PLÁŇ
VÍTKOV
LADRONKA
PETŘÍN
KLÁNOVICE-ČIHADLA
KOŠÍŘE-MOTOL
PARUKÁŘKA
VIDOULE
DÍVČÍ HRADY
HOSTIVAŘ-ZÁBĚHLICE
ŘÍČANKA
PROKOPSKO-DALEJSKÉ ÚDOLÍ
KUNRATICKÝ LES
ROKYTKA
RADOTÍNSKO-CHUCELSKÝ HÁJ
BOTIČ-MILÍČOV
MODŘANSKÁ ROKLE-CHOLUPICE
Vidoule - řešené území
Přírodní parky
Parky komponované / obory / městské lesy
Městská zeleň

Běh za Vidouli

Spolky platformy ZaPět, www.cibulky.info

Drakiáda

Košířská Cibulačka

Rodinné pouštění draků v ulici Na pomezí.

Ekoškolka Vidoule

Naskové 1189, 150 00 Praha-Košíře
Více zde: www.ekoskolkavidoule.cz

„Vnímám za symbolické, že Ekoškolka působí a připravuje akci právě v lokalitě Vidoule, která v je v poslední době v hledáčku médií z důvodu snahy zurbanizovat tuto jedinečnou přírodní lokalitu a památku. Aktivity Ekoškolky na Vidouli patří, snahy developerů nikoliv", říká 1. místostarosta Praha 5 Mgr. Lukáš Budín.

Senior Nordic walking Vidoule

MČ Praha 13

Městská část Praha 13 a Středisko sociálních služeb Prahy 13 zve seniorskou veřejnost, na letošní první výšlap s holemi Nordic Walking, který se půjde ve čtvrtek 15. března 2018. Tímto sportovním počinem spouštíme nejen seriál letošních pochodů, ale současně zahajujeme i seniorskou chodeckou sezonu 2018 u nás na Třináctce.

- NW Holky v pohybu/Práve Teď o.p.s
- Centrum Lukáš na Vidouli

Ověřovali jsme
potřeby a požadavky jednotlivých aktivit

BĚŽKAŘSKÉ TRATĚ

FITNESS

ZOOKOUTEK

PŘÍRODNÍ HŘIŠTĚ

BĚH

NAUČNÁ STEZKA

PIKNIKOVÉ MÍSTO

CYKLOSTEZKY

SINGLETRACKY

PUMPTRACKY

BIOTOP

FOTBALGOLF

DRACI A KITING

BIATLON

PSÍ LOUKA / HŘIŠTĚ

JEZDECKÉ TRASY

IN-LINE STEZKY

FRISBEE

BĚŽKAŘSKÉ TRATĚ

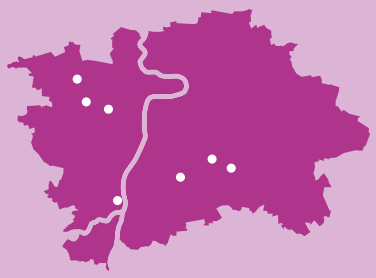

#ZIMA#LYŽE#SVAŘÁK
#ZASNĚŽENÍ#LES

Běžkování ve Hvězdě

TECHNICKÉ INFO: Běžkařské tratě vyžadují trasování podle pravidel, terenní úpravy a odklon pohybu turistů. Jednosměrné trati o minimální šířce 3–5 m a sklonu 9–18% v závislosti na délce stoupání. U trati musí být možnost parkování a odpočinkového místa pro lyžaře.

Často bývá kompatibilní s jinou letní, např. běžeckou tratí. Kvalita a využití trati se často odvíjí od počasí, tedy i od možností umělého zasněžení (znační spotřeba vody). Nutností je i dohled nad klvalitou povrchu a pravidelné údržby.

Ski areál Chuchle

Fitness hřiště PP Rokytka

TECHNICKÉ INFO: Venkovní fitness hřiště pro mládež, dospělé a seniory, získávají stále větší oblibu napříč světovými kontinenty. Snadné a zábavné cvičení je tak na dosah všem, kteří dbají o svůj zdravý životní styl. V přírodě jsou nejčastěji budovány dva typy prvků a to **hrazdy a kladiny.** Samostatné prvky tedy mohou zabírat pouze plochu kolem 4 m². *(viz. ilustrační obrázek v pravo)* Vyhledávanou aktivitou jsou i venkovní workoutová hřiště z nichž většina cvičebních strojů je realizovatelná z přírodních materiálů. *(viz. fitness hřiště v PP Rokytka).* Oblíbenou aktivitou se stávají i cvičební prvky pro seniory. Jejich nároky na zpracování jsou ale vyšší – především se jedná o fyziologickou přesnost strojů a tím i vyšší nároky na materialitu.

Stále oblíbenější venkovní aktivitou jsou společné kurzy, například jógy. Ty požadují pouze větší rovnou plochu zeleně, často se stromy poskytující stín.

FITNESS

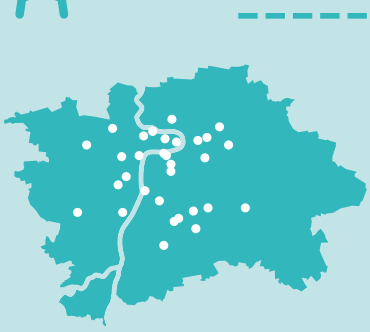

#WORK#HARDER#SVALY
#DŘINA#POT#BŘIŠÁKY
#FITNESS#MOTIVACE

Senior hřiště Kbely

ZOOKOUTEK

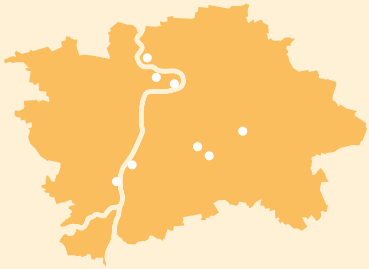

#ZVÍŘÁTKA#TVRDÉROHLÍKY
#PRASE#OVCE#KOZA#KŮŇ
#SEKAČKA#NA#TRÁVU

Hájovna Malá Chuchle

Divoká zahrada Hostivař

Ovce v Prokopském údolí

TECHNICKÉ INFO: U realizace zookoutků nesmí být narušena přirozená skladba rostlin a živočichů. Naopak je vhodné podporovat původní druhy nebo navracet ty vytlačené náletovou zelení a vysazováním nevhodných druhů. Lze využít hospodářských zvířat, například ovcí ke spásání velkých ploch, nebo těžko dostupných míst *(viz. ovce v Prokopském údolí)*.

Zajímavou spoluprácí může být partnerství mezi Lesy hl.m. Prahy a Ministerstvem školství jako vzdělávací akce pro žáky pražských škol i pro veřejnost s komentovanými prohlídkami, víkendovými akcemi a workshopy.

Začlenění do územního plánu

- ZMK – Zeleň městská a krajinná
- SO1 – Přírodní rekreační plochy
- SO3 – Částečně urban. rekreační plochy
- LR – Lesní porosty

Divoká zahrada Hostivař

Improvizované hřiště ve volné krajině

PŘÍRODNÍ HŘIŠTĚ

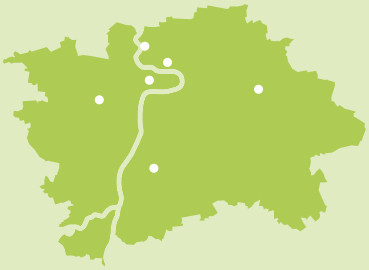

#JDETEVEN#VEZMIMÍČ
#FOTBAL#PŘIHREJMI
#POBĚŽ

TECHNICKÉ INFO: Požadované vlastnosti podloží jsou **pevnost**, **vyrovnání** plochy a dobrá **vsakovací schopnost**. U přírodního hřiště nevzniká potřeba budování zázemí. Je vhodné mít možnost ukrytí do blízkého stínu, popřípadě zvážit dostupnost vody.

Příklady rozměrů hřiště u různých sportů

- volejbal 19 × 36 m (9 × 18 m)
- beach volejbal 18 × 26 m (8 × 16 m)
- badminton 10,1 × 17,4 m (6,1 × 13,4 m)
- softball 18,3 × 18,3 R 70 m
- petangue libovolně velká rovná plocha

Naučná stezka Milíčov

Keltská stezka Praha

NAUČNÁ STEZKA

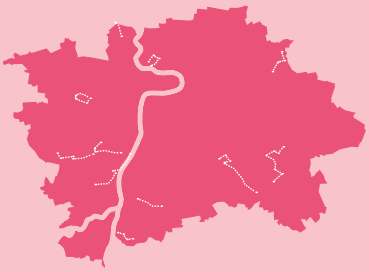

#PŘÍRODNÍPAMÁTKA #LES
#VÝLET#POHODA
#ROZHLÉDNISEČLOVĚČE

Vinořský park – Satalická bažantnice

TECHNICKÉ INFO: Nauční stezky spojují sportovní aktivitu, pobyt v přírodě s poznáním lokality. Většina stezek je vybavena **informačními** tabulemi, na nichž bývá uvedeno pořadové číslo zastávky, popis zajímavostí, někdy také **mapka** stezky s vyznačením dalších zastávek. Značným problémem je vandalismus a omezená životnost působním přírodních vlivů.

V rámci Projektu Pražské stezky bylo vytvořeno 15 stezek o délce **89 kilometrů**. Celkově se na nich nachází 160 zastavení. Průměrně bývá na stezce umístěno **10–15 zastavení.**

BĚH

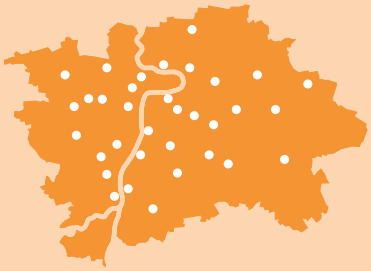

#PŘIDEJ#DÝCHEJ
#SPRINTUJ#CARDIO

Běhání v Oboře Hvězda

Offroad běh

Běhání v Královské oboře Stromovka

TECHNICKÉ INFO: Běh se řadí k nejvyhledávanějším aktivitám dnešní doby a to nejen díky své jednoduchosti a nenáročnosti na podklad cest, trasování a převýšení, ale i délek tratí. Důležité je vhodné propojování jednotlivých tratí v delší celky s nadmístním přesahem. Např. navrhování vhodného trasování hlavních cest s možností krátkého napojení na sousední zelené plochy přes městskou strukturu. Vhodným povrchem jsou povrchy s měkkým došlapem a pružností. Z přírodních např. **mlatové cesty**, u kterých je kladen důraz na kvalitně provedenou drenážní vrstvu a stlačení pochozí vrstvy. **Tartanový povrch** má nesporno výhodu ve své pružnosti a zpětné reakci při došlapu. Alternativně jsou k běhu využívání asfaltové povrchy, u kterých ale pružnost přejímá kvalitní obuv. **Offroad běh** využívá lesní nezpevněné cesty, často ve stráních.

TECHNICKÉ INFO. Pikniková místa jsou zajímavým spestřením a prodloužením pobytu lidí v parku.

Místa ke grilování a piknikům v Praze má na starosti Pražský magistrát, jsou označena cedulí s nápisem **„Piknikové místo"**, součástí kterého je i návštěvní řád. Ten obsahuje mimo jiné i informace, za jakých podmínek je možné rozdělat oheň, a zásady, jak bezpečně používat přenosný gril.

První možnost vybudování piknikového místa je se zázemím, tedy vybavené ohništěm a posezením, zde by měla být i hromada dřeva, kterou lesníci pravidelně doplňují. Druhý způsob je pouze vytyčení prostoru s nutností přinesení vlastního přenosného grilu. V obou variantách nutno zvážit **zacházení s odpady**. Možností je i pronájem grilu v blízkém zařízení.

Ohniště Koloděje

PIKNIKOVÉ MÍSTO

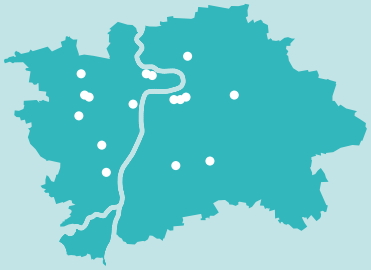

#LÉTO#JÍDLO#GRILL#PÁREK
#BUŘT#STEAK#PIVO#KEČUP
#ŠPEKÁČEK#PRÁZDNINY

Kunratický les

Referenčí piknikové místo, Švýcarsko

Cyklostezka úsek Draháň-Troja

CYKLOSTEZKY

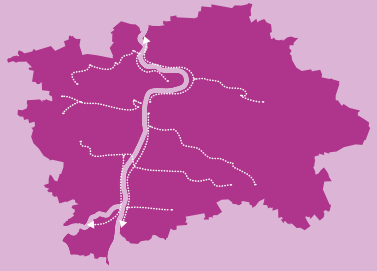

#KOLO#BIKE#HELMA
#JEDEŠ#ZKOPCE#DOLŮ
#CROSSCOUNTRY#JÍZDA

Cyklostezka úsek Chuchle

Cyklostezka úsek Náplavka

TECHNICKÉ INFO: Při navrhování funkčních sítí cyklistických tras je důležitých několik faktorů. Především **ucelenost sítě** – souvislé a bezpečné trasování s vybavením pro cyklistickou dopravu (odstavování nebo uschovávání kol. **Spojení zdrojů a cílů** – propojení hlavních zdrojů a cílů cyklistické dopravy. **Atraktivita sítě** – s ohledem na bezpečnost cyklistů, chodců – segregace od automobilové dopravy. Srozumitelnost sítě – srozumitelné trasování se snadnou orientací uživatelů při zachování atraktivity – sledovat přirozené i umělé vodicí linie.

SINGLETRACKY

#KOLO#BIKE#HELMA
#JEDEŠ#ZKOPCE#DOLŮ
#CROSSCOUNTRY#JÍZDA

TECHNICKÉ INFO: U singletracků je kladen důraz na udržitelné a koncepční plánování s odpovědností vůči okolnímu prostředí. Žádoucí je citlivé zasazení do přírodního prostředí. Naopak jsou kladeny nároky na zábavnost tratě v celé délce – proto jsou často budovány přírodní překážky a skokany.

» Důležitost má **oddělený provoz** chodců a jiných sportů (bezpečnost, zachování povrchu).

» Od **1. listopadu do 14. dubna** jsou většinou stezky pro veřejnost mimo provoz a neudržují se.

» Stezky mívají charakter lesní nebo polní cesty. Důležitá je bezpečnost v průjezdném profilu a vyčištění od větví a kořenů. Což vyžaduje pravidelnou kontrolu a práci na stezkách.

TECHNICKÉ INFO: Pumptracky jsou považovány za hřiště pro všechno sportovní vybavení s koly. Jeho využití není limitováno věkem ani vybavením. Základním principem pohybu po pumptrackové dráze je pohyb nahoru dolů. Většinou se jedná o komplexy terénních úprav – násypy s ostrými zatáčkami. Může se tedy jednat o zcela přírodní charakter uměle vytvořených terénních změn tzv dirtparky. Nebo hliněné pumparky se štěrkovým povrchem. Popřípadě je možné trať zhotovit z asfaltu – v takovém případě je možné hřiště vužít i skateboardy.

Hliněný pumptrack Josefův důl

PUMPTRACKY

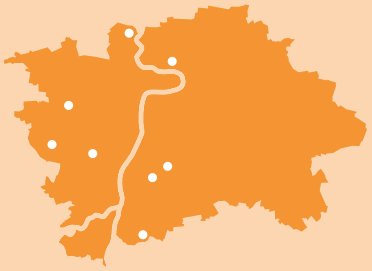

#KOLO#BIKE#HELMA
#JEDEŠ#ZKOPCE#DOLŮ
#CROSSCOUNTRY#JÍZDA

Asfaltový pumppark, Drnovice

TECHNICKÉ INFO: Mezi nesporné výhody biotopu v přírodě patří např. zadržování vody v krajině, poskytnutí lepšího pocitu z koupání a nižší náklady na údržbu než bazén. K biotopu náleží i prostor pro odpočinek, často spojený s dalšími aktivitami a hřišti. Vhodné je zvážit **nakládání s odpady** a vybudování **hygienického zázemí**. Biotop se v zimě dá využít jako kluziště.

Jako orientační hodnotu pro velikost zařízení lze brát na **1 m²** užitkové zóny **5** až **15 m²** celého areálu. Jako celková velikost nutná k zajištění požadovaných funkcí se uvádí rozloha **minimálně 75 m²**. Jejich zásadní výhody (nízké nároky na energie, údržbu a finance k provozu) se plně projevují od velikosti plochy cca **100 m²**. U větších realizací stačí pro čisticí část vyčlenit **40 %** plochy, na koupání pak **60 %**.

Biotop Kovalovice

BIOTOP

#KOUPAČKA#VODA#MLOCI
#LÉTO#PULCI#OPALOVAČKA
#NANUKY#SPÁLENÝZÁDA

Biotop Radotín

Překážka na hřišti.

FOTBALGOLF

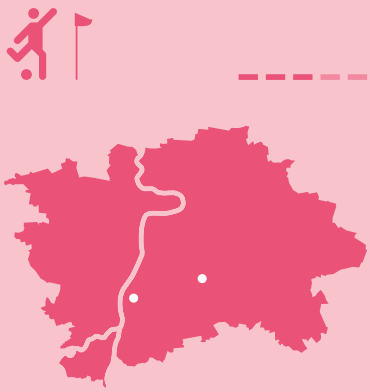

#MIČUDA#GÓL#JAMKA
#BALÓN#GOLF#GREEN

Fotbalgolf Bavorsko

Začlenění fotbalgolfu do krajiny.

TECHNICKÉ INFO: Fotbalgolf se hraje se na hřišti o rozloze **2,5 ha–5 ha**. Hřiště má většinou 1× / 2× **18 jamek** se vzdáleností od 25 m do 200 m od výkopiště. Jamky zahrnují přírodní, ale i umělé překážky. Na hřiště se může vstupovat s kočárky i se psy.

Hlavní sezóna hry je od dubna do listopadu. Kombinace s jiným využitím v zimním období zatím není v ČR vysledována.

Pro fotbalgolf je vhodné vybudovat zázemí pro hráče a provozovnu potřebnou pro údržbu hřiště.

Dívčí hrady

DRACI & KITING

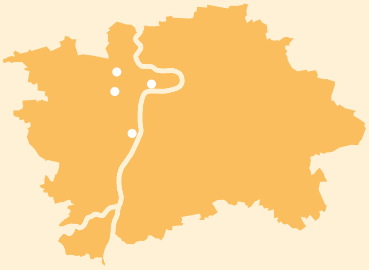

#DRACI #STROJE#LÍTÁNÍNANEBI
#LÍTAČKA#VZNÁŠEČKA
#VZHŮRU#JEŠTĚVÝŠ#KITE

Kiting kurzy Praha 5

TECHNICKÉ INFO: Kitovat je možné celoročně, ovšem vždy v závislosti na povětrnostních podmínkách. V létě po travnatém povrchu a v zimě se dá využít sněhu – závisí na tom volba náčiní kitingu. Vhodná je rozlehlá rovinná otevřená plocha. Kiting je náročný na výbavu, proto je žádoucí napojení na plochy parkoviště. Nepotřebuje žádné další zázemí.

Pouštění draků je oblíbenou podzimní aktivitou dětí i dospělých. Aktivita vyžaduje volné otevřené plochy nebo mírné svahy se správnými větrnými podmínkami.

BIATLON

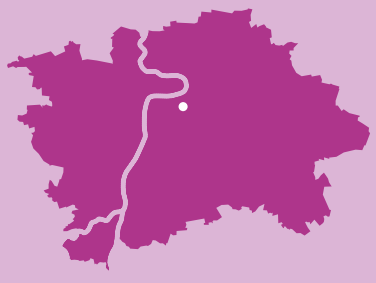

#SNÍH#ZIMA#LYŽE#STŘÍLÍME
#STŘELNICE#TERČ
#NÁBOJE#ZAMÍŘIT#TREFA

TECHNICKÉ INFO: Biatlon je zimní sport, kombinující běh na lyžích a střelbu z malorážné pušky.

Biatlonové areály mohou přes rok fungovat na třech principech: 1) běh na lyžích a střelbu z malorážné pušky, **2)** běžný běh / jízda na kolečkových lyžích, **3)** lukostřelecký biatlon.

- Šířka trati jako u běžkování – alespoň **3 m**.
- Šířka střelecké dráhy na střelnici je **2,7–3 m** a vzdálenost terčů od hrany střeleckého stanoviště je **50 m**.
- Střelnice by měla být orientována na sever, kvůli oslunění a při návrhu je potřeba zajistit hlukovou studii a schválení balistickým expertem. Vhodné je usadit střelnici do terénního zlomu.

Psí louka Podvinní

PSÍ LOUKA

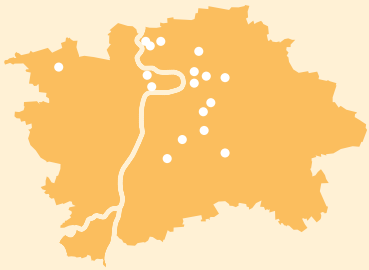

#NEJLEPŠÍPŘÍTEL#PEJSEK
#APORT#PŘINES#LEHNI
#ŠTĚKEJ#DEJPACKU

Psí louka Letná

Psí hřiště Modřany

TECHNICKÉ INFO: Psí hřiště / louka je vymezený prostor určený pro pohyb psů bez vodítka. Neslouží primárně k výcviku – k tomuto účelu jsou zřizována cvičiště. Je nutno jej oplotit nižším plotem. Může se jednat o malá hřiště či rozsáhlé krajinné úpravy.

Povrch hřišť může být trvalý – trávník, nebo výměnný – písek. Vhodné je, pokud jsou součástí hřiště stromy nabízející stín v letních měsících. Vybavené je lavičkami pro majitele, hracími prvky, pítkem a košy na exkrementy. Důležitá je pravidelná údržba hřiště a nakládání s odpady. Často je hřiště doplněno odděleným výběhem pro malé rasy.

Hřiště podléhají otevírací době, návštěvnickému řádu.

TECHNICKÉ INFO: Značené jezdecké trasy – hipotrasy se navrhují tak, aby nevznikal souběh s jinou značenou trasou (pěší, lyžařskou nebo cyklistickou). Důležité je zachování průjezdnosti profilu tratě a odstraňování větví, které do něj zasahují.

Stezky mají charakter lesní a polní cesty, výjimečně s překážkami. Povrch je zpevněný, takže jej koně kopyty nepoškozují. Na trase se nacházejí úvaziště, koňské stanice a další zázemí, popřípadě přístup k vodě. Na hipostezky bývá často zákaz vstupu se psy a vedení trasy snižuje riziko střetu s podněty, které plaší koně.

JEZDECKÉ TRATĚ

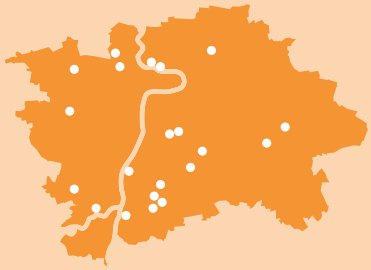

#KONÍK#PONÍK#HIPOSTEZKA
#JEZDEC#ŽOKEJ
#ZKOŇSKÉHO#HŘBETU

IN-LINE

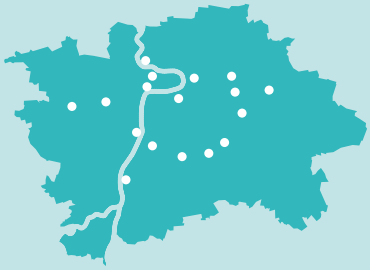

#BRUSLE#POT#SLZY#HELMA
#ASFALT#VENKU#LÉTO
#CESTA#DOMŮ#POPRÁCI

TECHNICKÉ INFO: Dosud zde neexistují jasně dané parametry in-line stezky, proto se při realizaci projektů na nové in-line stezky vychází právě z parametrů cyklostezek. Podél stezky jsou vybudovány odpočívadla a měla by vést kolem občerstvovacích zařízení.

Společná stezka pro chodce a cyklisty, podélně nedělená má šířku **3,0 m**. Základním skladebním prvkem cyklistické stezky je cyklistický pruh. Jeho základní šířka jednosměrně, při rozdělení směrů trati pásem je **1 metr**. Povrch musí být hladký, rovný a jen s mírným sklonem. Nejčastěji jsou stezky budovány z asfaltu.

In-line stezka Trója

In-line stezka Braník

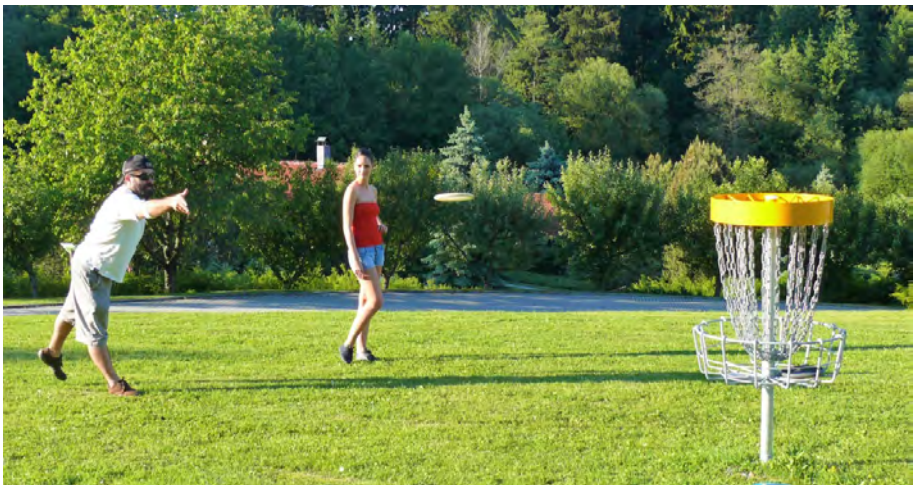

FRISBEE

#LÉTAJÍCÍ#TALÍŘ#KOŠ
#HÁZEJ#JAKTO#CHYTÁŠ?!
#TÝMOVÁ#HRA

TECHNICKÉ INFO: Freesbie nebo discgolf se může hrát všude kde je dostatek místa a vhodný terén, nejčastěji tráva s dobře propustným podožím. Ideální jsou větší městské parky, nebo příměstské oblasti s volnými i křovinatými plochami řídce porostlými stromy. Na škodu není ani malé převýšení či rybníček pro zpestření hry.

Při volbě jamek se klade důraz na jejich různorodost – střídají se vzdálenosti *(běžně 50–230 m)* a ve vysoké míře se využívá přirozených překážek, tak aby měl hráč na výběr z několika způsobů dosažení cíl. Hřiště se přidružuje k piknikovým areálům, nebo biotopům.

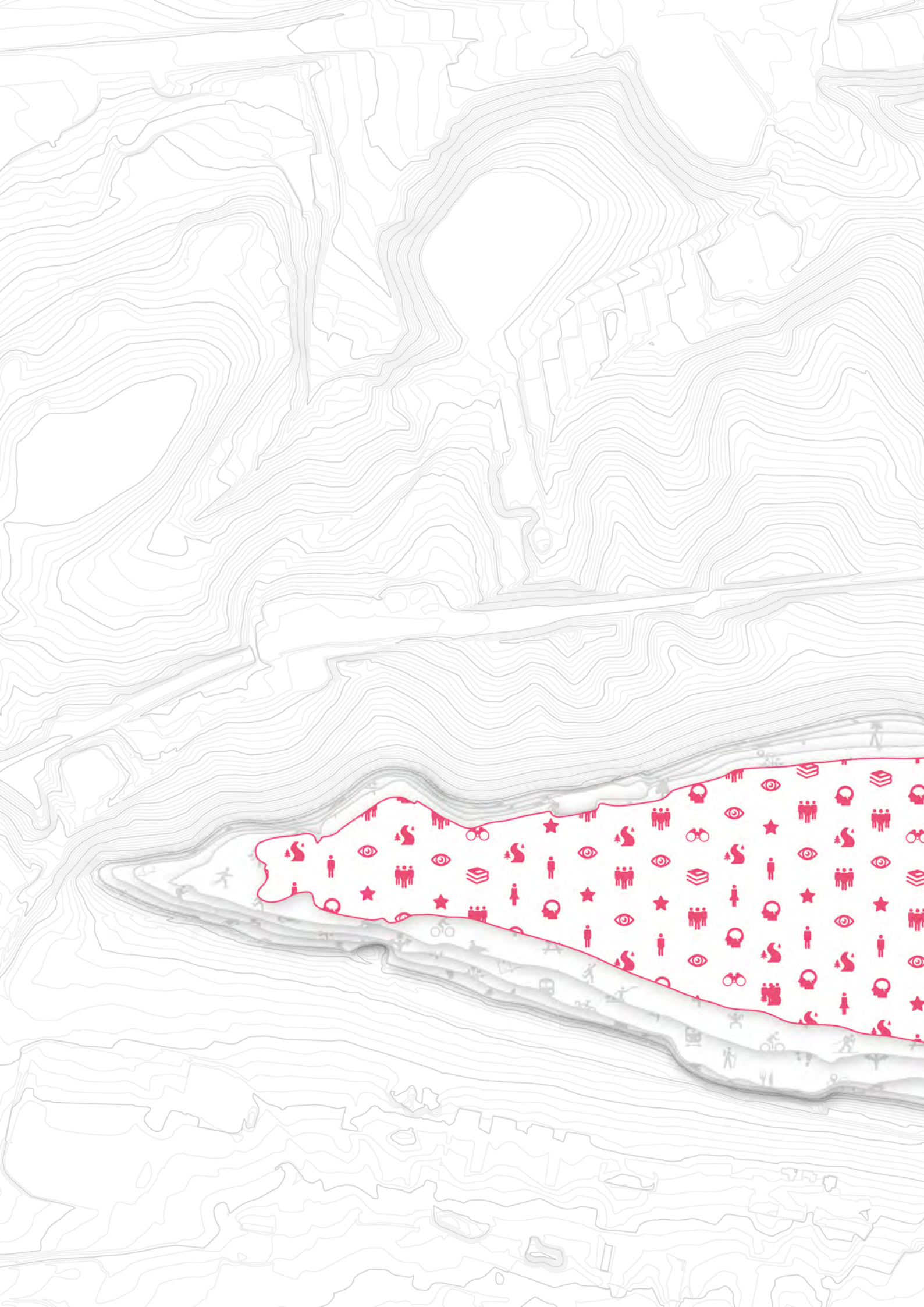

E

PRŮZKUM VEŘEJNOSTI

PRŮZKUM VEŘEJNOSTI ŘEŠÍ SAMOSTATNÁ **PŘÍLOHA** ANALYTYCKÉ ČÁSTI STUDIE – **URBANISTICKO-KRAJINÁŘSKÁ STUDIE – PRŮZKUM VEŘEJNOSTI**

Součástí analytické části projektu byl i průzkum veřejného mínění. Detailní popis použitých výzkumných metod, způsob zpracování dat a jejich interpretace jsou součástí samostatné publikace – Průzkumy s veřejností pro Urbanisticko-krajinářskou studii „Vidoule". Zde předkládáme jen hlavní průřez cílů a závěrů průzkumu.

Hlavní cíle průzkumu

1. přání, požadavky a současné návyky a motivace nynějších i potenciálních návštěvníků oblasti Vidoule a jejího přidruženého okolí;

2. nynější zkušenosti s návštěvami oblasti Vidoule;

3. jaké mají návštěvníci preference z hlediska aktivit, vybavenosti a vyžití, které si přejí dělat či mít v renovované oblasti.

Metodologie

- Terénní průzkum
- Kvantitativní dotazník
- Participační workshop

Závěry z průzkumu

Při analýze údajů získaných při všech metodách průzkumu s veřejností vycházela na povrch řada témat. Hlavní předměty k řešení, jež se ukázaly jako důležité a byly velmi často zmiňované všemi uživateli všech provedených průzkumů, jsou:

1. zachování přírody, což se ukázalo jako jedno z nejdůležitějších bodů, které návštěvníci Vidoule řešili;

2. bezpečnost ve Vidouli, kde jsme se mimo jiné věnovaly problematice s bezdomovci a místům, která nejsou udržovaná a mohou představovat pro návštěvníky hrozbu úrazu;

3. nepořádek a údržba na Vidouli, kde jsme se věnovaly především problémům s bezdomovci, ruinami či zchátralým budovám, taktéž jsme zmínily černé skládky a nezpevněné vodní toky, chybějící odpadkové koše a lavičky;

4. cesty, pěšinky a navigace na Vidouli, kde jsme se rovněž věnovaly zpevněným a nezpevněným cestám;

5. neoblíbená místa;

6. oblíbená místa;

„Líbí se mi les a příroda. Chodím sem relaxovat."

7. přání návštěvníků na vyžití a vybavení Vidoule, kde participanti zmiňovali především otázku vybavenosti a aktivit z hlediska návštěvníků.

Co mají lidé na Vidouli rádi?

(263 odpovědí v dotazníku)

Ukázka z participačního workshopu – práce nad mapami.

Diskuze s návštěvníky Vidoule v rámci průzkumů.

A co by naopak chtěli, aby se na Vidouli změnilo?

(249 odpovědí v dotazníku)

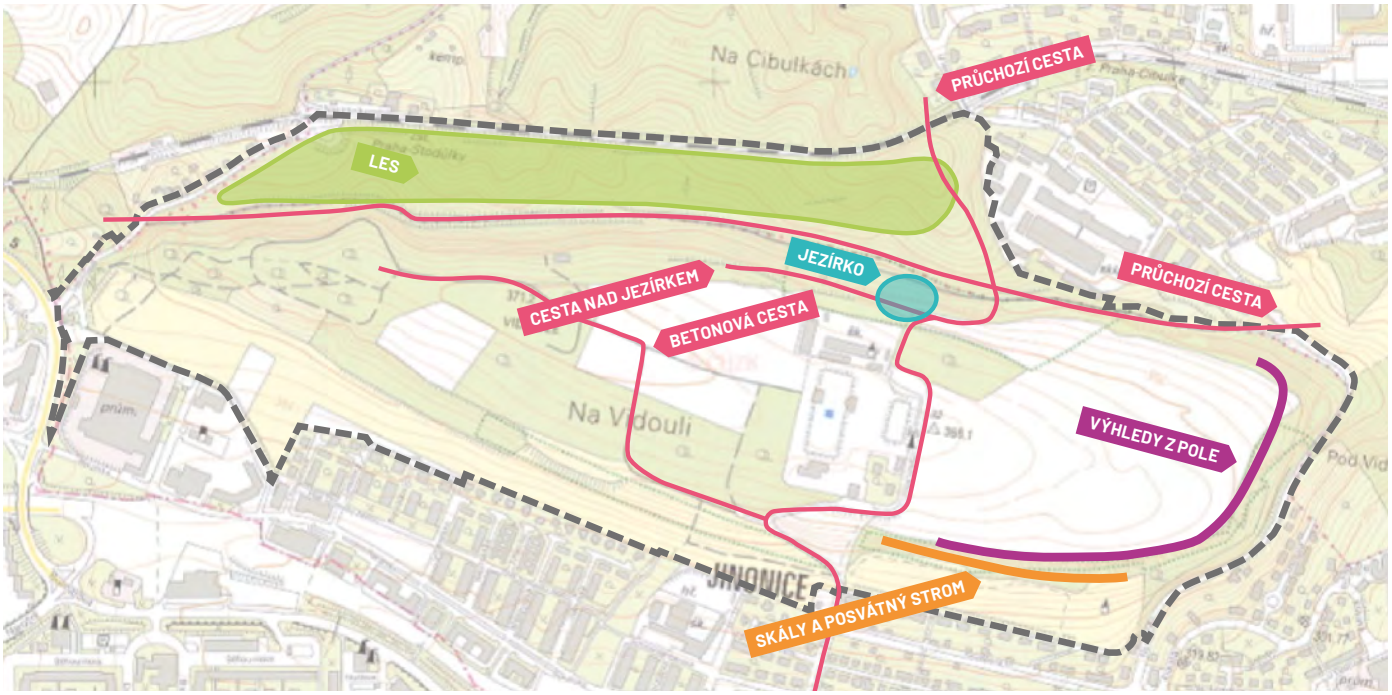

Oblíbené trasy a místa – tučně jsou zakreslená oblíbená místa a cesty.

Přání návštěvníků na vyžití a vybavení Vidoule

» Velká většina dotazovaných by chtěla zachovat oblast Vidoule přírodní a tomu taktéž přizpůsobit i vybavenost Vidoule.

– Lidé mají zájem hlavně o aktivity související s pobytem a pohybem v přírodě a relaxací,

– naopak nižší je zájem o sportovní hřiště všeho druhu (viz graf 1).

– Návštěvníci si také přejí, aby se při revitalizaci nepoužíval beton, protože se nehodí do přírody, a také aby se Vidoule nezastavovala novými objekty.

a) Vyžití, o jaké návštěvníci stojí, seřazená podle preferencí jsou znázorněna v grafu 1:

» **Největší odezvu** z nabízených možností **mezi všemi dotazujícími** měla **piknik area**:

– To souvisí také s přáním mít ve Vidouli víc trávy na místo pole a zastavěných částí.

– Přejí si zatravněnou část, která nebude určená pejskařům, ale právě posezení na trávě.

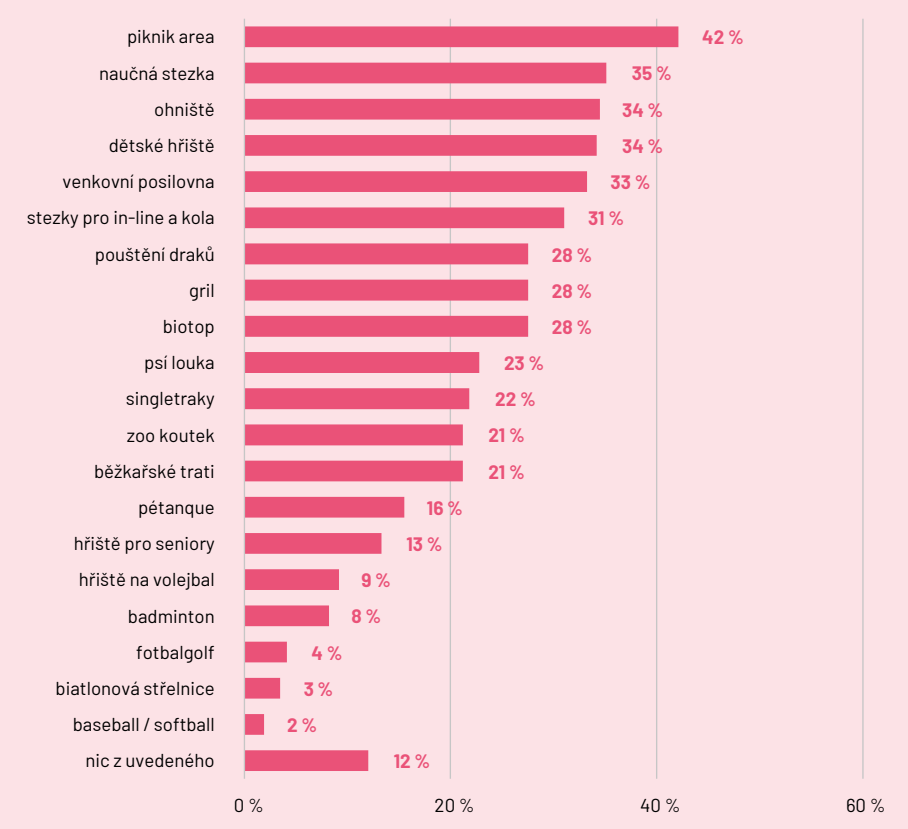

Graf 1. Jaké vyžití byste chtěl(a) ve Vidouli?

b) Možnosti vybavení Vidoule dle přání respondentů znázorňuje graf 2:

Pokud jde o možnosti dalšího vybavení, jako jsou kavárny, půjčovny sportovního náčiní nebo infocentrum, je zájem dotázaných ještě nižší (viz graf 2), což souvisí s obecnou preferencí nezastavovat Vidouli novými objekty. Nejčastější odpovědí dotázaných v kvantitativním dotazníku bylo, že nechtějí ve Vidouli žádné vybavení (45 %).

Výjimkami, o které má zájem alespoň třetina dotázaných, jsou pouze:

» toalety, aby se oblast neznečišťovala, ale nepřejí si Toi Toi, protože by se do oblasti nehodily;

» **občerstvení**.

„Od jara to začne růst a pořád se to rozšiřuje a rozšiřuje. Nedá se tam pomalu ani projít."

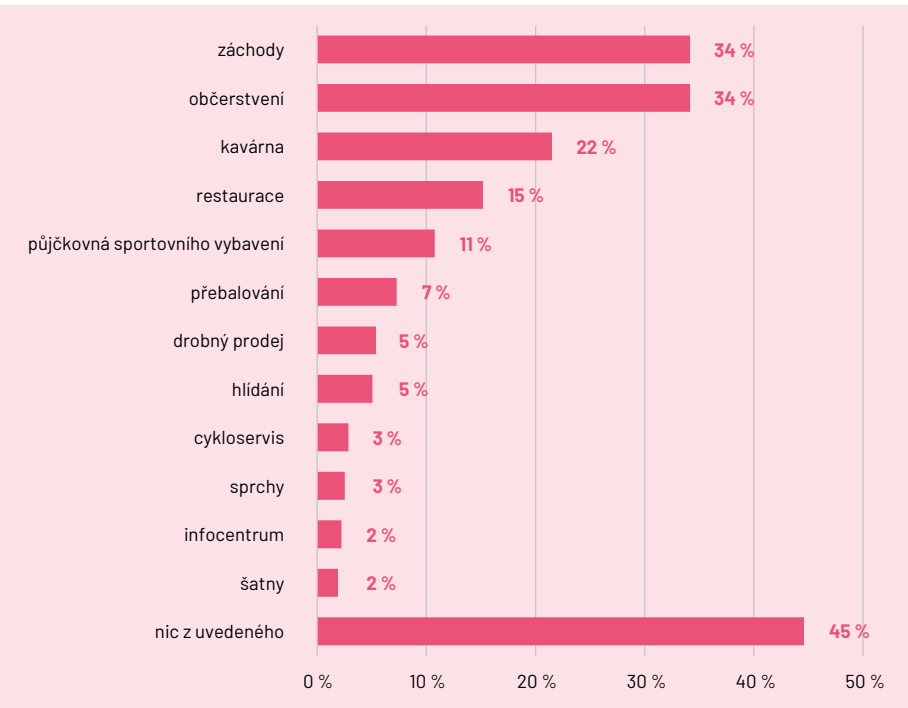

Graf 2. Jaké vybavení byste chtěl(a) ve Vidouli?

Níže popisujeme nejdůležitější doporučení, které vzešly z průzkumů s veřejností.

» **Zanechat co nejvíc přírodní ráz Vidoule** bez velkých stavebních zásahů a bez toho, aniž by se z Vidoule stalo uměle vytvořené sportoviště, kde již nebude klid a ticho na relaxaci.

Vidoule je podle mě neupravená a strašidelná, sama bych tam nešla, protože bych se bála."

» **Podpořit bezpečnost ve Vidouli**:

– vypořádáním se se situací s bezdomovci;

– prořezáním zarostlých a nepřehledných úseků;

– úklidem betonů a stavebního materiálu, ze kterého trčí nebezpečné železné tyče;

– zavedení pouličního osvětlení nejen na Vidouli a na hlavních trasách, ale i v okolí železničního podchodu;

– zpevnění některých rozbitých cest a přidání ochranných prvků jako zábradlí k cestám na svazích, schodech či okolo jezírka a zaplavené bývalé pískovny;

– opatřením proti volně pobíhajícím psům formou vyhrazení míst, kde psi mohou volně pobíhat, a kde musí být uvázáni na vodítku.

» **Zajistit úklid zaneřáděných území** po bezdomovcích a černých skládkách.

„Jezdí sem auta a vyhazují vše, co nepotřebují."

» **Zpevnit** pěší přístupové **cesty** a oblíbené cestičky na Vidouli návštěvníků přírodním způsobem (např. šotolinou, pískem, štěrkem, apod.).

» **Nabídnout** návštěvníkům Vidoule lehké a **s přírodou korespondující vybavení parku** typu: toalety, malé občerstvení, odpadkové koše s pytlíky na psí exkrementy a lavičky. Navíc umístění vybavení typu občerstvení lidé chtějí mít na okraji parku Vidoule, aby stavba a zásobování co nejméně zasahovaly do přírodního chodu parku.

» **Nabídnout** návštěvníkům Vidoule **možnosti vyžití** na Vidouli, které je ale **v souladu se zachováním přírodního rázu zeleně, parku, lesu a přírodní rezervace typu**: piknik areu, naučné stezky, ohniště či grilovací místa, dětské hřiště, mini zoo koutek, apod. Dále jsou možné oddělené stezky pro cyklisty a pěší. In-line stezku je možno také zakomponovat, ale převážně u velmi zastavěné části, kterou je část nad Botanicou. Ostatní části by již moc zasahovaly do přírodního rázu krajiny na Vidouli.

Shrnutí

Shrnutí poskytují také odpovědi na otázku v dotazníku, zda by návštěvníci chtěli něco dodat k záměru upravit prostor Vidoule (223 odpovědí v dotazníku):

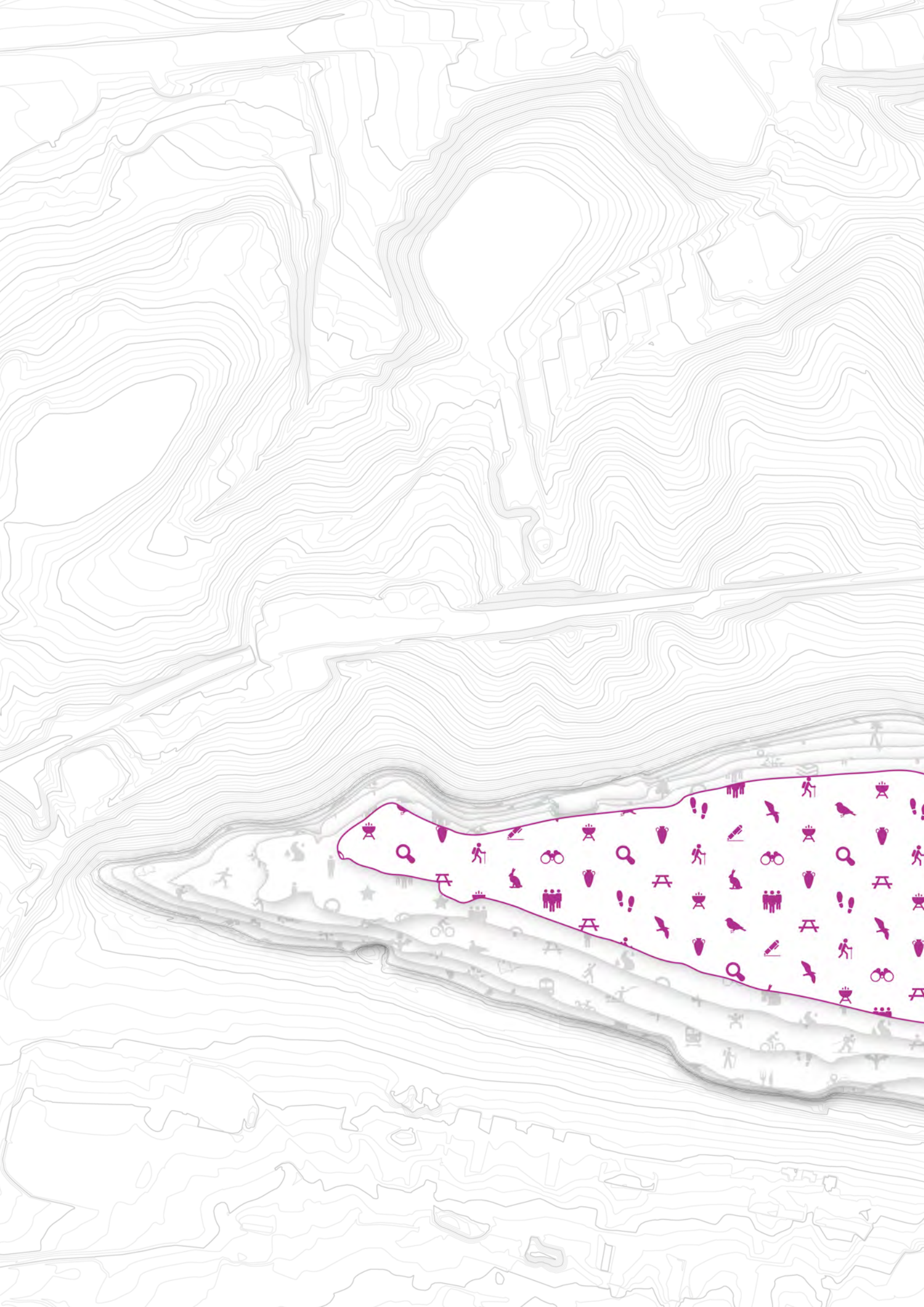

F

SWOT A ZÁVĚRY

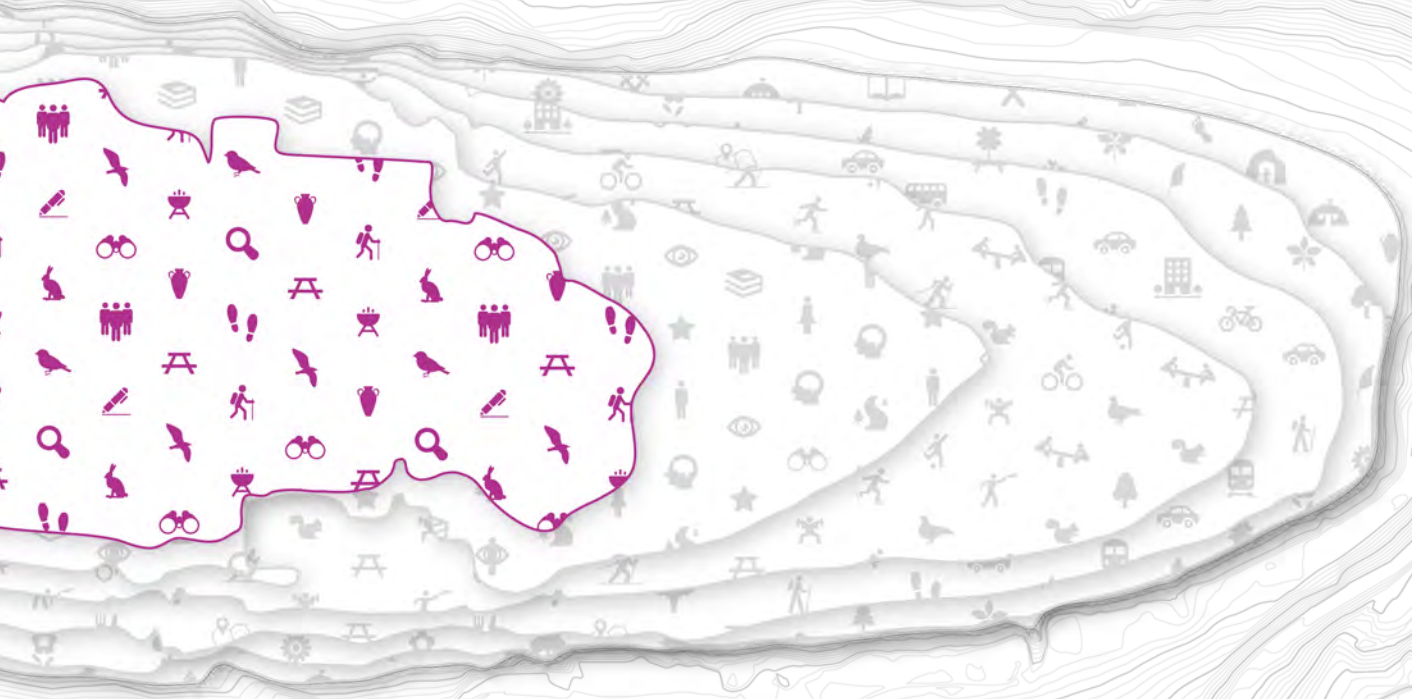

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- pestrost přírody hodnoty jižní svahy s relativně vysokou biodiverzitou v protikladu k severním lesním svahům,
- odkryté pískovcové stěny a přírodní památka Vidoule
- povrchová voda a prameny na severních svazích,
- výhledy na téměř celé panorama Prahy,
- zpevněné cesty v severních svazích,
- obslužnost železniční dopravou a zastávka Stodůlky,
- stávající režimy ochrany přírodních hodnoc (přírodní památka Vidoule, USES, VKP).

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatečné komunikační porpojení na okolí,
- uzavřený objekt vodárny a objekt telefoního operátora, vytváří neprostupnou bariéru ve středu náhorní plošiny a rozděluje horu do dvou částí,
- v okolí vysílače telefoního operátora je silné záření (nelze zamknout auto na dálkové ovládání, problémy v areálu PVK s dálkovým ovládáním vrat),
- oplocené objetky – výběh ovcí v jižní části, pěstitelská školka Lesů hl.m. Prahy,
- nepořádek spojený s černými skládkami,
- prostor není osvětlen,
- skrytá místa obývaná bezdomovci,
- nedostatečně řešené vstupy do lokality odpovídající intenzitě návštěvnosti,
- rozsáhlá nečleněná zemědělská pole jsou špatně prostupná,
- propojení s Cibulkou a oblastí Košíř je nedostačující,
- kapacitně nedostačující ulice Na Pomezí a velmi špatně řešená pěší cyklistická část dopravy.

POTENCIÁLY

- Vidoule jako místo spojující přírodní parky na severozápadě a jihozápadě Prahy (Divoká Šárka a Prokopské údolí,
- Vidoule jako místo spojující oblast Cibulky a Košíř s Jinonicemi a Butovicemi,
- revitalizace armádního brownfieldu a možnosti nového využití,
- rozvoj ploch zeleně a nastavení vhodného managementu který by podpořil vyšší biodiverzitu a návrat původních domácích dřevin,
- možnosti rozvoje západního lemu Vidoule – lepší a bezpečnější prostupnost pro cyklisty a pěší dopravu,
- kamenné vodní propustky pod železnicí spojující Vidouli s Cibulkou a jejich využití i jako komunikační propojky,
- možnosti rozvoje neprostupných areálů a oplocenek.

HROZBY

- nulová údržba lokality jako celku (vyjma ploch přírodní památky Vidoule),
- účelové ničení cest a pěšin vyšlapávaných po obvodu stávajících polností (hlavně na výhodní straně náhorní plošiny),
- plánovaná Radlická radiála s výrazně poddimenzovaným řešením prostupnosti a žádné řešení ekoduktů v návaznosti na stávající ÚSES. Dále hluk a splodiny na dopravu vázané,
- kapacitně nedostačující ulice Na Pomezí a velmi špatně řešená pěší cyklistická část dopravy,
- chátrající objekty armádních bunkrů, dlouhodobě neřešená statika objektů.

SEZNAM ZDROJŮ

Odborná stanoviska k řešenému území:

» Sádlo J. (2018): Mons excelsus Wjdowla dictus, prope urbem Pragae elevatus – Přípravné krajinopisné poznámky pro urbanistické a krajinářské řešení hory Vidoule v Praze 5

» Sádlo J. (2018): Specifikace typů vegetace pro urbanistické a krajinářské řešení hory Vidoule v Praze 5

» Farkač J. (2018): Odborné stanovisko k možné přítomnosti druhů rostlin a živočichů vymezeného území v Jinonicích („Vidoule") v Praze

» Česká geologická služba, Budil P. a kol. (2018): Vyjádření ČGS ke geologické problematice urbanisticko-krajinářské studie lokality Vidoule (k. ú. Jinonice) zpracované Studiem Reaktor, s.r.o.

» Skřivanová Z., Toušková J. (2018): Urbanisticko-krajinářská studie Vidoule (podklady GIS)

» Podklady Národního památkového ústavu k prohlášení historického vodovodu Vidoule za kulturní památku

» Mochan V.: Mochanova kronika (historické fotografie)

Odborné publikace:

» Kohlík V. (2009): Plán péče o přírodní památku Vidoule na období 2011 – 2020; AOPK

» Skalický J. (1986): Inventarizační průzkum CHPV Vidoule

» Cilek V. (2002): Historický vodovod na Vidouli geologický, historický a speleologický výzkum; Spaleo 2000, č. 32

Internetové zdroje:

» Jinonice Live:
https://cs-cz.facebook.com/jinonickykuryr/

» Institut plánování a rozvoje Praha:
http://app.iprpraha.cz/js-api/app/archivup/

» Institut plánování a rozvoje Praha:
http://app.iprpraha.cz/js-api/app/OrtofotoArchiv

» Institut plánování a rozvoje Praha:
http://www.iprpraha.cz/vykresyup

» Institut plánování a rozvoje Praha:
http://plan.iprpraha.cz/cs/metropolitni-plan

» Institut plánování a rozvoje Praha:
http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/projekty/koncepce_priroda/10-uses.pdf

» Institut plánování a rozvoje Praha:
http://www.iprpraha.cz/clanek/136/regulacni-plany

» Geoportál Praha:
http://www.geoportalpraha.cz/

» Old maps online:
http://www.oldmapsonline.org/en/Praha

» Archivní mapy:
http://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html

» Auto mat:
https://www.auto-mat.cz

» O Cibulkách, Šmukýřce a okolí:
http://www.cibulky.info/wp-content/uploads/brozura_Kosire_A5.pdf

» Radlická radiála:
http://www.radiala.cz/info/odkazy

Podklady od zadavatele:

» Digitální katastrální mapa

» Ortofotomapa

» Majetkoprávní vztahy

» Výškopis + výšky střech

» Technická mapa (inženýrské sítě, vč. Názvy ulic)

» Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy (ÚPn)

» 3D model

» Ortofotomapa s vyznačením hranice řešeného území

» Dokumentace dostupné z archivu MČ P5

ZÁVĚR

Hora Vidoule je dnes trochu zapomenutý kus pražské přírody s ohromným rozvojovým potenciálem. Od pradávna odolává nátlaku rozpínající se pražské aglomerace. Během několika uplynulých desetiletí ustála tlaky developerů, aby mohla být po vzoru prvorepublikových územních plánů přetvořena ve sportovně rekreační park s neopomenutelnou přidanou hodnotou relativně divoké městské přírody.

Čtěte-li tyto řádky, prošli jste s námi první úsek cesty k proměně hory Vidoule. Analytická část zmapovala stávající podobu prostoru od geologického podloží až ke korunám stromů. Prolistovala stránky starých kronik a poskládala obrazy minulosti, které měly na utváření dnešní podoby Vidoule vliv. Zaznamenala názory a přání návštěvníků a vyvodila závěry, jakým směrem by si další směřování prostoru přála veřejnost. Ucelený obraz o charakteru a stavu vidoulské přírody poskytl sumář aktuálních terénních průzkumů, starších inventarizačních zpráv a odborná stanoviska specialistů podílejících se na zmapování stávajícího stavu. Na základě těchto dat nastínila analytická část alespoň částečně možnosti dalšího rozvoje a managementu. Zde je nutno podotknout, že zpracování analytické části probíhalo během období vegetačního klidu. Případné další zásahy do lokality bude nutné podložit detailními biologickými průzkumy a to především s ohledem na výskyt chráněných druhů živočichů a rostlin.

SWOT analýza shrnuje silné a slabé stránky, hrozby a potenciály území. Uzavírá první úsek proměny hory Vidoule. Silné stránky popisují místa a oblasti, které zásah nepotřebují vůbec, nebo jen směrem k jejich dalšímu zachování. Slabé stránky naopak oslovují body, které jsou nyní krizové a je nutné k jejich řešení přistoupit pokud možno hned. Potenciály a hrozby pak popisují místa, která rozvoj potřebují nikoliv však akutně. V případě potenciálu hovoříme o lokalitách jejichž dnešní podoba je snesitelná, nicméně další rozvoj by znamenal výrazně pozitivní změnu. V případě hrozeb hovoříme o lokalitách, jejichž dnešní podoba je na hranici udržitelnosti a nutnost rozvoje je jen otázkou času.

Hovoříme-li o rozvoji či proměně oblasti mělo by být samozřejmostí, že uvažujeme o rozvoji k lepšímu. Podstatou analytické části je nastavit hranici rozvoje k lepšímu a definovat základní směr kudy dále pokračovat. V tomto ohledu analýzy potvrdily prvorepublikové záměry nechat oblast sportovně rekreačním účelům a vzhledem ke geologicky relativně nestabilnímu podloží opustit plány na zástavbu oblasti.
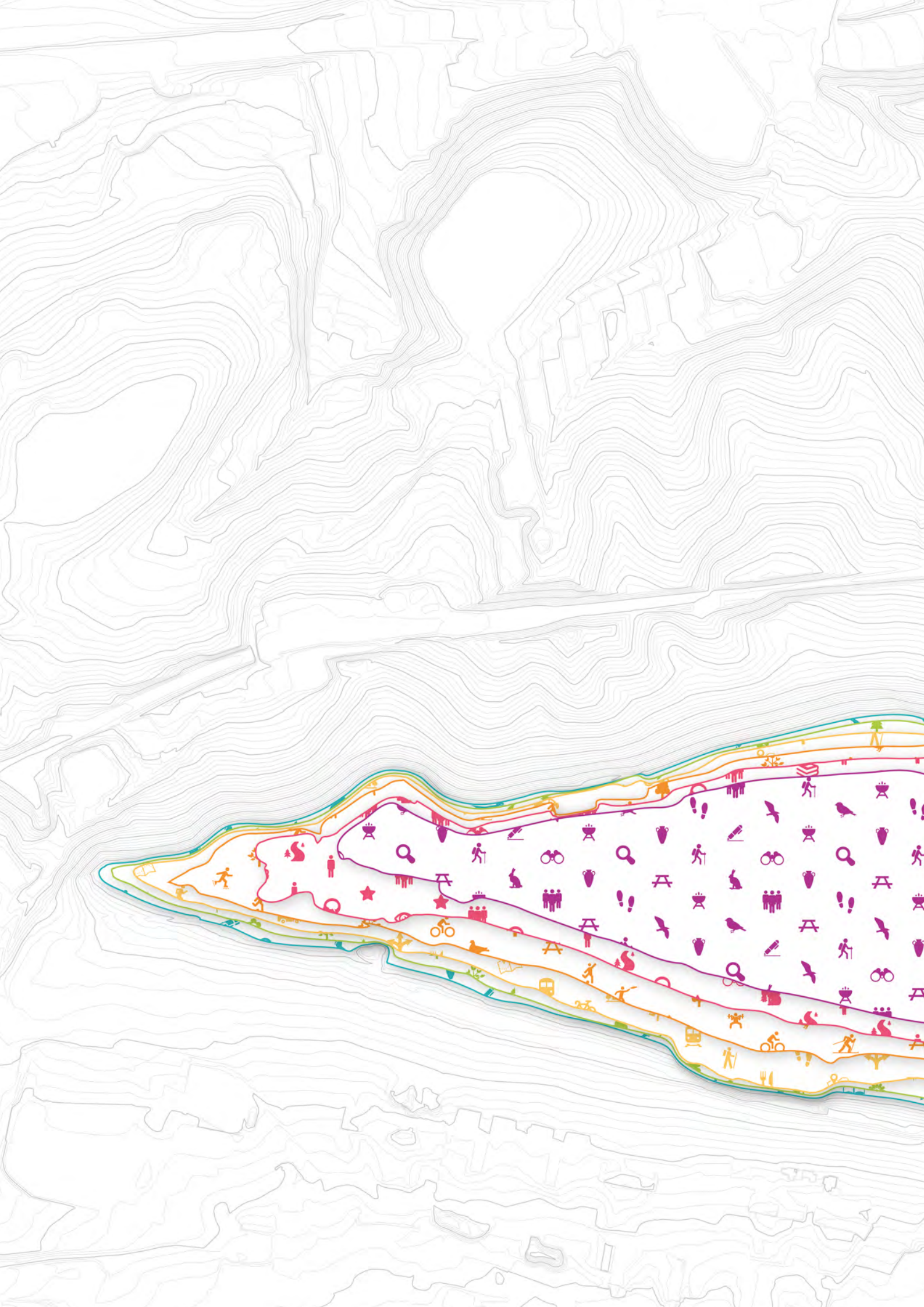
Následná návrhová část již předloží konkrétní vizi revitalizace Vidoule.